

**TELEMARK UTVIKLINGSFOND
TUF**

**Saksliste styremøte nr 5-2014
22.09.2014**

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	SAK NR 21 REFERAT FRA STYREMØTER.....	5
1.1.	Forslag til vedtak	5
1.2.	Vedtaket i styret.....	5
2.	SAK NR 22 TELEMARK OFFSHORE	5
2.1.	Forslag til vedtak	5
2.2.	Vurdering av daglig leder	5
2.2.1.	Sammendrag	5
2.2.2.	Vedtaket som er formidlet	6
2.2.3.	Vilkår gitt i tilsagnsbrevet.....	6
2.3.	Beskrivelse fra Telemark Offshore	7
2.4.	Vedtaket i styret.....	7
3.	SAK NR 23 NC SPECTRUM.....	7
3.1.	Forslag til vedtak	7
3.2.	Vurdering av daglig leder	7
3.2.1.	Sammendrag	7
3.2.2.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	8
3.2.3.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	8
3.2.4.	Forhold til ESAS støttereglement	8
3.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	8
3.3.1.	Sammendrag	8
3.3.2.	Hva skal utvikles.....	9
3.3.3.	Formålet med prosjektet.....	10
3.4.	Investering og finansiering.....	11
3.4.1.	Sammendrag av total prosjektet.....	11
3.4.2.	Kostnader og finansiering av total prosjektet	12
3.4.3.	Kostnader som ikke dekkes innen hovedprosjekt	12
3.4.4.	Risikopunkter i prosjektet	13
3.5.	Vedtaket i styret.....	13
4.	SAK NR 24 KULTURLANDSKAPSSENTER	13
4.1.	Forslag til vedtak	13
4.2.	Vurdering av daglig leder	13
4.2.1.	Sammendrag	13
4.2.2.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	13
4.2.3.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	14
4.2.4.	Forhold til ESAS støttereglement	14
4.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	14
4.3.1.	Sammendrag	14
4.3.2.	Innhold og praktisk gjennomføring	14
4.3.3.	Prosjektbudsjett	15
4.4.	Vedtaket i styret.....	15
5.	SAK NR 25 KANALMARINA	15
5.1.	Forslag til vedtak	15
5.2.	Vurdering av daglig leder	16
5.2.1.	Sammendrag	16
5.2.2.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	16
5.2.3.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	16

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

5.2.4.	Forhold til ESAS støttereglement	16
5.3.	Administrativ vedtak TFK	16
5.4.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	17
5.4.1.	Sammendrag	17
5.4.2.	Formålet med prosjektet.....	17
5.4.3.	Prosjektbudsjett	17
5.5.	Vedtak i styret	18
6.	SAK NR 26 DALEN MEKANISKE	18
6.1.	Forslag til vedtak	18
6.2.	Vurdering av daglig leder	18
6.2.1.	Sammendrag	18
6.2.2.	Samarbeid med andre støttegivere	19
6.2.3.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	19
6.2.4.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	19
6.2.5.	Forhold til ESAS støttereglement	19
6.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	19
6.3.1.	Sammendrag	19
6.3.2.	Hva det søkes om.....	20
6.3.3.	Ytterligere beskrivelser av investeringene	20
6.3.4.	Risikopunkter	21
6.3.5.	Utvikling av ansatte	21
6.3.6.	Investeringskalkyle	21
6.3.7.	Finansieringsplan	21
6.3.8.	Økonomiske resultater	22
6.4.	Vedtak i styret.....	22
7.	SAK NR 27 SILMAG PRODUCTION.....	23
7.1.	Forslag til vedtak	23
7.2.	Vurdering av daglig leder	23
7.2.1.	Sammendrag	23
7.2.2.	Anbefaling om type av tilskudd.....	24
7.2.3.	Støtteberettigede kostnader	24
7.2.4.	Kapitalmarkedets deltagelse i prosjektet.....	24
7.2.5.	Tidligere støtte fra TUF	25
7.2.6.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	25
7.2.7.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	25
7.2.8.	Forhold til ESAS støttereglement	25
7.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	25
7.3.1.	Kortform av søknaden	25
7.3.2.	Hva det søkes om.....	27
7.3.3.	Hva skal utvikles.....	27
7.3.4.	Konsekvenser ved ny løsning	28
7.3.5.	Arbeid med investorer	29
7.3.6.	Risiko i prosjektet	29
7.3.7.	Mulig utvikling av ansatte	29
7.3.8.	Vurdering i forhold til ESAS støttereglement.....	30
7.3.9.	Investeringer i pilot prosjektet.....	31
7.3.10.	Tenkt finansiering	31
7.3.11.	Ytterligere beskrivelser av investeringene	32
7.3.12.	Budsjetterte resultater	32
7.4.	Fremdriftsplan for prosjektet.....	32
7.5.	Vedtak i styret	33
8.	SAK NR 28 TELEMARK OFFSHORE	33
8.1.	Forslag til vedtak	33

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.2.	Vurdering av daglig leder	33
8.2.1.	Sammendrag	33
8.2.2.	Vurdering i forhold til TUF sitt formål.....	34
8.2.3.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	34
8.2.4.	Forhold til ESAS støttereglement	34
8.2.5.	Offentlige tilskudd bevilget til søler	35
8.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	35
8.3.1.	Sammendrag	35
8.3.2.	Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt	36
8.3.3.	Avslag på tidligere søknader	37
8.3.4.	Egen vurdering i forhold til offentlig støtte	37
8.3.5.	Finansiering av prosjektet.....	38
8.4.	Vedtak i styret.....	38
9.	SAK 29 SØKNAD TFK TÅRNBRYGGA	39
9.1.	Forslag til vedtak	39
9.2.	Vurdering av daglig leder	39
9.3.	Søknaden fra TFK	39
9.4.	Vedtak i styret.....	39
10.	SAK 30 SØKNAD TFK ARRANGEMENT	39
10.1.	Forslag til vedtak	39
10.2.	Vurdering av daglig leder	40
10.3.	Søknad fra TFK	40
11.	SAK NR 31 FASTE BIDRAG FRÅ 2016.....	41
11.1.	Forslag til vedtak	41
11.2.	Sammendrag	41
11.3.	Utsagn som har vært mest benyttet.	42
11.4.	Vurdering av hvilke kostnader TUF bør dekke fra 2016.....	43
11.5.	Beløp til disposisjon med dagens støtte.....	45
11.6.	Vedtak i styret.....	46
12.	NESTE STYREMØTE	46

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

1. SAK NR 21 REFERAT FRA STYREMØTER

1.1. Forslag til vedtak

De utsendte referatene møte 4 samt tlf. møte 27.05.2014 godkjennes.

1.2. Vedtak i styret

2. SAK NR 22 TELEMARK OFFSHORE

2.1. Forslag til vedtak

Styret kan ikke imøtekomme forespørselen fra Telemark Offshore om utbetaling før revisjonsbekreftet regnskap foreligger.

Selskapet må levere revisorbekreftet prosjekregnskap som er satt opp i forhold til vilkårene gitt i tilsagnsbrevet.

Det resterende beløp kr 250.000,- vil bli utbetalt når det er levert formelt bekreftet regnskap og det viser aktiviteter og kostnadsramme som er i samsvar med søknaden. Det må videre bekreftes at den totale rammen for bagatellmessig støtte er overholdt.

2.2. Vurdering av daglig leder

2.2.1. Sammendrag

I alle saker der styret har innvilget søknader utformer daglig leder ut et tilsagnsbrev. Dette er også gjort for Telemark Offshore. Tilsagnsbrevet er sendt pr post til Telemark Offshore.

Telemark Offshore har fått utbetalt 75% av innvilga beløp, nå ber de om å få utbetalt rest beløpet uten at vilkårene om revisorbekreftet regnskap er gjennomført.

Omfanget av tiltakene er også redusert i forhold til søknaden. Begrunnelsen for dette er at det måtte selskapet gjøre da det ble reduserte bevilgninger fra bl.a. TUF. Styret i TUF hadde forutsatt at medlemmene skulle kompensere for reduserte tilskudd, slik at de planlagte tiltakene skulle gjennomføres.

Daglig leder finner det ikke riktig å fravike de aksepterte vilkårene.

Dersom TUF skulle velge å betale ut restbeløpet på kr 250.000,- vil Telemark Offshore ha mottatt ca 2,2 MNOK i perioden 2012-2014. Dette er betydelig over reglene for bagatellmessig støtte. Det kan se ut som det for 2013 er lagt til

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

grunn samme kostnader som grunnlag for flere tilskudd. Dette må avklares nærmere. Det kan få betydning for om vi kan utbetale de resterende kr 250.000,-.

2.2.2. Vedtaket som er formidlet

Telemark Utviklingsfond har i styremøte den 22.04.2013 sak 11/2013 behandlet deres søknad om støtte til prosjekt for å øke andelen av offshoreproduksjon i Telemark.

Telemark Utviklingsfond har fattet følgende vedtak:

Et enstemmig styre bevilget kr 1.000.000- som et engangsbetrag til prosjektet. Bevilgningen skjer etter regelverk om bagatellmessig støtte. Det er Telemark Offshore som er ansvarlig for at den totale støtten de har mottatt i offentlig støtte over en tre årsperiode ikke overstiger rammen på 200.000€.

Det forventes at de andre finansierende bidrar til at prosjektet kan gjennomføres.

Det vil være mulig å søke om ytterligere støtte høsten 2014. Da må imidlertid søker vise at medlemmene har vilje til å kompensere for redusert offentlig støtte med tilsvarende økning av egenfinansieringen.

2.2.3. Vilkår gitt i tilsagnsbrevet

For tilsagnet gjelder følgende vilkår:

1. Prosjektet må gjennomføres i samsvar med de planer og det kostnadsoverslag som ligger til grunn for tilsagnet. Endring i prosjektets innhold etter at tilsagn er gitt, skal godkjennes av Telemark Utviklingsfond.
2. Dersom prosjektet blir dyrere enn kostnadsoverslaget viser må prosjekteier selv finansiere kostnadsøkningen.
3. Dersom prosjektet blir rimeligere, eller blir gjennomført i redusert omfang i forhold til den opprinnelige planen, vil tilsagnet bli redusert tilsvarende. Dersom prosjektet ikke er påbegynt innen ett år fra tilsagnet er gitt, blir hele tilsagnet trukket tilbake. Det kan imidlertid søkes til Telemark Utviklingsfond om utsettelse.
4. Det skal føres spesifisert regnskap for prosjektet. Regnskapet skal settes opp slik at det kan sammenlignes med kostnadsoverslaget som ligger til grunn for tilsagnet.
5. Prosjektregnskapet skal sendes til Telemark Utviklingsfond, for tilsagn over kr 250.000- skal regnskapet være signert av revisor.
6. Telemark Utviklingsfond skal holdes orientert om utviklingen av prosjektet/tiltaket, og har til enhver tid anledning til å kontrollere at vilkåra for tilskudd blir overholdt.
7. Mottaker må til enhver tid gi de opplysninger som Telemark Utviklingsfond krever.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

VILKÅR FOR UTBETALING:

Tilskudd skal som hovedregel utbetales i to terminer. Første del (50%) kan utbetales når prosjektet er fullfinansiert og prosjektet har kommet i gang.

I særskilte tilfeller kan ytterligere 25 % utbetales før arbeidet er fullført, men behovet må begrunnes før utbetaling gis.

Resten blir betalt ut når arbeidet er fullført, sluttrapport med revisorbekreftet regnskap foreligger og vilkår forøvrig er oppfylt.

2.3. Beskrivelse fra Telemark Offshore

Telemark Offshore søker om å slippe å levere revisorbekreftet prosjekt regnskap i forhold til bevilgning i sak 11/21013.

Selskapets leder hevder at nær 100% av driften for 2013 er i sammenheng med prosjektet som det er gitt støtte til.

2.4. Vedtak i styret

3. SAK NR 23 NC SPECTRUM

3.1. Forslag til vedtak

Styret bevilger kr 840.000,- til å dekke de nødvendige oppgradering av utstyr i henhold til søknad fra NC Spectrum

3.2. Vurdering av daglig leder

3.2.1. Sammendrag

TUF har gitt bidrag til bygging av Næringshagen. NC Spectrum er en av de viktigste leietagerne i dette bygget.

De leverer tjenester innen informasjonssikkerhet for kraftbransjen. NC Spectrum vil være en betydelig bedrift i Kviteseid og dermed være en bidragsyter til å holde oppe og muligens styrke befolkningsutviklingen i Vest-Telemark.

Etter daglig lederes syn vil det være avgjørende for utvikling i Vest-Telemark at det skapes solide kompetansemiljøer. Næringshagen i Kviteseid og NC Spectrum er eksempel på dette.

TUF bør være med på å støtte opp under disse etableringene.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

NC Spectrum har fått innvilget OFU prosjekt fra Innovasjon Norge og skattefunn, prosjektet gjennomføres med Hallingdal Kraftnett, Vest Telemark Kraft, Tinn Energi og Rauland Kraft. Dette prosjektet har en kostnadsramme på 16,8 MNOK. Bedriftens del av dette er 6,4 MNOK.

For å sette bedriften i best mulig stand må de investere i ekstra utstyr som ikke er mulig å definere inn under hovedprosjektet, det er dette de søker om 840 TNOK til.

NC Spectrum sammen med Høgskolen i Gjøvik er nå i ferd med å legge siste hånd på en avtale om en egen forskningsstipendiat stilling, dette vil ytterligere bygge opp kompetansen ved bedriften og danne grunnlaget for et utvidet samarbeid mot høgskolen.

3.2.2. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

TUF skal bidra til å øke antall arbeidsplasser samt delta i tiltak som vil øke bosettingen i Telemark. Dette tiltaket er innenfor formålet til TUF.

3.2.3. Vurdering i forhold til planstrategier

Det er viktig for Telemark å få økt bosetting og en økning av arbeidsplasser, tiltaket bygger opp under dette.

3.2.4. Forhold til ESAS støttereglement

Støttetiltaket blir bevilget under unntaksordning bagatellmessig støtte og er dermed tillatt.

3.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

3.3.1. Sammendrag

Vi ser i tiden fremover store utfordringer innen informasjonssikkerhet i kraftbransjen. Bransjen er underlagt beredskapsforskriften og sikkerhetsloven, og er ansett som en del av norsk kritisk infrastruktur. Svært mange kraftselskaper har etter hvert utviklet seg til også å bli bredbåndslieferandører. Som en følge av dette blir bruken av IKT kraftig utvidet, og selskapene må forholde seg til et stort antall nye og komplekse systemer. Ved at kraftforsyning og bredbåndnett knyttes tettere sammen øker også sårbarheten i den

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

samfunnskritiske infrastrukturen. Risikoen for feil og ondsinnede angrep utenfra blir derfor tiltakende, og de mulige konsekvensene større.

Vårt konsept er å utvikle den nødvendige løsning for utplassering hos kunde i kombinasjon med det nødvendige tjenestetilbudet på en SOC (Security Operations Center) for denne kundegruppen. Formålet med tjenesten er å forebygge alvorlige angrep mot samfunnskritisk infrastruktur og informasjon på IT-siden, varsle om alvorlige angrep, trusler og sårbarheter, og koordinere responsen i forbindelse med alvorlige sikkerhetsangrep.

Ut fra dette, de siterte rapporter og egne erfaringer mener NC-Spectrum AS at markedet og behovet for rådgivning og tjenester relatert til nettverk- og informasjonssikkerhet må antas å være sterkt voksende i de kommende år. Vi håper at TUF kan gi et positivt tilsagn på vår søknad slik at satsingen kan gjennomføres. Utstyret som søkes TUF er ikke en del av Innovasjon Norge søknaden, da det ikke direkte kommer under forskning og utvikling, men det er likevel helt nødvendig for at NC-Spectrum AS skal gjennomføre satsingen.

3.3.2. Hva skal utvikles

TUF-søknaden er en del av en helhet rundt vår satsning på informasjonssikkerhet. Vår visjon er å bli et Nasjonalt kompetansesenter innenfor informasjonssikkerhet mot små og mellomstore nettselskap, kraftselskap og kommunale VA anlegg. Vår tilknytning og deltagelse mot forskningsmiljøet på Gjøvik gjør at NC-Spectrum har gode forutsetninger for å ligge langt framme i utviklingen og lykkes med denne satsningen.

Vi skal de neste årene:

- Utvikle SOC (Security Operation Center)
- Utvikle prober/analyse
- Utvikle opplæring og ansatte for nødvendig kompetanse
- Ha god kunnskap om beredskapsforeskriften og kravene den stiller

OFU prosjektet med Innovasjon Norge har vi sammen med disse aktive kundene:

- Hallingdal Kraftnett
- Vest Telemark Kraft
- Tinn Energi
- Rauland Kraft

Forskning og utvikling av sensorer for utplassering i nettet til kundene

- Forskning på å automatisere innsamling og prosessering av data fra sensor nettverket
- Forskning og analysering av disse dataene
- Planlegging og integrering av nye teknologier i «gamle» proprietære, usikret SCADA nett
- Utvikling av alarmer, trigger
- Utvikling av visninger/rapportering fra sensorene

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

- Forske på og analysere mulighetene ved deteksjonsteknologi og avdekke sårbarhetene i nettverkstrukturen i eksisterende kritisk infrastruktur
- Bruke vår kunnskap om IDS/IPS, netflow, passiv DNS replikering eller packet capture for å utvikle effektive løsninger.

Vi må også i prosjektet

- Holde oss oppdatert på trusler, sårbarheter og angrepsmetoder
- Studere og analysere sikkerheten i relevante teknologier og produkter, og håndtere «gamle» driftssystemer som per definisjon ikke har noen sikring i systemet
- Prototype og teste aktuelle sikkerhetsløsninger i datalab
- Utarbeide sikkerhetskrav, sikkerhetstiltak og veiledninger
- Samarbeide med graderte IT-prosjekter og leverandører
- Delta i relevante forum for IT-sikkerhet, og være en aktiv aktør i Søknad for forsknings- og utviklingskontrakter (OFU/IFU) forskningssenteret Center for Cyber and Information Security (CCIS) ved Høgskolen i Gjøvik, med egen forskningsstipendiat

Investeringene beskrevet i TUF søknaden er viktige og nødvendige investeringer som er avgjørende for å nå disse målene.

3.3.3. Formålet med prosjektet

Formålet med prosjekttiltaket er å etablere nødvendig infrastruktur og løsning som gir en nødvendig helhet og ramme for vårt OFU prosjekt og også viktig ramme for tjenestene vi skal tilby etter gjennomført OFU prosjekt. Vi har gjennom forprosjekt og tiden før søknad til Innovasjon Norge hatt tett dialog med sentrale aktører i Norge og i utlandet for å verifisere og kartlegge krav og anbefalinger rundt en slik satsning. Vi har blant annet tett dialog med disse i vårt prosjekt:

Aktører:

- Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM)
- Høgskolen i Gjøvik
- Center for Cyber and Information Security
- NVE
- Forsvaret
- NorCERT
- Norsis
- UIO (Universitet i Oslo)
- TSOC (Telenor sin Security Operations Center)
- Nettselskaper og kraftselskaper
  - ▶ VTK,HKN,NE,TE,MTE,E-CO++
- Innovasjon Norge
- Kviteseid kommune
- Vest-Telemark Næringshage AS
- FIRST (FIRST is the global Forum for Incident Response and Security Teams)

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

- Melani (Reporting and Analysis Centre for Information Assurance MELANI)
- M.fl

Investeringene vi søker om i TUF er avgjørende i vår løsning for å sikre nødvendig drift av en operasjonssentral med nøddriftsanlegg, driftdesker, nødvendig adgangskontroll, elektronisk sikring etc.

3.4. Investering og finansiering

3.4.1. Sammendrag av total prosjektet

NC-Spectrum AS har en stor satsning på gang med forskning og utvikling av prober og sikkerhetsløsninger for prosessnett mot e-verk og kommuner. Dette er en del av en helhet med satsing på et operasjonssenter for nettverk og informasjonssikkerhet (Network Operation Center (NOC) og Security Operation Center(SOC)). Vi har fått godkjent skattefunn og OFU prosjekt hos Innovasjon Norge for investeringen som går på forskning og utvikling. I tillegg må NC-Spectrum AS investere mye penger i fysisk infrastruktur og etablering av et Operation Center. OFU delen av prosjektet har en projektkostnad på kr 12 900 000, der vi i sum har fått kr 6 500 000 av Skattefunn/Innovasjon Norge, og står for finansieringen av de resterende kr 6 400 000 i egen regi. Dette finansieres av opparbeidet overskudd, og over driften av eksisterende satsning. Eierne stiller med lån for sikring av likviditeten i prosjektet, og har avtalefestet at de avstår fra uttak av utbytte i 2013, 2014, 2015 og 2016.

Innovasjon Norge støtter den delen av investeringer og kostnader som knytter seg til forskning og utvikling, men NC-Spectrum AS må også investere i utstyr, tilpasninger og infrastruktur som ikke direkte kan knyttes mot forskning og utvikling og OFU. Disse investeringene er likevel en viktig del av satsningen, og helt avgjørende for gjennomføringen av prosjektet og muligheten for en stor satsing videre.

Under vises kostnader og finansiering av hele prosjektet. TUF søknaden ligger da «utenfor» OFU søknad med blå tekst i regnearket under.

Vi søker om kr 840 000 fra TUF. Totalrammen til NC-Spectrum AS i prosjektet er kr 12 900 000 + kr 1 200 000.

Totalsummen for prosjektet med investering er i TUF-søknad beregnet til kr 14 100 000. TUF-andel er da på ca 6 % av totalprosjektet til NC-Spectrum AS.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

3.4.2. Kostnader og finansiering av total prosjektet

Prosjektrekskap forslag					
Beskrivelse	2 014	2 015	Q1 -Q2 2016	SUM	Beskrivelse
Pilotkunde tid	800 000	800 000	400 000	2 000 000	Kundens andel, krevende kunde OFU
Lab/testmiljø/kapital	800 000	800 000	300 000	1 900 000	Kundens andel, krevende kunde OFU
Sum andel kunde	1 600 000	1 600 000	700 000	3 900 000	3 900 000
Prosjekt kostnad tid NCS	3 400 000	3 400 000	2 000 000	8 800 000	Intern tid
Lokaler	100 000	200 000	100 000	400 000	Husleie SOC, testlab
Instrument og utstyr	500 000	400 000	400 000	1 300 000	Utstyr til test/lab/utvikling
FOU kjøp/konsulent	800 000	800 000	800 000	2 400 000	Stipendiat CCIS Gjøvik
Sum andel NCS	4 800 000	4 800 000	3 300 000	12 900 000	
Prosjektsum	6 400 000	6 400 000	4 000 000	16 800 000	
Investeringsbehov ikke OFU, søke TUF	600 000	600 000	0	1 200 000	Se egen investeringsliste punkt 4.1
SUM	600 000	600 000	0	1 200 000	
Finansiering					
Beskrivelse	2 014	2 015	Q1 -Q2 2016	SUM	Beskrivelse
Sum bidrag kunde av egen tid , utstyr mm	1 600 000	1 600 000	700 000	3 900 000	Kundens andel i OFU prosjekt
Skattefunn	1 300 000	1 300 000	900 000	3 500 000	Godkjenning fått for 3 år
Innovasjon Norge	1 100 000	1 100 000	800 000	3 000 000	Godkjenning av prosjekt mars 2014
NC-Spectrum sin andel	2 400 000	2 400 000	1 600 000	6 400 000	Finansiert av NC-Spectrum
Sum finansiering	4 800 000	4 800 000	3 300 000	12 900 000	Totalprosjekt uten kundeandel
Prosjektsum	6 400 000	6 400 000	4 000 000	16 800 000	Prosjekt med kundeandel
TUF søkand, dekkes ikke i OFU søknad					
Andel finansiert av NC-Spectrum	180 000	180 000		360 000	
Søknad om andel fra TUF	420 000	420 000		840 000	6% av totalprosjekt
SUM	600 000	600 000		1 200 000	

3.4.3. Kostnader som ikke dekkes innen hovedprosjekt

Det er denne delen av prosjektet søker TUF om støtte

Aktivitet	Antall enheter	Enhets pris	Beløp
Nøddrift 33kva	1	230 000	230 000
Driftsdesk operasjonsentral	8	17 500	140 000
Adgangskontroll	1	50 000	50 000
UPS/sikring drift	2	70 000	140 000
Redundant innføring	1	40 000	40 000
Elektronisk sikring	1	50 000	50 000
Server SOC	1	100 000	100 000
Fysisk sikring	1	50 000	50 000
Infrastruktur, etablering	1	200 000	200 000
NOC/SOC driftsmiljø	1	200 000	200 000
Sum Investering			1 200 000

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

3.4.4. Risikopunkter i prosjektet

Den største risikofaktoren er den store økonomiske satsningen og investeringen dette er for NC-Spectrum AS. Det er veldig viktig med fortløpende økonomisk oppfølging og prosjektkontroll. Vi har løpende dialog med revisor, og legger opp til kvartalsvis revisjon av regnskap inklusive prosjektregnskapet.

Sentrale medarbeidere i selskapet/prosjektet vil også være sentrale risikofaktorer.

3.5. Vedtak i styret

4. SAK NR 24 KULTURLANDSKAPSSENTER

4.1. Forslag til vedtak

Styret kan ikke imøtekomme søknaden om støtte, tiltaket er ikke tilstrekkelig innenfor rammen av hva Telemark Utviklingsfond skal bidra med støtte til.

4.2. Vurdering av daglig leder

4.2.1. Sammendrag

Etter daglig lederes syn bør TUF være tilbakeholdende med støtte til diverse festivaler og utstillinger.

Det er vanskelig å se at dette kan dekkes inn av formålet til TUF. Beløpet som de søker om vil dekke 72% av kostnadene som det er lagt opp til i prosjektet.

Det bør være andre offentlige organer som i tilfelle må gi støtte til tiltak som dette.

Daglig ledere ser imidlertid viktigheten av at det skapes aktiviteter som sláttefestivalen og at det skapes annen aktivitet i forbindelse med disse arrangementene. TUF bør imidlertid ikke dekke kostnader til slike arrangement.

I dette prosjektet søker de om å få dekket 72% av de totale kostnadene i prosjektet.

4.2.2. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

Søknaden faller ikke inn under formålet til TUF.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.2.3. Vurdering i forhold til planstrategier

Daglig leder har ikke vurdert om tiltaket faller inn under planstrategier for fylket.

4.2.4. Forhold til ESAS støttereglement

Det vil være mulig å gi støtte i forhold til ESAS støttereglement.

4.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

4.3.1. Sammendrag

Kulturlandskapssenteret ynskjer å produsere ei utstilling om kulturlandskap til Slåttefestivalens 15-årsjubileum i 2015. Utstillinga skal seinare ha ein fast funksjon i tilknytning til Kulturlandskapssenteret si formidlingsverksemd - dvs. i samband med møte, kurs og mottaking av ulike grupper (t.d. skuleklasser, studentgrupper, forvaltning og faglag). Utstillinga vil kort oppsummert ta for seg den grunnleggjande landbrukshistoria, kulturarven og alle miljøgoda som ligg i heilskaplege og godt ivaretekne kulturlandskap.

Prosjektet vil styrke tenestetilbodet og drifta ved Kulturlandskapssenteret. I tillegg vil tiltaket gi positive ringverknader med omsyn til profilering av området og regionen som heilskap. I denne samanheng er det verdt å nemne at Telemarks fylkesblom, den sjeldne orkideen Systemarihand, er særskilt knytt til kulturlandskap og har sitt kjerneområde i Hjartdal-Svardal. Ved å stimulere til verdsetjing og ivaretaking av kulturlandskap, kan ein vidare medverke til aktivering av kulturlandskap som ressurs for næringsutvikling på det einskilde gardsbruk. Det gjeld både auka utnytting av dei ressursane som er innanfor den tradisjonelle gardsdrifta, og tilleggsnæringar knytt opp mot formidling og opplevingar. Kulturlandskapsrelaterte tiltak er støtteberettiga gjennom ulike tilskotsformer, og kan også på den måten representere ny eller utvida næring på eit gardsbruk.

4.3.2. Innhold og praktisk gjennomføring

Utstillinga vil bli produsert for å passe inn i «Gamleskulen» på Kyrkjekrinsen skule i Hjartdal Nordbygd. Planen er å få utstillinga ferdig til sommaren 2015, i høve Slåttefestivalen sitt 15-årsjubileum. Ein vil utforme utstillinga på ein slik måte at den i ettertid kan få ein fast funksjon i tilknytning til Kulturlandskapssenteret i Hjartdal. Materiellet skal kunne nyttast i samband med Kulturlandskapssenteret si kursverksemd og ved mottaking av ulike type grupper (studentar, landbrukskontor m.m.).

Teknisk sett vil utstillinga vera sett saman av plansjar med tekst, foto og figurar/teikningar, samt noko digital formidling i form av skjerm/video, og moglegvis ei lita reiskapsutstilling. Ein del av utstillinga skal også vera

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

aktiviserande og inspirere den besøgende til å finne ut meir om kulturlandskapet på sin heimstad.

4.3.3. Prosjektbudsjett

Aktivitet/Utgiftspost	(kr)
Administrasjon*: 15 x 7,5 t = 75 t	52500
Redigering av innhald/Utarbeiding av manus: 7 x 4 x 7,5 t = 210 t	147000
Møteverksemd**: 10 møte à 3 deltakarar à ca. 2 t = ca. 60 t	42000
Omvising og vakthald under utstilling (innleigd hjelp)	20000
Grafisk produksjon	100000
Materiell (Utstillingsutstyr)	50000
Kjøp av foto	10000
Møteutgifter, estimert	5000
Annonsering, estimert	10000
Samla utgifter	436500

Timar er rekna med ein sats på 700 kr/t

* Søknaidsarbeid/Kommunikasjon/Rapportering:

** Møte med DECOsign, Kommunen/Gamleskulen, Slåttestivalen, VTM

Finansieringsplan

Søknad Telemark Utviklingsfond	314000
Søknad Miljødirektoratet/Utvalde naturtypar (infomidlar)	70000
Eigeninnsats	52500
Samla inntekter	436500

4.4. Vedtak i styret

5. SAK NR 25 KANALMARINA

5.1. Forslag til vedtak

Styret kan ikke imøtekomme søknad om kr 250.000.- i tilskudd til gjestehavn på Dalen.

Etter styrets syn vil ikke dette prosjektet i tilstrekkelig grad falle inn under de formål Telemark Utviklingsfond skal støtte opp under.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

5.2. Vurdering av daglig leder

5.2.1. Sammendrag

Telemarkskanalen Regionalpark søker TUF om støtte på kr 250.000,- i støtte til gjestehavnprosjekt.

De har tre havner som de spesifikt vil utarbeide. De søker om at TUF skal dekke kostnader ved gjestegavn på Dalen.

I tillegg til TUF søker de om støtte fra TFK regionale utviklingsmidler med totalt 700.000,- og Innovasjon Norge om kr 250.000,- samlet for alle havnene.

TFK har administrativt avslått søknaden, behandling hos IN er ikke kjent for daglig leder.

Daglig leder er av den oppfatning at en ikke bør yte støtte til disse prosjektene. Dette vil ikke gi ønsket effekt i forhold til TUF sine formål.

Dersom en skulle velge å støtte prosjektene på Telemarkskanalen vil det være vanskelig å argumentere mot å støtte til tilsvarende prosjekter langs Telemarkskysten. Det største potensiale til å oppnå større andeler av båtturister i Telemark vil være langs Telemarkskysten.

5.2.2. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

Daglig leder ser ikke at det vil falle inn under formålet til TUF å bevilge støtte til marina prosjekter i fylket.

5.2.3. Vurdering i forhold til planstrategier

Søker hevder at søknaden er innenfor de planstrategier som gjelder. Daglig leder har imidlertid vanskelig for å se dette.

5.2.4. Forhold til ESAS støttereglement

Det kan ytes støtte innenfor regelverket til ESAS støttereglement.

5.3. Administrativ vedtak TFK

Søknaden om kr 700.000,- i regionale utviklingsmidler blir administrativt avslått.

Begrunnelsen er at det i henhold til Kommunal- og moderniseringsdepartementet sin forskrift for kap. 551, post 60 og 61 heter at et tilskudd skal ha en utløsende effekt.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

I søknaden vises det til en egenfinansiering på 5,7 mill. av oppgraderingen av de tre båthavnene, og at søknaden om 700.000,- gjelder toppfinansieringen.

I tillegg skal ikke regionale utviklingsmidler disponeres til rene investeringstiltak.

Når det gjelder disponeringen av gjenstående midler for 2014 er hovedutvalgene enige om at en skal prioritere de søknader som forventes å gi best arbeidsplassutvikling.

Vi håper likevel at gjestehavnprosjektet kan fullføres på annet vis.

5.4. Beskrivelse av prosjektet fra søker

5.4.1. Sammendrag

Tokke kommune har som det fremgår av vedlagte beregninger av 28.06.12 arbeidet målbevisst mot å oppgradere og reetablere sin gjestehavn med nytt drivstoffanlegg. Båthavnen på Dalen er meget viktig både som bestemmelsessted og er mye benyttet startsted for fritidsbåter som kommer over fjellet (om lag 20+ pr. sesong og for «trailede båter» som settes ut på Dalen. Gjennom flere år har man satset målbevisst i Tokke kommune på reiseliv, men det har av flere årsaker vært problematisk å finne frem til en god gjestehavnsløsning. Dette er man nå i ferd med å få på plass. Den tradisjonelle ruten over Dalen og til Vestlandet kan få sin renessanse med Fjordlines rute Bergen - Hirtshals - Langesund.

5.4.2. Formålet med prosjektet

Man har regnet på at det gjenstår arbeider for om lag 2,1 million der en ny molokonstruksjon utgjør en stor del av kostnaden. Denne gir også tidsmessige og nødvendige gjesteplasser i det som etter hvert fremstår som en av våre viktigste gjestehavner. Men for at arbeidet skal kunne slutføres må man få på plass et antall gjestehavns plasser langs, og på innsiden av to eller helst tre betongbrygger som også har molo eller breakwaterfunksjoner.

5.4.3. Prosjektbudsjett

Men utgangspunkt i de kalkyler; og den helhetlige plan som foreligger vil det være naturlig med følgende kostnadsfordeling:

Tokke kommune	1 400 000
Regionale utviklingsmidler(TFK).....	200 000
Innovasjon Norge	250 000
TUF	250 000
Totalt anslag foreløpig ramme	.2 100 000

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

5.5. Vedtak i styret

6. SAK NR 26 DALEN MEKANISKE

6.1. Forslag til vedtak

Styret bevilger kr 910.000,- som tilskudd til Dalen Mekaniske for å gjennomføre utvidelse av produksjonskapasiteten.

Det er en forutsetning at investeringene gjennomføres i samsvar med den fremlagte planen.

6.2. Vurdering av daglig leder

6.2.1. Sammendrag

Dalen i Tokke kommune er mest sannsynlig det stedet i Telemark med størst konsentrasjon av industriarbeidsplasser i forhold til folketallet.

Flere av bedrifter er imidlertid under sterkt press og utsatt for stor konkurranse fra utenlandske leverandører. Dette gjelder også for Dalen Mekaniske AS.

Selskapet vil møte denne konkurransen med å investere i automatisert produksjon. Dette vil være med på å sikre dagens arbeidsplasser samtidig som det vil være med på en økning av arbeidsstokken. Økningen vil bli på 4 til 5 nye arbeidsplasser, dette tilsvarer en økning på ca 31%. I Vest-Telemark er dette betydningsfullt.

Gjennom denne planlagte investeringen er de nå i slutfasen i forhandlinger av nye avtaler med nye kunder som således vil bygge opp under soliditeten til selskapet.

Tokke Kommune får overfør midler fra Konesjonskraftstyret til fond som skal ha samme formål som TUF. Da må en forvente at støtter opp under investeringene i samsvar med foreslått modell.

Den planlagte utvidelsen av arbeidsstokken ved Dalen Mekaniske er betydningsfull i dette området. Dette bør etter daglig lederes syn være tilstrekkelig for at TUF bevilger støtte til prosjektet.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

6.2.2. Samarbeid med andre støttegivere

Dalen Mekaniske har søkt om støtte fra Innovasjon Norge og Tokke Kommune i tillegg til TUF. Det bør være en fornuftig fordeling mellom disse. Det bør være et krav fra TUF.

Et sammendrag av de støtte berettigede kostnader og en fornuftig fordeling av støtte bør se slik ut.

Prosjektskisse automatisert produksjon av flatt stangmateriale.			35 %	15 %	5 %	15 %
Investeringar	Total pris ex MVA	Støtteb. kostnader	Maks støtte	Innovasjon N	Kommunen	TUF
1.0 TOTAL BYGG	2 029 703	1 303 050	456 068	195 458	65 153	195 458
2.0 TOTALT MASKINER	4 641 001	4 641 002	1 624 351	696 150	232 050	696 150
3.0 TOTALT HJELPEMATERIELL	488 250	147 000	51 450	22 050	7 350	22 050
4.0 TOTALT FLYTTING	504 000	-	-	-	-	-
5.0 TOTALT OPPLERING OG TRENING	504 000	-	-	-	-	-
Totaler	8 166 954	6 091 052	2 131 868	913 658	304 553	913 658

6.2.3. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

Prosjektet vil være med på å sikre arbeidsplasser og bosetting i Vest-Telemark. Prosjektet er innenfor formålet til TUF.

6.2.4. Vurdering i forhold til planstrategier

Prosjektet vil være innenfor vedtatte planstrategier med å arbeide for økning av sysselsetting i Telemark.

6.2.5. Forhold til ESAS støttereglement

Støtten vil bli gitt innenfor godkjente unntaksregler, støtten blir gitt i henhold til godkjente unntaksregler artikkel nr 14. Investeringsstøtte. Maks støtte er 35% av støtteberettigede investeringskostnader.

6.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

6.3.1. Sammendrag

Bakgrunn for prosjektet:

Vi har i dag en moderne og effektiv produksjon av komponenter produsert av rundt stangmateriale av varierende type og kvalitet. På dette området har vi klart å møte den internasjonale konkurransen. Men vi har tapt anbud, og fått

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

attendemelding fra våre viktigste kunder, om at vi er for dyre på komponenter produsert av flatt stangmaterial.

Dyktige fagfolk ville ikke vært nok til å videreføre produksjonen i Dalen Mekaniske Produksjon AS. Morselskapet har derfor satsa på moderne teknologi. Gårsdagens teknologi ville ikke gitt oss innpass på et krevende marked for serieproduksjon. Vi har fulgt same investeringsstrategi fra første dag med fokusering på moderne og fleksible maskiner som vårt fremste konkurransefortrinn. Strategien gjør at vi kan levere produkter av høy teknisk kvalitet, til riktige priser og avtalt leveringstid.

6.3.2. Hva det søkes om

Vi søker om tilskott på kr.1 225 043 som tilsvarer 15 % av totalinvesteringene til oppbygging og igangkjøring av automatisert produksjonslinje for flatt stangmaterialer.

Støtte til bygging av en automatisert produksjonslinje for flatt stangmateriale i form av økonomisk bistand til:

- Produksjonsarealer
- Innkjøp av maskiner.
- Innkjøp av hjelpemateriell
- Igangkjøring og opplæring av personell.

6.3.3. Ytterligere beskrivelser av investeringene

Denne investeringen vil dessuten forbedre konkurranseevnen vår på noen av våre eksisterende produkt som kan flyttes til ny produksjonslinje.

Opplæring:

Vi legger opp til at vår produksjonen skal foregå i mest mulig selvstyrte grupper. D.v.s. de tilsette i denne produksjonen må håndtere de fleste funksjonene i hele verdikjeden, fra ordremottak til ferdig produserte produktene forlater fabrikk. Nye arbeidstakere må, i tillegg til selve maskinhandteringen også kunne mestre våre systemer for ordreplanlegging, material og produksjonsstyring, logistikk, programmer for dataassistert produksjon, vårt kvalitetssystem ISO 9001-2008. og Faro, digital måleutrustning for 3D geometri.

I tillegg til selve jobblæringen vi nye arbeidstakere ,avhengig av hvilke stilling de skal betjene, trengte spesiell opplæring i våre manuelle rutiner og datasystemer slik som:

- Gibbs Cam: Lager data assistert programmer (DAP) for numerisk styrte verktøymaskiner.
- ProM: Dataprogram for material og produksjonsstyring.(MPS)
- Faro: Målearm for digital måling i 3-dimmensjonale geometrier.
- Innføring og bruk av vårt kvalitetssiktingssystem.(ISO 0991-2008)

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

6.3.4. Risikopunkter

Endring i kapitalkostnader. Tid. Salg og kontraktinngåelse til nye kunder tar lengre tid en forventet. Rekrutering og opplæring av arbeidskraft. Igangkjøring testing og optimalisering av produksjonslinjen tar lengre tid en.

6.3.5. Utvikling av ansatte

< -----Ansatte pr ----->   <- ----Ansatte etter tiltaket---->

Typer fagpersonell	År - 2	År- 1	I år	År+ 1	År+2	År+3
Maskinarbeidere	11	11	11	13	14	16
Lager/Vedlikehold	1	1	1	2	2	2
Administrasjon	3	3	3	3	3	3
Sum	15	15	15	18	19	21

6.3.6. Investeringskalkyle

Aktivitet	Antall enheter	Enhets pris	Beløp
Bygg_ . Produksjonslokaler			2 029 703
Maskiner			4 641 000
Hjelpemateriell			488 250
Flytting og omorganisering			504 000
Opplæring og trening			504 000
Sum Investering			8 166 953

6.3.7. Finansieringsplan

Finansieringskilde	Status	Beløp
Egenkapital	10 %	816 695
Pantelån i bank	25 %	2 041 738
Lån Innovasjon Norge	30 %	2 450 086
Tilskott Innovasjon Norge	-15 %	-1 225 043
Tilskott Tokke kommune	-5 %	-408 348
Tilskott fra TUF	-15 %	-1 225 043
Sum tilskott	-35 %	-2 858 434
Sum langsiktig finansiering	65 %	5 308 519
Sum total finansiering	100 %	8 166 953

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

6.3.8. Økonomiske resultater

År	Omsetning	Varekost	Lønn Pers kostnad	Andre Drifts-kostnader	Resultat før skatt
År -2	31 239 386	18 312 923	7 995 817	4 632 790	297 856
År - 1	31 175 596	18 759 704	7 645 489	4 591 603	178 800
Dette år	32 000 000	18 800 000	8 000 000	4 600 000	600 000
År + 1	40 700 000	24 000 000	9 244 000	6 078 262	1 049 517
År + 2	49 400 000	29 200 000	10 488 000	7 556 523	1 499 033
År + 3	49 400 000	29 200 000	10 488 000	7 556 523	1 499 033

6.4. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7. SAK NR 27 SILMAG PRODUCTION

7.1. Forslag til vedtak

Styret bevilget totalt 6,5 MNOK til Silmag fordelt med 1,5 MNOK i tilskudd og 5 MNOK i lån.

Lånet blir bevilget fra posten avsetninger.

Lånet er rente og avdragsfritt og forfaller til betaling i helhet så snart første del av hovedprosjektet er finansiert og utbetaling har funnet sted.

Styret forutsetter at utbetaling fra TUF er siste del av utbetalinger i finansieringspakken av testpiloten.

7.2. Vurdering av daglig leder

7.2.1. Sammendrag

Dersom Silmag lykkes i sine planer om å bygge ny fabrikk for produksjon av magnesium kan det gi en bedrift med ca. 300 ansatte. Ringvirkningen av dette kan en bare antyde, den bør bli noe av det viktigste som har skjedd Telemark på flere tiår.

Totale investeringer i en fabrikk er beregnet til ca. 5 MRDNOK. Som det ser ut nå er det realistiske muligheter til å få dette finansiert.

Før det kan bli en realitet skal det settes opp en Pilot fabrikk for testproduksjon, det er denne TUF er invitert til å delta i.

Både Pilot fabrikk og den mulige fabrikk vil kreve enorme investeringer, dette må være et ansvar for et internasjonalt kapitalmarked.

Innovasjon Norge har bevilget 20 MNOK til pilotanlegget, det er et håp at Enova vil bevilge ytterligere 7 MNOK. Dette er de organisasjoner som burde vært de offentlige instanser som skulle vært med på å få prosjektet realisert.

Selskapet har i tillegg søkt om 10 MNOK i støtte fra TUF, i utgangspunktet burde TUF vært tilbakeholdende med støtte til så store prosjekter, ansvaret burde vært dekket inn av investorer, lånekapital og den innsats som IN og Enova vil yte.

Daglig leder har fått forståelse av at det er meget viktig at TUF viser tilstrekkelig med interesse for prosjektet ved å gå inn med deler av kapitalen som er nødvendig.

Daglig ledere vil anbefale at TUF yter en støtte på totalt 6,5 MNOK fordelt med 1,5 MNOK i tilskudd og 5 MNOK i et kortsiktig rente og avdragsfritt lån. Bevilgningen vil bli gjennomført ved at det bevilges 1, 5 MNOK fra årets midler og 5 MNOK fra avsetning til spesielle formål.

Det er daglig lederes oppfatning at ved å tilby deler av finansiering som nevnt over vil dette i seg selv sende viktige signaler ut i markedet. Telemark bør kunne assosieres med handlekraft og et viktig sted for etableringer.

Det bør kunne oppfattes som et signal til mulige bosettere, Telemark kan bli et trykt bosted.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

Det er stor arbeidsløshet i nedre del av Telemark, det er å anta at deler av denne arbeidsløsheten er å finne blant ufaglært arbeidskraft. Etablering av en fabrikk med 300 ansatte og andre ringvirkninger vil kunne virke positivt på statistikken over arbeidsledighet i området.

7.2.2. Anbefaling om type av tilskudd

Daglig leder vil anbefale at TUF yter en total støtte på 6,5 MNOK. Støttebeløpet fordeles med 1,5 MNOK i tilskudd og 5 MNOK i lån.

Lånet som tilbys er et usikret lån og rentefritt inntil tilbakebetaling. Utbetaling fra TUF forutsetter at TUF er siste leddet i utbetaling av avtalt finansiering.

Lånets løpetid er frem til at hovedprosjektet er planlagt gjennomført og finansiert. Det skal betales tilbake i sin helhet ved første del av finansiering av hovedprosjekt, enten det er innbetalt egenkapital eller lån er stilt til disposisjon for selskapet.

7.2.3. Støtteberettigede kostnader

Det er store forskjeller i kostnadsbildet som er satt opp, budsjettet er delt opp i totale kostnader og støtteberettigede kostnader i henhold til regelverk vi må følge.

Avviket ligger på vurdering av antatt verdiøkning av anlegget dersom prosjektet blir materialisert. Denne delen av det fremlagte kostnadsbudsjettet vil det bli opp til nye aksjonærer å vurdere og har ingen påvirkning på det totale kostnadsgrunnlaget for søknaden.

Videre er det investeringer i størrelsesorden 50 MNOK som må aktiveres og dermed bare kan belastes med avskrivninger i test perioden.

Det er satt opp et behov for driftskapital i størrelsesorden 50 MNOK, dette er heller ikke tatt med i støttegrunnlaget.

7.2.4. Kapitalmarkedets deltagelse i prosjektet

Silmag arbeider med å få kapitalmarkedet til å støtte prosjektet. Det ser ut som de har kommet langt med finansiering av hovedprosjektet som er å bygge en fabrikk i full skala.

Det ser ut som det er tyngre å selge inn dette prosjektet som er en stor pilot testing. Selskapet må gjennomføre denne fasen før de kan gå videre med neste steg i planen.

Skal Pilot prosjektet lykkes må det skaffes til veie tilstrekkelig med frisk egenkapital og nødvendig annen låne finansiering.

Søker vil presentere en total finansieringspakke i forkant av styremøte, dette burde gi styret tilstrekkelig med sikkerhet for sin vurdering om eventuell støtte.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7.2.5. Tidligere støtte fra TUF

Telemark Utviklingsfond har tidligere gitt tilskudd på 1,25 MNOK. Selskapet som fikk disse midlene er konkurs. Prosjektet som det nå søkes om er imidlertid en direkte fortsettelse, men med andre eiere.

Lån og tilskuddet som tidligere var gitt fra TUF har vært helt avgjørende for at dette prosjektet nå har kommet så langt som at en nå ser en stor mulighet for realisering av en ny fabrikk.

7.2.6. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

Tilskudd til etableringen vil falle inn under formålet til TUF, økning av antall arbeidsplasser i Telemark.

7.2.7. Vurdering i forhold til planstrategier

Etablering av en fabrikk som Silmag i Telemark vil falle inn under planstrategier vedtatt av TFK.

7.2.8. Forhold til ESAS støttereglement

TUF vil gi støtte til deler av prosjektet. Støtten vil bli gitt innenfor regelverket om F&U og begrunnes i unntaksregel med Støtte til forsknings og utviklingsprosjekter artikkel 25. Under kategori nr 2 industriell forskning. Maks støtte som kan bevilges under unntaksregel er 50%, kan økes med 20% da dette er en SMB bedrift, Silmag faller inn under begrepet SMB.

Støtten fra fondet vil bli delt på 1,5 MNOK i tilskudd og 5 MNOK i lån. Det er et usikret lån og må betraktes som tilskudd i henhold til regelverket om statsstøtte.

7.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

7.3.1. Kortform av søknaden

Det søkes om å etablere og videreutvikle resirkuleringsanlegg for magnesium og pilotanlegg for produksjon av Silika fra det norske råstoffet Olivin. Dette gjøres for å produsere prøvemateriale for ut-testing og kvalifisering i markedet (Silika) og etablere kundeforhold innen Magnesium basert på materiale fra resirkuleringsprosessen. (Silika) og etablere kundeforhold innen Magnesium basert på materiale fra resirkuleringsprosessen.

Etableringen av resirkuleringsanlegget for magnesium (inntil 15000 tonn/år) og pilotanlegget for Silika (50 tonn/år) er første trinn i etableringen av SilMag-anlegget som skal produsere 64000 tonn/år Magnesium og 82000 tonn/år Silika.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Resirkuleringsanlegget for Magnesium, opprinnelig etablert av Hydro Magnesium er fortsatt verdens mest moderne, teknologisk avanserte, grunnleggende sikre og mest miljøvennlige resirkuleringsanlegg som produserer legeringer av tilsvarende kvalitet som primære legeringer med minimum metall tap. Ved å re-introdusere resirkulerings-virksomheten vil SMI samtidig forplikte seg til å forbedre denne teknologien ytterligere ved å gjennomføre følgende kritiske utviklingsoppgaver som hver representerer betydelige miljøforbedringer og bidrar til å etablere SMI som et verdensledende grønt selskap:

- Ved å utvikle og demonstrere closed-loop resirkuleringskonsept for dross/slam fra presstøping og resirkulert skrap, Best Available Technology (BAT) resirkulering av magnesium utvides til magnesium avfallshåndtering
- Gjennomføring og optimalisering av SO₂-dekning gass system for ingot casting (drivhuspotensial GWP 0), erstatter SF₆ med GWP 23900. Støping av 15000 tonn Magnesium som vil være målet for SilMags resirkuleringsanlegg, representerer en besparelse tilsvarende 215 000 tonn CO₂ ekvivalenter (CO₂e) sammenlignet med SF₆
- Et nytt avgassbehandlingssystem for håndtering av SO₂ og andre avgasser vil redusere utslippene ved smelting sikre forbedret og tilfredsstillende arbeidsvilkår i støperiet.

Andre oppgaver utvikling vil konsentrere seg om:

- Utvikling av skreddersydde legeringer i samarbeid med store kunder, f.eks. europeiske bilprodusenter, både presstøpelegeringer til bilindustrien og Magnesiumlegeringer for innlegering i aluminiumindustrien
- Ovnutvikling for å utvide ovns levetid (lengre intervaller mellom store revisjoner). Det er forventet at smelting av vanskelig skrap (brukt skrap og dross/slam) vil føre til redusert levetid og et utviklingsløp for å forlenge levetiden for kritiske komponenter i ovnen er derfor påkrevet

Disse utviklingsoppgaver kan ikke foretas med mindre hele resirkuleringsanlegget er i drift.

Fase I omfatter også prosjektering, bygging, oppstart og testing av pilotanlegg for Silika produksjon fra olivin. Følgende utviklingsoppgaver er påkrevet:

- Testing av viktig prosessutstyr før prosjektering av fullskala anlegg for Silika.
- Tilpassing av prosessparametre for å oppnå de kvalitetene som kreves av kunder i dekkbransjen i den hensikt å forberede for markedsintroduksjon av høykvalitets Silika. Konkret omfatter dette produktprøver for testing og kvalifisering for high-end Silika-markedet for dekk (HDS Silika)

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

En samtidig oppstart av Silika pilotanlegg og Magnesium Resirkulering er en absolutt kritisk milepæl som må oppnås. Når SilMag sitt fullskala-anlegg er i drift, vil store mengder av magnesium og Silika bli produsert og de respektive markedene må være tilpasset for å kunne absorbere det planlagte produksjonsvolum.

7.3.2. Hva det søkes om

Det søkes om 10 mill NOK fra TUF for å gjennomføre «SilMag Demonstration Plant», et delprosjekt som går over to år og som har til hensikt:

- Klargjøring og oppstart av Silika pilot for å kunne produsere ca. 50 tonn pr.år i hovedsak for produktkvalifisering og testing av prosessutstyr
- Klargjøring og oppstart av Magnesium resirkulering med kapasitet på 15.000 tonn per år
- Det siste inkluderer implementering og optimalisering av SO₂ som dekk-gass under støping noe som gir betydelige miljøgevinster
- Utviklingsarbeid for å øke fleksibiliteten i råstofftilgang til magnesium resirkulering, inkludert brukt skrap og dross/slam.
- Utvikling og bygging av renseanlegg for destruksjon av avgasser fra nedsmeltingen av forurenset skrap og SO₂.

7.3.3. Hva skal utvikles

- Utvikle og demonstrere closed-loop resirkuleringskonsept for dross/slam fra presstøping og resirkulert skrap, BAT resirkulering av magnesium utvides til magnesium avfallshåndtering
- Gjennomføring og optimalisering av SO₂-dekning gass system for ingot casting (drivhuspotensial 0), erstatter SF₆ med GWP 23900. Støping av 15000 tonn Magnesium som vil være målet for SilMags resirkuleringsanlegg, representerer en besparelse tilsvarende 215 000 tonn CO₂e sammenlignet med SF₆. Det må legges til at SF₆ i løpet av få år vil bli forbudt til denne bruken, og HFC-134a (GWP 1300) i blanding med CO₂ vil i de fleste tilfeller bli brukt i stedet. Sammenliknet med bruk av HFC-134a/CO₂-blandingen vil vårt anlegg med SO₂ representere en besparelse på om lag 5000 tonn CO₂e
- Et nytt avgassbehandlingssystem for håndtering av SO₂ og andre avgasser vil redusere utslippene ved smelting og sikre forbedret og tilfredsstillende arbeidsvilkår i støperiet
- Utvikling av skreddersydde legeringer i samarbeid med store kunder, både presstøpe- legeringer til bilindustrien og Magnesium legeringer for innlegering i aluminiumindustrien

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

- Ovnsutvikling for å øke ovnens levetid (lengre intervaller mellom store revisjoner). Det er forventet at smelting av vanskelig skrap (brukt skrap og dross/slam) vil føre til redusert levetid og et utviklingsløp for å forlenge levetiden for kritiske komponenter i ovnen er derfor påkrevet
- Testing av viktig prosessutstyr før prosjektering av fullskala anlegg for Silika.
- Tilpassing av prosessparametre for å oppnå de kvalitetene som kreves av kunder i dekkbransjen i den hensikt å forberede for markedsintroduksjon av høykvalitets Silika.

7.3.4. Konsekvenser ved ny løsning

Etableringen og videreutviklingen av Magnesium resirkulering vil representere følgende miljømessige gevinster:

- Redusert CO₂ ekv. utslipp i Norge: 5000 t/år, oppnådd gjennom bruk av SO₂ dekk-gass (sammenlignet med HFC-134a/CO₂-blanding)
- Energibesparelse i industrien: 70 000 MWh/år (sammenlignet med konkurrenter innen Mg resirkulering i Europa)
- Redusert CO₂ utslipp i industrien: 40 000 t/år (sammenlignet med konkurrenter innen Mg resirkulering i Europa)

Det omsøkte prosjektet bør betraktes som første del av realiseringen av fullskala SilMag, hvor de miljømessige konsekvensene vil bli betydelige:

- Produksjon av primær Magnesium med SilMag-teknologien vil ha vesentlig lavere energiforbruk og CO₂-utslipp enn både Pidgeon prosessen, som står for ~ 85% av verdens Magnesium produksjon, hovedsakelig i Kina, og Bécancour-prosessen som regnes for å være den mest effektive teknologien som har vært brukt i Magnesium-framstilling før SilMag
- Bécancour-teknologien er ikke i bruk i dag, men er planlagt brukt i et nytt anlegg i Qinghai, Kina, med forventet oppstart i 2017
- De totale besparelser per år i full drift sammenlignet med Pidgeon-prosessen er anslått å være 2,8 TWh i energireduksjon og 2,6 millioner tonn CO₂-utslipp per år. Dette representerer henholdsvis 1,3% og 5,9% av Norges totale energiforbruk og CO₂-utslipp. Den årlige CO₂-besparelse tilsvarer utslipp fra ca. 520.000 biler.
- SilMag vil også være i forkant av effektiv og grønn produksjon av utfelt Silika med ~ 38% lavere energiforbruk og 22% mindre CO₂-utslipp enn den beste tilgjengelige teknologien brukt av konkurrenter.
- De totale besparelser per år i full drift sammenlignet med best tilgjengelig teknologi for utfelt Silika er anslått til å være 0,4 TWh i energireduksjon og 0,1 millioner tonn CO₂-utslipp per år.

SilMag vil også etablere et bransjeledende driftskostnadsnivå for både magnesium og Silika

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7.3.5. Arbeid med investorer

Se vedlagte presentasjon, søker vil informere om dette arbeidet på styremøte.

7.3.6. Risiko i prosjektet

For resirkulering er prosjektet i alt et lav-risikoprojekt.

Konstruksjon:

- Eksisterende eiendeler opprustes med konservative kostnadsanslag
- Innebygd «contingency» i både prosjektid og kostnader
- Enestående erfaring i bygging og drift av Magnesium resirkuleringsanlegg
- Nøye utvalgte entreprenører
- Oppfølgingsrutiner av høy standard

Business og markeder:

- Teamet er basert på enestående driftserfaring lokalt, kombinert med internasjonal erfaring fra prosjektledelse og finansiering gjennom SCP
- Høyt kvalifisert kompetanse i legeringsutvikling i kombinasjon med stort kontaktnett blant kunder og høy produktanseelse (kvalitet og kunnskap)
- Off-take -avtaler fra store kunder (Hydro, Alcoa, Volkswagen m.fl.)
- Antagelsene for markedene er basert på tilgjengelige udekkede markedsbehov med betydelig potensial for produkter med høyere verdi.

Kostnader:

- Ca. 80 % av totale driftskostnader som variable kostnader, hovedsakelig metall
- Kostnader for skrap direkte relatert til salgspris av standard legeringer

Teknologi:

- Prosess basert på eksklusiv Hydro-teknologi
- Personalet har lang erfaring med teknologien

Miljø:

- Eventuelle allerede eksisterende miljøforpliktelser knyttet til festede/leide tomtearealer påhviler Norsk Hydro
- Prosessen er ikke-forurensende og i samsvar med norsk lov og EU-direktiver

7.3.7. Mulig utvikling av ansatte

I pilotanlegget for Silika legges det opp til å kjøre tre skift kontinuerlig mandag morgen til fredag kveld, tre operatører per skift, inkludert en i laboratoriet. I tillegg vil det være en produksjonssjef, to prosessingeniører og et salgs- og markedsutviklingsteam bestående av tre personer. Totalt blir det 15 personer i Silika-området.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Resirkuleringsanlegget vil bli driftet 24/7. Planen er å bruke fem skift, sju operatører per skift. I tillegg vil det være sju operatører på dagtid og 11 stillinger i ledelse / administrasjon, inkludert logistikk, innkjøp, økonomi og salg / markedsutvikling. Salgs- og markeds-utviklingsteamet vil bestå av tre personer. Totalt blir det 53 personer i magnesium-området

Antall ansatte relatert til resirkulering og Silika pilotanlegg vil forbli på dette nivået. Fram mot oppstart av fullskala produksjon vil tallet på ansatte øke til minst 250.

I øyeblikket har SilMag ingen faste ansatte, men omlag 10 personer arbeider fulltid med prosjektet på innleid basis. For detaljer se søknaden pkt 3.

7.3.8. Vurdering i forhold til ESAS støtterelement

Silicapiloten er en type investering / prosjekt som faller inn under ordningen "Støtte til bedrifter som skal gjennomføre utviklingsarbeid i forbindelse med planlegging, investering og testing av pilot- og demonstrasjonsanlegg (FOU-støtte). Maksimal støtte til forskning, utvikling og industri for små bedrifter i henhold til denne ordningen er 45 %.

Mg-resirkulering er en type investering / prosjekt som faller inn under ordningen "Investeringsstøtte til bedrifter som skal bygge og drive pilot og demonstrasjonsanlegg som gir høyere miljøbeskyttelse enn EU-standard (miljøstøtte)." Maksimal støtte til merkostnader med teknologi, som er bedre enn EUs miljøstandard, for små bedrifter i henhold til denne ordningen er 55 %.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7.3.9. Investeringer i pilot prosjektet

For ytterligere detaljer se tabell 12.1 "Detailed Cost Breakdown SilMag Demonstration Plant" i søknaden av 28. oktober, 2013. Alle tall i 1000 NOK.

Aktivitet	Antall enheter	Enhets pris	Beløp (1000 NOK)
Transferred Business Magnesium	9.1		338.904
Transferred Business Silika Pilot	5.2		24.047
SUB TOT. TRANSFERRED BUSINESSES			362.951
Investment REACH	1		1.040
Development inv.m. Silika Pilot Plant	3+4		7.189
Upgrading investments Recycling Civil	7		47.440
Development inv.m. Magnesium SO2 protection	8.2		5.000
Development inv.m. Off gas treatment	8.3		5.300
Dev. inv.m. Furnace lifetime improvem.	8.5		3.100
Dev. Inv.m. Magnesium metal for testing	8.6		15.000
Project Management	9.2		9.478
SUB TOTAL INVESTMENTS			93.547
TOTAL TRANSFERRED + INV.MENTS			456.498

Working Capital etc	9.3		49.338
Demonstration Plant OPEX NET	--		48.472
Total Cost base Demonstr. Plant			554.308

7.3.10. Tenkt finansiering

Finansieringskilde	Status	Beløp (1000 NOK)
Equity in kind:	Corresponding values of existing assets validated by Bilfinger on "going concern" basis (standing values).	
- Share capital		6.000
- Premium		199.924
Grants; IN + TUF (50+10)	Conditional award from IN of NOK 20 mill achieved. TUF = this application.	60.000
Sub-ordinated loans (equity)	The providers now expressed willingness to convert to equity.	157.027
Bank loans	Per June 2014 the aim is, through Pareto fund raising, to equity fund approx. NOK 89 mill and have a working capital loan facility of NOK 42 mill (tendered).	131.357
Sum Finansiering		554.308

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7.3.11. Ytterligere beskrivelser av investeringene

Investeringene omfatter i stor grad oppgradering av Brownfield-anlegg, og i mindre grad investeringer i nytt utstyr.

Anlegget for magnesium resirkulering har vært i «møllpose» siden driften ble stanset sommeren 2006. Pilotanlegget for Silika ble etablert i 2009/2010 og en stor del av utstyret kan fortsatt brukes, mens noe må skiftes ut i hovedsak på grunn av funksjonalitet. Det er i begge tilfellene betydelige besparelser sammenlignet med å bygge anleggene fra grunnen av eller «greenfield».

Det er i prosjektet lagt opp til et utviklingsprogram for å videreutvikle BAT for Magnesium resirkulering. Dette utviklingsprogrammet kan ikke iverksettes uten at ordinær drift er etablert.

7.3.12. Budsjetterte resultater

Alle beløp i 1000 NOK.

År	Omsetning	Varekost	Lønn Pers kostnad	Andre Drifts-kostnader	Resultat før skatt
År 1	50.942	40.850	19.030	37.469	-46.407
År 2	326.030	240.677	50.145	34.984	224
År 3	353.131	243.877	50.145	34.984	24.126
År 4	396.126	250.160	50.145	35.734	60.088
År 5	427.608	257.985	50.145	36.369	83.110

7.4. Fremdriftsplan for prosjektet

En framdriftsplan for prosjektet er vist i tabellen under

Starting	To and including	Activity
Q2-2014	Q3-2014	Fundraising 80-100 mUSD
Q4-2014		Start SilMag-prosjektet
Q4-2014	Q2-2015	Få på plass nødvendige lisenser og tillatelser inkludert REACH
Q4-2014	Q1-2015	Bygningsarbeid Silika pilot
Q4-2014	Q2-2015	Bygningsarbeid recycling & støperi
Q4-2014	Q1-2015	Oppgradering, engineering og installasjon av utstyr i Silika pilot
Q2-2015		Start drift av Silika pilot
Q3-2015		Start drift av Magnesium resirkulering
Q4-2014		Oppstart markedsarbeid Silika og magnesium
Q4-2015		Start utviklingsprogram for Magnesium resirkulering

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7.5. Vedtak i styret

8. SAK NR 28 TELEMARK OFFSHORE

8.1. Forslag til vedtak

Styret kan ikke imøtekomme søknaden om ytterligere finansiering. Styret er av den oppfatning at den offentlige støtten som er gitt bør være tilstrekkelig til at medlemsorganisasjonen selv må finansiere den videre driften av Telemark Offshore.

8.2. Vurdering av daglig leder

8.2.1. Sammendrag

Telemark Offshore søker om bidrag på 1, MNOK. Telemark Offshore hadde i 2013 inne en søknad som styret bevilget 1,0 MNOK til. I denne søknaden signaliserte de et tre årig løp. Dette er ikke nevnt i årets søknad, men daglig leder antar at det vil komme en tilsvarende søknad for 2015. .

Daglig leder ser ikke at det er oppgaven til Telemark Utviklingsfond å yte støtte til en bestemt interesseorganisasjon. Selv om Telemark Offshore vil arbeide for næringsaktivitet innen områder det er ønskelig med ytterligere vekst.

Næringen selv vil bidra med 0,5 MNOK i denne søknaden. Det tilsvarer 19% av den budsjetterte finansieringen. Daglig leder er av den oppfatning at hoveddelen av kostnadene må dekkes av næringen selv.

Prosjektet er tenkt å vare i tre år fra 2013, etter denne etableringsfasen mener Telemark Offshore at de kan stå på egne ben. Jeg kan ikke med bakgrunn i søknaden se at det er noen muligheter til å drive dette videre, uten klare planer om et økt bidrag fra medlemmene.

Telemark Utviklingsfond bør for den delen av fondet som skal brukes mot næringslivet konsentrere seg om prosjekter som kan realiseres direkte i samarbeid med nødvendig egenkapital i aktuelle selskap.

Dette skal ikke hindre Telemark Utviklingsfond å delta med midler til felles profilering for å skape nødvendig interesse for Telemark som aktuelt sted å etablere foretak.

Der Telemark Utviklingsfond skal støtte med midler til profilering innen næringsetableringer, reiseliv eller for å skape økt bosetting må en kreve konkrete planer og klart definerte mål.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Selv om TUF nå sier nei til videre finansiering har allerede selskapet mottatt mere midler enn mulig i forhold til bagatellmessig støtte regler.

I 2013 bevilget TUF 1 MNOK til Telemark Offshore, styret åpnet for at selskapet kunne komme med en ny søknad i 2014 som ville bli vurdert på et selvstendig grunnlag. Styret åpnet i styresak 11/2013 at Telemark Offshore kunne komme med ny søknad i 2014, styret forutsatte at medlemmene ville vise vilje til å kompensere for bortfall av offentlig støtte. Daglig leder kan ikke se at medlemmene viser den viljen.

Daglig leder vil ikke anbefale ytterligere støtte til Telemark Offshore med begrunnelse av at TUF ikke bær støtte opp om driften av lokale foreninger og at det ikke vil være mulig å yte støtte i forhold til statsstøttereglementet.

8.2.2. Vurdering i forhold til TUF sitt formål

Formålet til TUF er bl.a. å legge til grunn for økning i antall arbeidsplasser. Indirekte kan prosjektet føre til at formålet til TUF er ivaretatt. Konkret er det imidlertid vanskelig å vise noen direkte sammenheng.

8.2.3. Vurdering i forhold til planstrategier

Det vil være mulig å definere prosjektet innenfor de planstrategier som er vedtatt.

8.2.4. Forhold til ESAS støttereglement

Søker lister opp en rekke unntaksregler som de mener selskapet kan falle inn under, daglig leder har bedt om nærmere beskrivelse fra søker. Etter daglig leders syn vil ikke det være mulig å plukke deler av unntaksregler for å underbygge ytterligere støtte. Kumulasjonsregler i statsstøttereglementet vil hindre dette.

Etter daglig leders syn vil støtte bare kunne forsvares ut fra regelverket om bagatellmessig støtte. Bagatellmessig støtte gir rom for å støtte med inntil 200.000 € over en tre års periode. Dette tilsvarer ca 1,5 MNOK i samme periode.

Selskapet har allerede fått støtte som overstiger dette beløpet. Dette er et ansvar selskapet må ta.

I søknaden skriver Telemark Offshore at det er deres eget ansvar å ikke motta mere støtte enn regelverket tilsier. De ber TUF se bort fra regelverket og at de selv tar ansvaret i tilfelle etterprøving.

Dette er en vurdering daglig leder ikke kan godta, TUF har oversikt over hvor mye som er betalt ut i samlet støtte og har et selvstendig ansvar for å vurdere støtte i henhold til gjeldende regelverk.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Daglig leder er av den mening at støtte til Telemark Offshore vil falle inn under regelverket for bagatellmessig støtte, da er det ikke rom for ytterligere offentlig støtte enn det som er innvilget.

Telemark Offshore har fått utarbeidet eget notat fra Ernst & Young som konkluderer med at de ikke er et økonomisk foretak og dermed kan motta støtte utenom regelverket. Daglig leder mener at denne utredningen ikke er tilstrekkelig presis og konkluderer feilaktig. Viser i den forbindelse til selvstendig vurdering foretatt av vår advokat. Begge notatene er vedlagt saken.

8.2.5. Offentlige tilskudd bevilget til søler

Søker har informert om hvilke offentlige tilskudd som foretaket har mottatt pr søke dato. Dette viser utfordringen for selskapet i forhold til støttereglementet.

År	Type tilskudd	Fra hvem	Type prosjekt	Beløp
2012		Innovasjon Norge	Oppstart av klynge	100 000
2012		Telemark fylkeskommune	Oppstart av klynge	200 000
2013		Telemark fylkeskommune	Marked og deler av messe	128 750
2013		Innovasjon Norge	Gjennomføring av markedsundersøkelse	106 500
2013		Vekst i Grenland	Klyngeprosjekt	100 000
2013		Notodden utvikling	Klyngeprosjekt	30 000
2013		Telemark Utviklingsfond	Klyngeprosjekt	1 000 000
2013		Innovasjon Norge	Klyngeprosjekt	100 000
2014		Vekst i Grenland	Klyngeprosjekt	50 000
2014		Telemark Fylkeskommune	Internasjonale prosjekt	178 000
		Sum tilskudd		1 993 250
		Delbetaling fra Tfk ift nettverksekretariatet		225 000
				2 218 250

8.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

8.3.1. Sammendrag

Vi søker om del finansiering til å kunne organisere klyngen og dets mange prosjekt, på en profesjonell og synlig måte gjennom prosjektperioden frem til april 2015.

Det er politisk vedtak i strategi planer at Telemark skal ha fokus på olje og gass som en av hovedsatsningene for å få mer verdiskaping, høyere omsetning og flere arbeidsplasser i fylke.

For å kunne videre føre de nevnte prosjekt og oppgaver gjennom denne prosjektperioden, trenger man offentlige virkemiddel midler ved siden av private midler. Det private har, i regi av medlemsbedriftene økt sin egenbetaling til klyngen, gjennom de to år prosjektet har pågått, og egenbetaling/medlemskontingenten er økt med hele 50%. For 2014 er det budsjettert med et beløp på kr 490.000,-

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Det viser at medlemsbedriftene vil og har ønske om å ha en nettverksklynge innen dette fagområdet i fylke, men det er dessverre ikke mange nok store aktører til at man kan bære dette økonomisk alene. Planen fra Telemark offshore var å få Arena status, våren 2014. Da ville vi ha blitt tatt opp i Arena programmet og vi ville fått statlige og fylkeskommunale midler som sikret vår eksistens, i flere år fremover. Det er synd for vår region at vi ikke klarte å hevde oss i toppen her i år, men TO vil jobbe med en ny søknad, der frist er våren 2015 og vi håper det kan bli et positiv vedtak da. Selvfølgelig er vi avhengig av økonomiske midler for å kunne kjøre gjennom en så tung søknad igjen, som en Arena søknad er, men vi håper miljøet rundt ser viktigheten av det og vil være positive til å bidra med midler, så det kan realiseres.

8.3.2. Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt

Søker ber om et tilskudd på kr 1.000.000,- for prosjekt perioden 01.08.14 frem til 01.04.15.

Noen aktører har gitt oss støtte for 2014 og vi ber om at 500` av søknaden gjelder for å sikre at støtten fra disse andre aktører blir gjort gjeldende i 2014

Klosterøya fondet : 125.000

Vekst i Grenland : 50.000

Notodden Utvikling : 25.000 (gjenstår endelig vedtak)

Støtten skal gå til å administrere og utvikle flere av prosjektene i TO, der hovedprosjektet er å fronte Telemark som piloterings fylke nr 1 i Norge. Videre skal, et området som det bli mer og mer fokus på "Kunnskapsbasert verdiutvikling" vi øke produksjon og kvalifisering av utstyr/produkter fra Telemark, samt holde i gang pågående prosjekt:

- ✓ Ta del av kostnaden for å planlegge og arrangere aktørsamlinger for bedriftene og institusjoner knyttet til Telemark offshore
- ✓ Ta del av kostnad på organisering av felles messer og stand i og utenfor fylke. Det være seg minimesse på Ibsenhuset, Subsea valley messen, Energidagen på Hit og andre relevante arrangement.
- ✓ Bidra til å opprettholde FoU forum sammen med HiT, bedrifter i TO og Fou institusjoner i fylke.
- ✓ Bidra til positiv omtaler og skape positiv giv om Telemark som etablerer fylke, for bedrifter innen olje og gass.
- ✓ Bidra til å skape en positiv holdning og utvikling i Telemark, der hovedmålet er flere arbeidsplasser.
- ✓ Ha dialog og bistå relevante avdelinger i fylkeskommunen, der de er del aktive i målne over.
- ✓ Administrere og koordinere andre oppgaver som kommer opp og som det er naturlig at en klynge som Telemark offshore håndterer og/eller engasjerer seg i.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.3.3. Avslag på tidligere søknader

Vi har hatt få direkteavslag på søknad, men redusert bevilgning fra TUF og andre virkemiddel leverandører i fylke, til Telemark offshore.

Men Arena søknad mot IN våren 2014 ble det dessverre avslag på og tilskudd til kunnskaps og kompetanse løft prosjekt fra IN, ble det avslag på høsten 2013.

8.3.4. Egen vurdering i forhold til offentlig støtte

Vi har i total stønadssum kommet over reglene om bagatellmessig støtte, men ser ikke det som noe hinder for å søke om midler videre. Vi mener vi bør kunne defineres under gruppeunntaksregler til ESA, men hvis styret i TUF mener at det ikke er riktig ser vi uansett ikke noe grunn til å avslå eller utsette en positiv behandling av søknaden fra TO med bakgrunn i avsnittet under.

Søknaden vår her, gjelder siste halvdel av tredje driftsår og første kvartal av 2015. Vi mener og uansett at det er vårt eget ansvar, om vi mottar for høy sum av offentlige midler innenfor bagatellmessig støtte ordningen og reglene til ESA. Vi er i klar over den risiko vi løper, men mener at vi er så nær opp til formålet til andre forhåndsgodkjente støtteordninger, godkjent av ESA, at det ikke må tas hensyn til i vurderingen av å innstille på økonomisk støtte til denne organisasjon sine prosjekt beskrevet i denne søknad.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.3.5. Finansiering av prosjektet

Budsjett for perioden 01.08.2014 til 30.04.2015		
Inntekter		
Budsjett	Beløp	%
Telemark utviklingsfond	1 000 000	50,89 %
Nome vgs ift brønnlinje 2015	30 000	1,53 %
Notodden utvikling Q3-Q4 2014/Q1 2015	25 000	1,27 %
Vekst i Grenland Q3-Q4 2014/Q1 2015	60 000	3,05 %
Klosterøyafondet Q3-Q4 2014/Q1 2015	95 000	4,83 %
Delbetaling fra Tfk ift nettverksekretariatet	225 000	11,45 %
Prosjekt, kompetanseløft med Hit og Fagskolen	80 000	4,07 %
Delprosjekt for og med bedrifter i nettverket	75 000	3,82 %
Aktørvagift 2 halvdel 2014 og Q1 2015	375 000	19,08 %
Sum inntekter uten egeninnsats	1 965 000	100,00 %
Utgifter		
Prosjektkoordinator fra 01.07 -31.12 (40%)	195 000	9,92 %
Prosjektkoordinator fra 01.01 -01.04 (50%)	105 000	5,34 %
Nettverksekretærfunksjon 40% 2 halvår 2014	165 000	8,40 %
Nettverksekretærfunksjon 40% Q1 2015	85 000	4,33 %
Innkjøp av Fou / kompetanse ekspertise til prosjekt kompetanseløft	150 000	7,63 %
Arb styreleder 40% (01.08-31.12)	280 000	14,25 %
Prosjekt leder 40% (01.08 -31.12)	195 000	9,92 %
Prosjektleder 50% (01.01 -30.03)	105 000	5,34 %
Info materiell	40 000	2,04 %
Kjøp av tjenester til web og nyhetssaker	90 000	4,58 %
Utgifter/Utlegg ifm messer/stands	160 000	8,14 %
Møteutgifter nettverkssekretariat	40 000	2,04 %
Møteutgifter TO	30 000	1,53 %
Arrangement / Kurs og tema samlinger for deltakere / aktører i nettverket	85 000	4,33 %
Reisekostnader	45 000	2,29 %
Revisor/Regnskap og lønn	70 000	3,56 %
Leie av lokaler, strøm, bredband og vask 01.07.14 -01.04.15	97 000	4,94 %
Uforutsett	28 000	1,42 %
Sum kostnader	1 965 000	100,00 %

8.4. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

9. SAK 29 SØKNAD TFK TÅRNBRYGGA

9.1. Forslag til vedtak

Styret kan ikke imøtekomme søknaden om støtte på kr 300.000,-. Prosjekter er vedtatt finansiert via midler bevilget av fylkestinget i Telemark..

9.2. Vurdering av daglig leder

Daglig leder var inne i dialogen når dette spørsmålet kom opp sommeren 2014.

Saken har vært oppe i fylkestinget som egen sak, der ble det bevilget kr 300.000,- uten noen forbehold.

Daglig leder anser prosjektet som finansiert og ser ikke noen grunn til at TUF skal overta bevilgningen fra TFK.

9.3. Søknaden fra TFK

Viser til tidligere dialog i saken og vedlagte saksframlegg og Saksprotokoll. Da Fylkestinget behandlet saken 17.juni 2014 ble tilskuddet på grunn av korte frister foreslått finansiert fra Fylkestingets disposisjonsfond. I rådmannens vurdering ble det uttrykt at man skal undersøkemuligheter for alternativfinansiering, eksempelvis fra Telemarkutviklingsfond.

Søker med dette om tilskudd på 300 000 kr til del finansiering av det nevnte tiltaket

9.4. Vedtak i styret

10. SAK 30 SØKNAD TFK ARRANGEMENT

10.1. Forslag til vedtak

Styret bevilger kr 500.000,- i årlig støtte til diverse arrangement som gjennomføres med bidrag fra Telemark Fylkeskommune.

Styret vedtar at denne bevilgningen skal trekkes fra den årlige bevilgningen på 1 MNOK som daglig leder har fullmakt til å disponere.

Det forutsettes at daglig leder i TUF skal være med i prioriteringer av hvilke tiltak som skal støttes. Videre at det er en politisk behandling av de nevnte tiltak.

Fylkeskommunen skal lage en årlig rapport som viser tiltak det er gitt støtte til og hvordan disse er finansiert.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

10.2. Vurdering av daglig leder

Både TFK og TUF mottar diverse søknader om støtte til ulike arrangement. Det vil være en fare for dobbelt bevilgning samt en fare ved at tiltak får støtte som ikke har nødvendig nytte for Telemark som helhet.

Daglig leder har tatt dette opp med fylkeskommunen og det har resultert i en søknad.

Det er daglig lederes syn at ved å bevilge beløpet som det søkes om vil Telemark kunne stå samlet om viktige arrangement som kan profilere Telemark på en positiv måte.

Støtten vil være med på å sikre at det er en politisk beslutning bak det som er viktig for Telemark når det gjelder denne typen av profilering.

Ved at styret vedtar en bevilgning som dette vil alle typer av søknader om arrangement støtte bli behandlet med tanke om en samlet profil for Telemark.

Det er viktig at denne bevilgningen ikke erstatter det ansvaret fylkeskommunen har for tilsvarende støtte. Det bør etter daglig leders syn føre til en sterkere profil på tiltak Telemark skal støtte.

Daglig leder forutsetter at TFK årlig lager en rapport som viser hvilke tiltak som har fått støtte og hvordan disse er finansiert.

10.3. Søknad fra TFK

Søknad om 500.000 kr årlig i 5 år som tilskudd til støtt for arrangementer som profilerer Telemark.

Telemark fylkeskommune mottar jevnlig søknader om økonomisk støtte til arrangementer som bidrar til å profilere Telemark. Flere av de eksterne arrangementene søker både Telemark fylkeskommune og TUF om støtte. Dette er arrangement som ut i fra profilerings- og markedsføringshensyn bør få sin støtte fra Telemark fylkeskommune.

Den økonomiske situasjonen til Telemark fylkeskommune tilsier at det kan bli vanskelig å kunne støtte slike arrangementer fullt ut med egne midler og søker dermed TUF om bidrag for å kunne støtte viktige arrangement.

Ved å kunne bidra med støtte til gjennomføringen av arrangement vil Telemark fylkeskommune, ved hjelp av TUF, bli en aktiv medspiller som det er naturlig å henvende seg til. På denne måten blir det mulig å se de regionale virkemiddelaktørene i fylket i en sammenheng som bidragsyttere til positive tiltak.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Et viktig element for fylkeskommunen er kravet om å bruke merkevareprogrammet, gjennom dette vil store arrangementer i fylket brukes til å synliggjøre Telemark og Telemarksprofilen

I tillegg har fylkeskommunen egne arrangement som støtter opp om Telemarksprofil.

Arrangementer det er naturlig å støtte opp kan være Fotavtrykk, VM i Telemarkskjøring i 2017, lokale Open Days arrangement og andre nasjonale / internasjonale arrangement.

Det er naturlig at daglig leder av TUF er med i å velge arrangementer som får støtte

For å kunne profilerer Telemark fylkeskommune og TUF samt det nye profileringsprogrammet søkes det om kr 500.000 i en periode på 5 som skal brukes til støtte av arrangementer som har profileringsverdi for Telemark nasjonalt og internasjonalt.

11. SAK NR 31 FASTE BIDRAG FRÅ 2016

11.1. Forslag til vedtak

Styret vedtar at tilskudd til finansiering av administrasjonskostnader for regionalt samarbeid skal begrenses og bevilges i samsvar med kostnader som var spesifisert ved inngåelse av avtale.

Styret ber Telemark Fylkeskommune vurdere de tiltak som fondet har dekket frem til og med 2015. Styret vedtar at vurderingen fra daglig leder i pkt 9.4 er styrets syn.

Dersom det skal bli aktuelt med videre finansiering av tiltak og avtaler som Telemark Fylkeskommune har inngått må det sendes særskilt søknad til Telemark Utviklingsfond om dette.

11.2. Sammendrag

TUF sin andel av overskuddet fra Konesjonskraft vil falle dramatisk frem mot 2018. Dette under forutsetning av at markedspriser på kraft blir som markedet forventer. Det er imidlertid usikkerhet her, det som er utfordringen er at det kan være like stor oppside som nedside på disse prisene. Fra analytikere er det nevnt usikkerhet på 20%.

Denne usikkerheten vil påvirke resultatet direkte for Konesjonskraftstyret og dermed overføringer til TUF.

TUF har vedtatt å yte støtte til faste tiltak til og med 2015.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Etter 2015 må styret vurdere hva som skal støttes og hvilke kostnader som skal dekkes inn. Etter daglig lederes syn må store deler av kostnadene føres tilbake til fylkeskommunen som er avtalepartner for tiltak som TUF dekker inn.

Styret må signalisere hva de ønsker å dekke av kostnader etter 2016, dette med begrunnelse i at fylkeskommunen bør ha nødvendig tid til en gjennomgang av de avtaler dette gjelder.

Styret i TUF kan ikke komme i en posisjon der hovedformålet i avtalen med de åtte kraftkommunene ikke lar seg realisere med bakgrunn i langsiktige bindinger i faste driftskostnader.

Kostnader til kraftkommunene er avtale festet, det er imidlertid krav om spesifikke kostnader som skal dekkes. Daglig leder mener at avtalen fremover må tolkes absolutt og at TUF kun dekker kostnader som er spesifisert og avtalt i den inngåtte avtalen.

Det er en utfordring å tolke vedtektene i TUF konkret. Det som er klart er at fondet skal arbeide for å skape arbeidsplasser og økt bosetting i hele fylket. Tiltak som vil dekkes inn under her kan være vanskelig å konkretisere.

I den tidligere avtalen fikk fylkeskommunen tilført ca 16 MNOK årlig som gikk inn i den ordinære driften til fylkeskommunen. Fra 2011 til 2015 har TUF dekket en del av disse kostnadene. Det er imidlertid vanskelig å forankre dette direkte til vedtektene for fondet. Dette gjør at styret må vurdere om disse kostnadene skal dekkes av TUF fra 2016.

Daglig leder har brukt tid på å gjennomgå møtoreferater i sammenheng med drøftelser om ny avtale om disponering av fylkeskommunal konsesjonskraft. Dette for å forstå hva de enkelte aktører har ment om hva som fondet skal dekke eller involvere seg i.

Det er ikke mulig å se noen begrunnelser for at TUF skulle overta deler av fylkeskommunens kostnader, utenom at fylkeskommunen ville få mindre overføringer etter gjennomført avtale med de 8 kraftkommunene. Rådmannen har i sin innstilling til fylkestinget listet opp en del kostnader han mente TUF burde dekke, men samtidig sa rådmannen at fylkestinget ikke kunne binde opp fremtidig styrer i TUF.

11.3. Utsagn som har vært mest benyttet.

Vedtektene sier i hovedsak hva fondet skal være med på av finansiering. Det som imidlertid ikke står direkte i vedtektene, men som har vært diskutert er:

- **Styret må ha frihet**

I alle sammenhenger også i fylkesrådmannens innstilling til fylkestinget er det sagt at styret må ha frihet til å fastsette de tiltak de mener er til beste for Telemark. Etter daglig leders syn har det vært mening at styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

selv skal vurdere de tiltak som de mener best ivaretar avtalens hovedformål « å sikre konsesjonskraftverdier som avtalen omfatter for samfunnsutviklingsformål i Telemark i et langsiktig perspektiv»

- **Driftsfinansiering av stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi og betydning for Telemark.**

Her er det Telemarkskanalen og andre kulturhistoriske prosjekter, eks Rjukanbanen nevnt spesielt.

- **Andre formål som er nevnt**

- Utvikling av fornybar energi
- Forskning og utviklingstiltak rettet mot verdiskaping
- Innovasjon og nyskaping
- Veier og bane som er kritisk for næringsutvikling
- IT - infrastruktur

11.4. Vurdering av hvilke kostnader TUF bør dekke fra 2016

1. Administrasjonskostnader kommuner

Dette er avtalefestede kostnader og skal dekke «Fondet dekker en del av avtalekommunenes årlige utgifter til regionalt samarbeid, totalt 2,67 mill. kr. av utgiftene for 2011, fordelt på Vest-Telemark kommunene og Tinn/Hjartdal. Beløpet indeksreguleres med konsumprisindeksen hvert år. For det tilfelle at administrasjonskostnadene reduseres eller bortfaller, vil fondets plikt til å medvirke til finansiering av disse reduseres tilsvarende.»

I tillegg til ordlyden i avtalen har partene satt opp spesifiserte kostnader som skal dekkes.

Det er daglig lederes syn at det er kostnader som er listet opp ved avtaleinngåelsen som skal dekkes, reduksjon av disse kostnadene vil medføre reduksjon i beløp som TUF skal dekke. Det vil ikke være rimelig å erstatte dette med nye kostnadselementer.

2. Driftskostnader Telemarkskanalen

Opprinnelig beløp i 2011 var 2,6 MNOK i 2015 vil denne posten ha økt til ca 2,8 MNOK.

Det er daglig lederes syn at deler av disse kostnadene bør dekkes videre, dette begrunnes i de konkrete ønsker som partene har hatt i utforming av avtalen.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Det bør imidlertid signaliseres en reduksjon i støtten og at en forventer at selskapet Telemarkskanalen med eierne må vurdere driftsnivået og muligheter for inntjening og bidrag fra andre parter.

3. Tilskudd til sluseavgifter Telemarkskanalen

Opprinnelig beløp i 2011 var 1,3 MNOK i 2015 vil dette beløpet ha økt til 1,4 MNOK.

Etter det daglig leder kan se var begrunnelsen for å dekke sluseavgifter for rutegående trafikk at en håpet dette skulle gi kraftig vekst i trafikken.

Daglig leder ser ikke at det har vært noen økning av trafikken, snarere motsatt.

Det er et stort beløp vi binder opp mot et konkret tiltak, etter daglig leders syn må vi vurdere å bruke alle frie midler til beste for hele Telemark. Det ser ikke ut som Telemarkskanalen er det trekkplasteret i reiseliv som en har håpet på. Da vil det være mer fornuftig å bruke midlene i felles tiltak

Daglig leder vil anbefale at tilskuddsposten faller bort fra 2016.

4. Geoparken

Opprinnelig beløp i 2011 var 1,2 MNOK i 2015 vil beløpet ha økt til 1,3 MNOK.

Geoparken er et samarbeidsprosjekt mellom Telemark, Vestfold, Buskerud fylkeskommune samt flere kommuner. Det er inngått egen avtale mellom partene.

TUF har dekket TFK sin andel i dette samarbeidet fra 2011 og til og med 2015.

Det er vanskelig å se at dette kan dekkes inn i henhold til TUF sitt formål.

Daglig leder vil anbefale at tilskuddsposten faller bort fra 2016.

5. Regionalparken Telemarkskanalen

Opprinnelig beløp i 2011 var 0,90 MNOK i 2015 vil posten ha økt til 0,97 MNOK.

Regionalparken er finansiert av TFK og kommunene som er knyttet opp til kanalen. Daglig leder har ikke oversikt over hvor lenge denne interkommunale avtalen skal vare.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Det er vanskelig å se at dette tiltaket kan dekkes inn i forhold til TUF sitt formål.

Daglig leder vil anbefale at tilskuddsposten faller bort fra 2016

6. Telemark Interkommunale Næringsfond

Opprinnelig beløp i 2011 var 3.2 MNOK i 2015 vil dette beløpet ha økt til 3.4 MNOK.

TIN er et interkommunalt samarbeid med de fleste av kommunene i Telemark. Daglig leder har ikke oversikt over hvor lenge denne interkommunale avtalen skal vare.

TIN bevilger midler til i hovedsak Visit-Telemark og Telemarkskanalen. Daglig leder er av den oppfatning at alle tiltak innen reiseliv og Telemarkskanalen må gjennomgå i en kost nytte analyse. Det vil være store utfordringer for alle offentlige finansieringskilder å fortsette med de samme aktivitetene som har vært gjennomført de siste 10 årene.

Telemark må samles om hvilke aktiviteter som skal prioriteres i fylket. Dette arbeidet bør organiseres gjennom fylkeskommunen.

I etterkant av disse prioriteringene må eventuelle søknader behandles av styret i TUF.

Daglig leder vil anbefale at tilskuddsposten faller bort fra 2016

11.5. Beløp til disposisjon med dagens støtte

Beløp til disposisjon om TUF fortsatt skal videreføre TFK kostnader fra 2016

Årlig indeks økning	Opprinnelig beløp	2014	2015	2016	2017	2018
Dekking av admin kostnader i Kraftkommuner henhold til vedtekter for TUF VTR	2 010 000	2 093 685	2 156 496	2 221 190	2 287 826	2 356 461
Dekking av admin kostnader i Kraftkommuner henhold til vedtekter for TUF Tinn	425 040	442 736	456 018	469 699	483 790	498 303
Dekking av admin kostnader i Kraftkommuner henhold til vedtekter for TUF Hjartdal	284 960	244 742	252 084	259 647	267 436	275 459
Tilskudd til driftskostnader Telemarkskanalen, innvilget årlig t.o.m. 2015. Index justeres.	2 600 000	2 708 250	2 789 498	2 873 182	2 959 378	3 048 159
Tilskudd til sluseavgifter Telemarkskanalen, innvilget årlig t.o.m. 2015. Index justeres.	1 300 000	1 354 100	1 394 723	1 436 565	1 479 662	1 524 051
Geoparken, overtar del av avtalen TFK	1 191 010	1 240 600	1 277 818	1 316 193	1 355 637	1 396 306
Regionalparken Telemarkskanalen	900 000	937 500	965 625	994 594	1 024 432	1 055 163
Tilskudd til TIN overtar del av avtalen TFK, midlene	3 201 800	3 335 100	3 435 133	3 538 208	3 644 354	3 753 684
Sum faste bevilgninger i vedtekter pluss oppgaver fra Fylkeskommunen	11 862 810	12 356 713	12 727 414	13 109 237	13 502 514	13 907 589
Bevilget frem til 2018 Skiforbundet	1 950 000	2 043 413	2 104 715	2 167 857	2 232 893	2 299 879
Estimert årlig admin utgifter	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Faste beløp dersom bevilgninger til TFK fortsetter	15 312 810	15 900 126	16 332 130	16 777 094	17 235 406	17 707 469
Budsjett overførte inntekter fra KKST		31 200 000	25 500 000	22 200 000	17 400 000	17 300 000
Til disposisjon andre tiltak		15 299 874	9 167 870	5 422 906	164 594	-407 469

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Estimatet er satt opp etter priser i kraftmarkedet medio august.

11.6. Vedtak i styret

12. NESTE STYREMØTE

Innkalles ved behov.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

Protokoll fra styremøte nr. 4-2014 i Telemark Utviklingsfond

Dato: 13. mai 2014.

Sted: Kragerø

Deltagere: Terje Riis Johansen Styrets leder, Thorleif Fluer Vikre, Lise Wiik, Gunn Marit Helgesen, Arne Vinje, Terje Bakka, Sekretær.

Kragerø Kommune hadde invitert Telemark Utviklingsfond til å holde sitt styremøte i Kragerø.

I forkant av styremøte orienterte kommunen sammen med mulige etablerere om prosjektet Kragerø Subsea Park.

Saker til behandling på styremøte 13. mai 2014.

Sak 10/2014 Referat fra styremøte nr 1,2 og 3 i 2014

Utkast til referater er tidligere utsendt til styrets medlemmer

Styrevedtak:

Referat fra styremøte nr 1,2 og 3 i 2014 ble enstemmig godkjent.

Sak 11/2014 Søknad fra Kongsberg Cable

Kongsberg Cable søker om et lån 2 MNOK for å etablere en produsjonslinje for JW-kabler. Bedriften skal etableres på Notodden.

Styret utsatte endelig behandling av søknaden. Styret ser positivt på etableringen og ønsker å behandle saken så snart som mulig.

Styret ønsket mere opplysninger spesielt om finansieringen og mere informasjon om fordeling av IFU prosjektet og investering av etableringen. Etter styrets syn kom ikke dette tilstrekkelig frem i søknaden.

Daglig leder må skaffe denne dokumentasjon, saken kan behandles etter at ny informasjon er gitt.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

Sak 12 /2014 Søknad fra Telemarkskanalen

Telemarkskanalen FK søker om 1 MNOK i ekstraordinært støtte for å dekke opp merkostnader ved vedlikehold og bortfall av inntekter fra TIN:

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å ikke innvilge ekstra støtte til Telemarkskanalen FK.

Sak 13/2014 Søknad om støtte til Telemark Trade Office, Minot

Det søkes om støtte over to år for å etablere Telemark Trade Office i Minot

Styrevedtak:

Styret vedtok mot to stemmer å ikke gi tilskudd til Telemark Trade Office, Minot. Terje Riis-Johansen og Lise Wiik stemte for å gi det omsøkte beløp som tilskudd.

Sak 14/2014 Søknad fra Landslaget for Telemarksfe

Landslaget for Telemarksfe søker om kr 375.000- i støtte til prosjekt for å bevare rasen.

Terje Riis-Johansen sa seg inhabil under behandlingen av saken og forlot lokalet under behandlingen

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å ikke yte støtte til prosjektet.

Styret ser ikke at dette faller inn under de vedtektene som fondet skal bevilge støtte til.

Sak 15/2014 Søknad fra Kragerø Subsea Park

Kragerø Kommune søker om 4 MNOK til grunnlagsinvesteringer i forbindelse med etablering av Kragerø Subsea park.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre bevilget 2,5MNOK til etablering av Kragerø Subsea

Sak 16/2014 Søknad frå Vest Telemark museum

Vest Telemark museum vil bygge en Telemarskanal i miniatyr og søker om støtte på kr 534.000,-.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å yte kr 534.000,- som tilskudd til prosjektet. Daglig leder må undersøke at dette ikke kommer i strid med statsstøttereglementet.

TELEMAR UTVIKLINGSFOND

TUF

Sak 17/2014 Søknad fra Fjellvåken

Fjellvåken søker om støtte på kr 250.000,- til oppussing av båten.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å yte tilskudd med kr 250.000,-.

Sak 18/2014 Søknad fra Nuclear Protection Production

Nuclear Protection Production søker om kr 500.000,- i støtte for å arbeide med godkjenninger for produktet i USA

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å ikke yte tilskudd i denne fasen av prosjektet. Styret ser positivt på etableringen og ønsker selskapet velkommen tilbake som søker etter at prosjektet er klarere beskrevet.

Sak 19/2014 Søknad fra Søve VGS

Søve VGS søker om kr 500.000,- i tilskudd for å starte opp fagskoletilbud innen sauehold og foredling av naturbaserte råvarer.

Styrevedtak:

Styret bevilget kr 500.000,- til oppstart av fagskole innen sauehold og naturbaserte råvarer. Vedtaket ble fatte med tre stemmer for og to imot. Gunn-Marit Helgesen og Thorleif Fluer Vikre stemte mot.

Sak 20/2014 Informasjon om mulige søknader

Daglig leder informerte om mulige søknader som kan komme.

Styrevedtak:

Styret ønsket ikke noe detaljert informasjon om aktuelle saker.

Neste styremøte:

Innkalles ved behov.

Skien den dd.mm.2014

Terje Riis Johansen

Lise Wiik

Gunn Marit Helgesen

Styrets leder

Thorleif Fluer Vikre

Arne Vinje

*Terje Bakka
Sekretær*

TELEMAR UTVIKLINGSFOND

TUF

Protokoll fra styremøte nr. 4 del 2 -2014 i Telemark Utviklingsfond

Dato: 27. mai 2014.

Sted: Telefon møte

Deltagere: Terje Riis Johansen Styrets leder, Thorleif Fluor Vikre, Tom Egil Flata, Gunn Marit Helgesen, Terje Bakka, Sekretær.

Telefon møte var satt opp for å avgjøre søknad om støtte fra Kongsberg Cable, Sak 11/2014

På ordinært styremøte 14.05.2014 fattet styret følgende vedtak.

Sak 11/2014 Søknad fra Kongsberg Cable

Kongsberg Cable søker om et lån 2 MNOK for å etablere en produksjonslinje for JW-kabler. Bedriften skal etableres på Notodden.

Styret utsatte endelig behandling av søknaden. Styret ser positivt på etableringen og ønsker å behandle saken så snart som mulig. Styret ønsket mere opplysninger spesielt om finansieringen og mere informasjon om fordeling av IFU prosjektet og investering av etableringen. Etter styrets syn kom ikke dette tilstrekkelig frem i søknaden. Daglig leder må skaffe denne dokumentasjon, saken kan behandles etter at ny informasjon er gitt.

På styremøte 28.05.2014 ble det fattet følgende vedtak som sak 11/2014

Styret bevilger 2 MNOK som lån til Kongsberg Cable. Lånet forrentes med rentesats lik Nibor 6 mnd. Pluss 1 %. Lånet er avdragsfritt i tre år og forfaller da til betaling i sin helhet. Forfallsdatoen er tre år etter utbetaling av lånet. Renter belastes i sin helhet ved tilbakebetaling. Lånet er et risikolån og det kreves ikke noen sikkerhet for lånet. Lånet utbetales etter at selskapet har dokumentert full finansiering av prosjekt

Skien den 22.09.2014

Terje Riis Johansen

Lise Wiik

Gunn Marit Helgesen

Styrets leder

Thorleif Fluor Vikre

Arne Vinje

*Terje Bakka
Sekretær*

SØKNAD OM STØTTE
FOR
NC-SPECTRUM AS
GJELDER
NETWORK OPERATION CENTER
OG
SECURITY OPERATION CENTER
KVITSEID

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN	3
1.1.	Opplysninger om søker	3
1.2.	Aksjonærer/eiere	3
1.3.	Bakgrunn – Kvalifikasjoner til søker	3
1.4.	Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt	4
1.5.	Kortform av søknaden- hva det søkes om	5
1.6.	Tidligere innvilget offentlig støtte.....	7
1.7.	Avslag på tidligere søknad	7
2.	UTFYLLING AV SØKNADEN	8
2.1.	Hva skal utvikles.....	8
2.2.	Formålet med prosjektet tiltaket	9
2.3.	Konsekvenser ved ny løsning	10
2.4.	Sammenlignbare prosjekter	10
2.5.	Risikopunkter i prosjektet	10
3.	ANTALL ANSATTE	11
4.	ØKONOMI	11
4.1.	Investeringskalkyle	11
4.2.	Finansieringsplan	11
4.3.	Økonomiske resultater	12
4.4.	Eiendeler – Gjeld - Egenkapital.....	12
4.5.	Ytterligere beskrivelse av investeringene.....	12
4.6.	Ytterligere beskrivelser av økonomiske resultater	13
4.7.	Andre økonomiske vurderinger	14
5.	FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF	14
5.1.	Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond	14
5.2.	Prosjekt tiltaket i forhold til regionale planstrategier	14
6.	REGLER OM OFFENTLIG STØTTE (ESA).....	16
6.1.	Hvilke regelverk vil søknaden falle inn under.....	16
6.2.	Egen vurdering i forhold til offentlig støtte	16
7.	PROFILERING AV TELEMARK	17
7.1.	Hvordan vil dere benytte nye merkevaren Telemark?	17
7.2.	Hvordan vil dere benytte Telemark Logo i Produktprofilering?	17

1. INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN

1.1. Opplysninger om søker

Tekst	Til Utfylling
Søkeres Navn	NC-Spectrum AS
Adresse 1	Kviteseidgata 18
Adresse 2	
Post nr og Sted	3850 Kviteseid
Organisasjonsnr:	989635719
Kontaktperson	Eva Brekka
Telefon nr	35203000 / 97680216
Mailadresse	Eva.brekka@nc-spectrum.no
Hjememside	www.nc-spectrum.no

1.2. Aksjonærer/eiere

Navn	Antall
Telefiber AS	41%
Eva Brekka	18%
Hans Einar Blix Staaland	18%
Roy Otto Kleiv	13%
Notodden Energi	10%

1.3. Bakgrunn – Kvalifikasjoner til søker

NC-Spectrum AS ble etablert i 2006. Forretningsideen fram til nå har vært tung kompetanse innen bygging, drifting og feilsøking av bredbånd.

Vi er et konsulentselskap som har fokus på prosjektering, rådgivning, etablering og drift av elektronikk og infrastruktur i bredbåndsnett/kritisk infrastruktur, med mål om å være foretrukket leverandør blant små og mellomstore e-verk og kommuner.

Selskapet leverer innovative og fleksible løsninger som skreddersys kundens behov. Vi er pr i dag 11 ansatte, og på grunn av god tilgang på ordre har vi som

mål å øke til 20 ansatte i vårt kjerneområde innen 2016. Våre kunder er nye og etablerte infrastruktureiere.

NC-Spectrum AS satser i dag offensivt på å utvide kjernevirksomheten (overvåkning og drift) og vil også utvide sitt satsningsområde til å omfatte kompetansefeltet informasjonssikkerhet og cybersikkerhet innenfor kritisk infrastruktur.

1.4. Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt

NC-Spectrum AS har en stor satsning på gang med forskning og utvikling av prober og sikkerhetsløsninger for prosessnett mot e-verk og kommuner. Dette er en del av en helhet med satsing på et operasjonssenter for nettverk og informasjonssikkerhet (Network Operation Center (NOC) og Security Operation Center(SOC)). Vi har fått godkjent skattefunn og OFU prosjekt hos Innovasjon Norge for investeringen som går på forskning og utvikling. I tillegg må NC-Spectrum AS investere mye penger i fysisk infrastruktur og etablering av et Operation Center. OFU delen av prosjektet har en projektkostnad på kr 12 900 000, der vi i sum har fått kr 6 500 000 av Skattefunn/Innovasjon Norge, og står for finansieringen av de resterende kr 6 400 000 i egen regi. Dette finansieres av opparbeidet overskudd, og over driften av eksisterende satsning. Eierne stiller med lån for sikring av likviditeten i prosjektet, og har avtalefestet at de avstår fra uttak av utbytte i 2013, 2014, 2015 og 2016.

Innovasjon Norge støtter den delen av investeringer og kostnader som knytter seg til forskning og utvikling, men NC-Spectrum AS må også investere i utstyr, tilpasninger og infrastruktur som ikke direkte kan knyttes mot forskning og utvikling og OFU. Disse investeringene er likevel en viktig del av satsningen, og helt avgjørende for gjennomføringen av prosjektet og muligheten for en stor satsing videre.

Under vises kostnader og finansiering av hele prosjektet. TUF søknaden ligger da «utenfor» OFU søknad med blå tekst i regnearket under.

Prosjektregnskap forslag					
Beskrivelse	2014	2015	Q1 -Q2 2016	SUM	Beskrivelse
Pilotkunde tid	800 000	800 000	400 000	2 000 000	Kundens andel, krevende kunde OFU
Lab/testmiljø/kapital	800 000	800 000	300 000	1 900 000	Kundens andel, krevende kunde OFU
Sum andel kunde	1 600 000	1 600 000	700 000	3 900 000	3 900 000
Prosjektkostnad tid NCS	3 400 000	3 400 000	2 000 000	8 800 000	Intern tid
Lokaler	100 000	200 000	100 000	400 000	Husleie SOC, testlab
Instrument og utstyr	500 000	400 000	400 000	1 300 000	Utstyr til test/lab/utvikling
FOU kjøp/konsulent	800 000	800 000	800 000	2 400 000	Stipendiat CCIS Gjøvik
Sum andel NCS	4 800 000	4 800 000	3 300 000	12 900 000	
Prosjektsum	6 400 000	6 400 000	4 000 000	16 800 000	
Investeringsbehov ikke OFU, søke TUF	600 000	600 000	0	1 200 000	Se egen investeringsliste punkt 4.1
SUM	600 000	600 000	0	1 200 000	
Finansiering					
Beskrivelse	2014	2015	Q1 -Q2 2016	SUM	Beskrivelse
Sum bidrag kunde av egen tid , utstyr mm	1 600 000	1 600 000	700 000	3 900 000	Kundens andel i OFU prosjekt
Skattefunn	1 300 000	1 300 000	900 000	3 500 000	Godkjenning fått for 3 år
Innovasjon Norge	1 100 000	1 100 000	800 000	3 000 000	Godkjenning av prosjekt mars 2014
NC-Spectrum sin andel	2 400 000	2 400 000	1 600 000	6 400 000	Finansiert av NC-Spectrum
Sum finansiering	4 800 000	4 800 000	3 300 000	12 900 000	Totalprosjekt uten kundeandel
Prosjektsum	6 400 000	6 400 000	4 000 000	16 800 000	Prosjekt med kundeandel
TUF søkand, dekkes ikke i OFU søknad					
Andel finansiert av NC-Spectrum	180 000	180 000		360 000	
Søknad om andel fra TUF	420 000	420 000		840 000	6% av totalprosjekt
SUM	600 000	600 000		1 200 000	

Vi søker om kr 840 000 fra TUF. Totalrammen til NC-Spectrum AS i prosjektet er kr 12 900 000 + kr 1 200 000.

Totalsummen for prosjektet med investering er i TUF-søknad beregnet til kr 14 100 000. TUF-andel er da på ca 6 % av totalprosjektet til NC-Spectrum AS.

1.5. Kortform av søknaden- hva det søkes om

Investeringene som NC-Spectrum AS søker midler til fra TUF gjelder investeringer i operasjonssentral lokalisert i det nyrenoverte bygget til Vest-Telemark Næringspark i Kviteseid. Vi har fått være med og legge en del føringer for hvordan bygg og konstruksjon skal utformes, slik at det er godt tilrettelagt for etablering av en slik sentral. Vi har ca 100 kvadrat tilgjengelig i 3.etasje (bak de 6 vinduene i øverste etasje, grønn innramming på bilde til

venstre). Dette rommet og tilhørende NODC (NODC – Network Operations and Datacenter for Critical Infrastructure) i kjelleren trenger investering i nødvendig utstyr. Det er ønsket at operasjonsrommet i 3.etasje skal bli utstyrt noe tilnærmet bildet i midten over, og at nødvendig utstyr til fysisk sikring, redundante føring, nøddrift etc blir etablert for å sikre grunnlag for salg av tjenester fra operasjonssentralen. Dette er en nødvendig pilar i den videre satsningen til NC-Spectrum AS, og etablering av flere arbeidsplasser.

Vi ser i tiden fremover store utfordringer innen informasjonssikkerhet i kraftbransjen. Bransjen er underlagt beredskapsforskriften og sikkerhetsloven, og er ansett som en del av norsk kritisk infrastruktur. Svært mange kraftselskaper har etter hvert utviklet seg til også å bli bredbåndslieferandører. Som en følge av dette blir bruken av IKT kraftig utvidet, og selskapene må forholde seg til et stort antall nye og komplekse systemer. Ved at kraftforsyning og bredbåndnett knyttes tettere sammen øker også sårbarheten i den samfunnskritiske infrastrukturen. Risikoen for feil og ondsinnede angrep utenfra blir derfor tiltakende, og de mulige konsekvensene større.

Ovennevnte problemer stiller store krav til en type kompetanse som bransjen etter vår mening ikke innehar pr i dag, og som i de fleste tilfeller vanskelig kan dekkes tilfredsstillende i den enkelte bedrift/everk. Et fåtall store aktører har ressurser nok til å inneha den nødvendige kompetanse og utstyr. Prismessig er imidlertid ikke de eksisterende produktene egnet for det store flertall av e-verk, som typisk har denne funksjonen lagt inn som en 10% - 30% stilling innenfor informasjonssikkerhet.

Vi har per i dag meget gode kunderelasjoner med en rekke e-verk i hele Norge. Vårt hovedmarked for nåværende tjenester er små e-verk. Etter vår oppfatning er det svært få, om noen, andre konkurransedyktige leverandører som jobber mot dette markedet. NC-Spectrum AS innehar den nødvendige kompetansen til å utvikle et system som er tilpasset vårt marked prismessig. I kombinasjon med driftsstøttetjenester vil en slik leveranse som totalprodukt utgjøre en dramatisk forbedring av sikkerheten hos den enkelte kunde, og kunden vil kunne levere en infrastruktur som innfrir kravene stilt i beredskapsforskrift og sikkerhetslov. Vi har tett samarbeid med Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) for hvordan vi i NC-Spectrum best kan bidra i et viktig arbeid rundt sikring av kritisk infrastruktur framover.

Vårt konsept er å utvikle den nødvendige løsning for utplassering hos kunde i kombinasjon med det nødvendige tjenestetilbudet på en SOC (Security Operations Center) for denne kundegruppen. Formålet med tjenesten er å forebygge alvorlige angrep mot samfunnskritisk infrastruktur og informasjon på IT-siden, varsle om alvorlige angrep, trusler og sårbarheter, og koordinere responsen i forbindelse med alvorlige sikkerhetsangrep.

NC-Spectrum AS har siden høsten 2012 jobbet med satsning innen informasjonssikkerhet, særlig med tanke på sikring av kritisk infrastruktur for

små og mellomstore e-verk og kommuner. Vi ble høsten 2013 invitert til å være med som aktiv deltaker i det nyetablerte CCIS senteret på Gjøvik. Center for Cyber- and Information Security på Gjøvik er et initiativ mellom offentlige etater, næringsliv og akademia. I en tidligere pressemelding (vedlegg 1) sier de:

«Informasjonssikkerhet og cybersikkerhet har blitt en alvorlig trussel – mot vår kritiske infrastruktur, mot vår industri, mot vår offentlige administrasjon, mot våre finansinstitusjoner, mot vår forsvarsevne, mot vår evne til å forhindre og etterforske forbrytelser, og mot våre borgeres personvern og rettsikkerhet. Dette har blitt understreket av Mørketallsundersøkelsen til Næringslivets sikkerhetsråd, trussel og sårbarhetsvurderingene til nasjonal Sikkerhetsmyndighet og Politiets Sikkerhetstjeneste, årsrapportene til NorSIS, og Forsvarets nye langtidsplan som fremhever at Cyber er et operasjons- og trusselområde på lik linje med luft, land og sjø»

Ut fra dette, de siterte rapporter og egne erfaringer mener NC-Spectrum AS at markedet og behovet for rådgivning og tjenester relatert til nettverk- og informasjonssikkerhet må antas å være sterkt voksende i de kommende år. Vi håper at TUF kan gi et positivt tilsagn på vår søknad slik at satsingen kan gjennomføres. Utstyret som søkes TUF er ikke en del av Innovasjon Norge søknaden, da det ikke direkte kommer under forskning og utvikling, men det er likevel helt nødvendig for at NC-Spectrum AS skal gjennomføre satsingen.

1.6. Tidligere innvilget offentlig støtte

År	Type tilskudd	Fra hvem	Type prosjekt	Beløp
2013	Forprosjekt	Innovasjon Norge	IS prosjekt	150 000
2013	Skattefunn	Forskningsrådet	IS prosjekt	3 500 000
2014	OFU	Innovasjon Norge	IS prosjekt	3 000 000

1.7. Avslag på tidligere søknad

Vi har ikke søkt andre søknader, og da heller ikke fått avslag.

2. UTFYLLING AV SØKNADEN

2.1. Hva skal utvikles

TUF-søknaden er en del av en helhet rundt vår satsning på informasjonssikkerhet. Vår visjon er å bli et Nasjonalt kompetansesenter innenfor informasjonssikkerhet mot små og mellomstore nettselskap, kraftselskap og kommunale VA anlegg. Vår tilknytning og deltagelse mot forskningsmiljøet på Gjøvik gjør at NC-Spectrum har gode forutsetninger for å ligge langt framme i utviklingen og lykkes med denne satsningen.

Vi skal de neste årene:

- Utvikle SOC (Security Operation Center)
- Utvikle prober/analyse
- Utvikle opplæring og ansatte for nødvendig kompetanse
- Ha god kunnskap om beredskapsforeskriften og kravene den stiller

OFU prosjektet med Innovasjon Norge har vi sammen med disse aktive kundene:

- Hallingdal Kraftnett
- Vest Telemark Kraft
- Tinn Energi
- Rauland Kraft

Forskning og utvikling av sensorer for utplassering i nettet til kundene

- Forskning på å automatisere innsamling og prosessering av data fra sensor nettverket
- Forskning og analysering av disse dataene
- Planlegging og integrering av nye teknologier i «gamle» proprietære, usikret SCADA nett
- Utvikling av alarmer, trigger
- Utvikling av visninger/rapportering fra sensorene
- Forske på og analysere mulighetene ved deteksjonsteknologi og avdekke sårbarhetene i nettverkstrukturen i eksisterende kritisk infrastruktur
- Bruke vår kunnskap om IDS/IPS, netflow, passiv DNS replikering eller packet capture for å utvikle effektive løsninger.

Vi må også i prosjektet

- Holde oss oppdatert på trusler, sårbarheter og angrepsmetoder
- Studere og analysere sikkerheten i relevante teknologier og produkter, og håndtere «gamle» driftsystemer som per definisjon ikke har noen sikring i systemet

- Prototype og teste aktuelle sikkerhetsløsninger i datalab
- Utarbeide sikkerhetskrav, sikkerhetstiltak og veiledninger
- Samarbeide med graderte IT-prosjekter og leverandører
- Delta i relevante forum for IT-sikkerhet, og være en aktiv aktør i Søknad for forsknings- og utviklingskontrakter (OFU/IFU) forskningssenteret Center for Cyber and Information Security (CCIS) ved Høgskolen i Gjøvik, med egen forskningsstipendiat

Investeringene beskrevet i TUF søknaden er viktige og nødvendige investeringer som er avgjørende for å nå disse målene.

2.2. Formålet med prosjektet tiltaket

Formålet med prosjekttiltaket er å etablere nødvendig infrastruktur og løsning som gir en nødvendig helhet og ramme for vårt OFU prosjekt og også viktig ramme for tjenestene vi skal tilby etter gjennomført OFU prosjekt. Vi har gjennom forprosjekt og tiden før søknad til Innovasjon Norge hatt tett dialog med sentrale aktører i Norge og i utlandet for å verifisere og kartlegge krav og anbefalinger rundt en slik satsning. Vi har blant annet tett dialog med disse i vårt prosjekt:

Aktører:

- Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM)
- Høgskolen i Gjøvik
- Center for Cyber and Information Security
- NVE
- Forsvaret
- NorCERT
- Norsis
- UIO (Universitet i Oslo)
- TSOC (Telenor sin Security Operations Center)
- Nettselskaper og kraftselskaper
  - ▶ VTK,HKN,NE,TE,MTE,E-CO++
- Innovasjon Norge
- Kviteseid kommune
- Vest-Telemark Næringshage AS
- FIRST (FIRST is the global Forum for Incident Response and Security Teams)
- Melani (Reporting and Analysis Centre for Information Assurance MELANI)
- M.fl

Investeringene vi søker om i TUF er avgjørende i vår løsning for å sikre nødvendig drift av en operasjonssentral med nøddriftsanlegg, driftdesker, nødvendig adgangskontroll, elektronisk sikring etc.

2.3. Konsekvenser ved ny løsning

Hovedfordelene ved en prosjektgjennomføring vil være blant annet:

- Markedsmessige fordeler – flere mulige markeder å gå inn i, også internasjonalt
- Tekniske fordeler – for eksempel er det viktig å ha et rom som holder de rette spesifikasjoner med tanke på drift, sikkerhet og utvikling
- Muligheter til å bidra inn i utvidede samarbeider med andre aktører i Norge og utover i Europa. Dette er svært aktuelt i dag med tanke på noen av våre samarbeidspartnere.

NC-Spectrum AS kan pr i dag ikke se at prosjektet og satsningen vil føre til negative konsekvenser for noen part.

2.4. Sammenlignbare prosjekter

Pr i dag vet vi ikke om andre i vårt nærområde eller nasjonalt som satser på dette, selv om informasjonssikkerhet er veldig aktuelt om dagen. Vi har tett dialog med kunder, forskningsmiljø, høyskoler og mange kommersielle aktører.

2.5. Risikopunkter i prosjektet

Den største risikofaktoren er den store økonomiske satsningen og investeringen dette er for NC-Spectrum AS. Det er veldig viktig med fortløpende økonomisk oppfølging og prosjektkontroll. Vi har løpende dialog med revisor, og legger opp til kvartalsvis revisjon av regnskap inklusive prosjektrengskapet.

Sentrale medarbeidere i selskapet/prosjektet vil også være sentrale risikofaktorer.

3. ANTALL ANSATTE

< -----Ansatte pr -----> <- ----Ansatte etter tiltaket---->

Typer fagpersonell	År - 2	År- 1	I år	År+ 1	År+2	År+3
Siv Ing, høgskole	1	1	1	2	3	4
Ing/ 3.årig høgskole	3	4	5	6	9	10
Teknisk fagskole	1	2	2	2	4	6
Admin/prosjekt/konsulent	2	2	3	3	4	5
SUM	7	9	11	13	20	25

4. ØKONOMI

4.1. Investeringskalkyle

Aktivitet	Antall enheter	Enhets pris	Beløp
Nøddrift 33kva	1	230 000	230 000
Driftsdesk operasjonsentral	8	17 500	140 000
Adgangskontroll	1	50 000	50 000
UPS/sikring drift	2	70 000	140 000
Redundant innføring	1	40 000	40 000
Elektronisk sikring	1	50 000	50 000
Server SOC	1	100 000	100 000
Fysisk sikring	1	50 000	50 000
Infrastruktur, etablering	1	200 000	200 000
NOC/SOC driftsmiljø	1	200 000	200 000
Sum Investering			1 200 000

4.2. Finansieringsplan

Finansieringskilde	Status	Beløp
NC-Spectrum AS		360 000
TUF		840 000
Sum Finansiering		1 200 000

NB: Se avsnitt 4.1 for oversikt over totalsatsingen til NC-Spectrum på prosjekt IS.

4.3. Økonomiske resultater

År	Omsetning	Varekost	Lønn Pers kostnad	Andre Drifts-kostnader	Resultat før skatt
År -2	8 180 000	2 000 000	3 780 000	1 450 000	950 000
År - 1	10 100 000	1 700 000	4 980 000	2 540 000	880 000
Dette året	12 500 000	2 000 000	6 600 000	4 900 000	-1 000 000
År + 1	14 000 000	2 000 000	7 600 000	5 100 000	-700 000
År + 2	22 000 000	3 000 000	12 000 000	6 000 000	1 000 000
År + 3	25 000 000	3 500 000	13 500 000	6 000 000	2 000 000

4.4. Eiendeler – Gjeld - Egenkapital

År	Omløpsmidler	Anleggsmidler	Kortsiktig gjeld	Langsiktig gjeld	Egenkapital
År -2	3 600 000	540 000	1 670 000	540 000	1 930 000
År - 1	4 400 000	650 000	1 850 000	390 000	2 800 000
Dette året	3 400 000	1 020 000	2 350 000	270 000	1 800 000
År + 1	2 200 000	1 190 000	2 140 000	150 000	1 100 000
År + 2	3 200 000	1 100 000	2 170 000	30 000	2 100 000
År + 3	4 900 000	800 000	1 900 000	0	3 800 000

4.5. Ytterligere beskrivelse av investeringene

I sammenheng med at Vest-Telemark Næringshage sine lokaler nå renoveres av Vest-Telemark Næringspark åpner det seg en mulighet for utbedring og tilrettelegging av de fasilitetene og den infrastrukturen som allerede eksisterer i bygningen. Denne renoveringen sammen med pågående prosjekt gir oss mulighet til å ha en høyere målsetning enn vi tidligere kunne hatt. Vår visjon er å bli en viktig operativ operasjonssentral for kritisk infrastruktur og bredbånd, og også bli et nasjonalt kompetansesenter innenfor informasjonssikkerhet mot små og mellomstore nettselskap, kraftselskap og kommunal VA anlegg.

En slik operasjonssentral krever at en har nødvendig infrastruktur i bunn. Vest-Telemark Næringspark har vært en god samarbeidspartner, og har strekt seg så langt det er mulig med tanke på å legge til rette for vår satsning i renovert bygg i Kviteseid. Byggetekniske tilpasninger etter vårt behov er blitt utført i byggeprosjektet, og de har også prøvd å få med mest mulig infrastruktur i

anbudet innenfor de rammene de har.

Det vil i løpet av 2014 og 2015 bli nødvendig for NC-Spectrum AS å investere ytterligere i nøddriftsanlegg, adgangskontrollsystem, system og løsning for en fullverdig operasjonssentral, UPS, redundant føring, fysisk sikring/overvåking for å ivareta kravene fra standard forsvarsbygg

4.6. Ytterligere beskrivelser av økonomiske resultater

Regnskapet for 2013 er p.t. til revisjon, men resultat før skatt vil bli ca 1 mill, med en omsetning på ca 10 mill. Under vises hovedtallene for regnskapet for NC-Spectrum AS for 2012, 2011 og 2010.

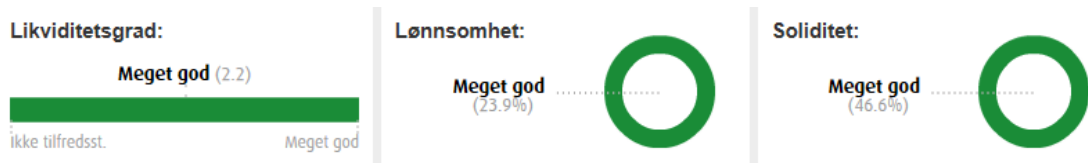
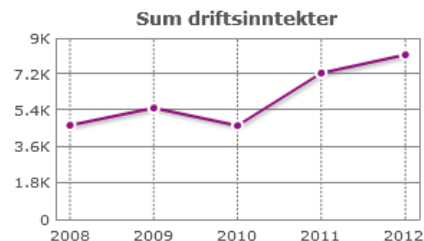

Fig: www.proff.no, kilde brønnøysundregisterene

Beløp i hele 1000

	2012	2011	2010
Sum driftsinntekter	8 181	7 263	4 656
Driftsresultat	979	475	405
Resultat før skatt	951	422	338
Sum eiendeler	4 145	3 180	2 808
Egenkapitalandel i %	46,6	39,2	33,6
Valutakode	NOK	NOK	NOK

Kilde: Brønnøysundregistrene

Fig: www.proff.no, kilde brønnøysundregisterene

NC-Spectrum AS sitt pågående OFU prosjekt gir mulighet for en stor satsning i regionen, nasjonalt og også internasjonalt. NC-Spectrum AS jobber mot et «SMB» marked, med mange potensielle kunder, liten konkurranse og med et stort behov. Vårt samarbeid med e-verkene, Høgskolen på Gjøvik, Center for Cyber- and Information Security og andre samarbeidspartnere gir oss tilgang på mye kompetanse som vil være viktig for å nå markedet. NC-Spectrum AS er medlem av FIRST, og var i høsten 2013 både til USA og Sveits, og behovene innenfor feltet er helt tilsvarende i Europa og USA, som i Norge.

Vår inntekt framover vil bestå av faste avtaler i bunn på vår NOC og SOC, og i tillegg vil konsulenttjenester og produktsalg innenfor fagfeltet gi inntekter. Vi mener det er realistisk å doble omsetningen fra ca 12,5 mill i 2014 til kr 25 mill i 2017 med utgangspunkt i eksisterende og ny satsing.

4.7. Andre økonomiske vurderinger

Se vedlagt budsjett etc for detaljer.

5. FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF

5.1. Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond

NC-Spectrum AS holder til i Vest-Telemark Næringshage i Kviteseid. Vi har som mål på kort sikt å øke antall ansatte fra våre nåværende 11 til 25 i 2017, med et langsiktig mål om å bli minimum 40 ansatte innen 2020. Vi har til nå hatt mange og gode søkere til stillingene vi har lyst ut, og mener at vår satsing vil være et viktig bidrag til befolkningsvekst i både Kviteseid kommune og regionen ellers. I dag har vi ansatte som er bosatt både i Fyresdal, Lunde og Kviteseid. Kviteseid har den siste tiden hatt en stor nedgang i folketall, og vår satsning vil kunne være med på å snu denne trenden.

Vi har tett dialog med e-verkene i regionen, og ser at vi kan bidra med viktig kompetanse gjennom vårt prosjekt. Vi har også tett dialog med andre selskaper i Telemark som kan ha nytte av vårt prosjekt og som kan gi felles synergieffekter framover.

På senteret på Gjøvik er målet om at det skal være tilknyttet ca 60 stipendiater og forskere innenfor informasjonsikkerhet/cyber, og vi finansierer gjennom vårt prosjekt en av disse stipendiatene.

Investeringen i prosjektet vil legge til rette for:

- Økt sysselsetting i regionen
- Befolkningsvekst
- Bedre vilkår for næringsvekst i relaterte virksomheter
- Betydelig bedret sikkerhet i data og strømnnett
- En stor OFU/forskningsatsning i regionen.
  - Doktorgrad stipendiat i 3 år, formelt samarbeid med blant annet Høgskolen på Gjøvik m.h.t forskning og utviklingsprosjektet.
- Prosjektet gir stor kompetanseutvikling til NC-Spectrum AS, andre selskaper i Vest-Telemark Næringshage, regionale e-verk og andre bedrifter i Telemark.
- Internasjonal satsning og forretningsmulighet for NC-Spectrum AS
- Nyskaping, forskning, utvikling og innovasjon.

5.2. Prosjekt tiltaket i forhold til regionale planstrategier

NC-Spectrum AS har hatt en vekst både i antall sysselsatte og lønnsomhet de siste årene. Siden september 2012 er det blitt ansatt fire nye medarbeidere, og driftsresultatet har vært økende positivt siden 2007. Siden 2007 har selskapet

også mer enn doblet antall ansatte fra 5 til 11, og de nye tilsatte har vært både lokale, hjemflyttede telemarkinger, samt internasjonalt rekrutterte fagpersoner. Selskapet har hatt mange og gode søkere på hver stillingsutlysning (mellom 20 og 100 søkere til hver stilling). Vi har i praksis erfart at det har vært god tilgang på arbeidskraft og det har vært krevende å velge ut «den ene» for stillingen vi har lyst ut.

Flere av de som søker har en eller annen tilknytning til regionen, og sitter for eksempel i Oslo/Bergen/Stavanger og «venter» på en stilling de kan søke på i regionen. De eller partner har tilknytningen, de har vært «ute» og jobbet, har muligens etablert familie og har ønske om å flytte tilbake til distriktet for seg og sin familie. Vi har hatt opptil 15 intervju med veldig spennende kandidater til en stilling, og det har vært veldig vanskelig å bestemme seg for hvem vi skal gi tilbud. De som søker som har regional tilknytning har plan om å bosette seg i Vest-Telemark, Midt-Telemark etc, og opplever kjøretiden til Kviteseid som uproblematisk. Det er også mulighet til å kombinere med at personene har hjemmekontor 1-2 dager i uken.

Den andre gruppen som søker er de personene som veldig målrettet ønsker den type arbeidsfelt som NC-Spectrum AS arbeider med. Dette kan være både personer fra Norge eller internasjonale kandidater. Flere av dem har også en tiltrekking mot natur og friluftsliv.

I tillegg til søkerne over har vi også noen søkere fra Europa som trolig søker på «alt» av stillinger på NAV uten at de har noe forhold til stillingen de søker på.

NC-Spectrum AS ønsker å bidra til å rekruttere mer kompetanse basert arbeidskraft til regionen.

NC-Spectrum AS opplever også at arbeidskraften er veldig stabil. Dette er en stor styrke i forhold til konkurrenter beliggende mer sentralt rundt Oslo etc. Siden oppstart av selskap er det en ansatt som har startet i et konsulentselskap i Oslo, alle andre ansatte utvikler seg videre i selskapet, og flere har etablert seg med hus etc i regionen.

NC-Spectrum AS har samarbeidsavtale med Dataservice Rjukan, hvor sistnevnte i 2012 overtok førstelinjetjenesten til NC-Spectrum AS. Slik sett har veksten i aktivitet generert av NC-Spectrum AS vært større enn det som reflekteres i økningen av antall ansatte og omsetning.

NC-Spectrum AS var et av lokomotivene bak søknad og etablering av Vest-Telemark Næringshage, og er fortsatt en sentral driver i å videreutvikle dette miljøet. Bedriftene i Næringshagen med IT-fokus vil kunne dra store vekslers på ressursen som ligger i NC-Spectrum AS. Vi har veldig tro på at satsingen i Vest-Telemark Næringshage i Kviteseid gir mulighet til å etablere et godt og effektivt miljø for videre utvikling av kompetansearbeidsplasser/kompetansebedrifter i hele regionen, og gir mulighet for innbyggerne i alle kommunene i Vest-Telemark og Midt-Telemark tilknytning til et godt og viktig miljø.

NC-Spectrum AS skal være en samarbeidsvillig aktør med vilje og evne til å bidra inn i felles prosjekter med øvrig næringsliv i Telemark.

NC-Spectrum AS er også initiativtaker og sponsor av Zulu-LAN i Kviteseid, et arrangement rettet mot ungdom, som har hatt stadig økende oppslutning langt utenfor kommunens grenser. Bedriften er opptatt av å styrke attraktiviteten både til seg som bedrift, og å styrke lokalmiljøet som bo- og oppvekststed for alle generasjoner.

Prosjektet vil bidra til:

- Bedre muligheter for vekst i bedriftens kjernevirksomhetsområde – lønnsomhet og sysselsetting.
- Bedre muligheter for vekst i bedriftens nye satsning (informasjonssikkerhet) – lønnsomhet og sysselsetting.
- Økt mulighetsomfang for nye bedrifter i regionen som kan benytte infrastrukturen.
- Styrke mulighetene for og attraktiviteten til Vest-Telemark Næringshage og miljøet der.
- Styrke tilbudet til e-verk og kommuner relatert til informasjonssikkerhet (NC-Spectrums eksisterende og nye kunder).

6. REGLER OM OFFENTLIG STØTTE (ESA)

6.1. Hvilke regelverk vil søknaden falle inn under

Søknaden vil, etter det NC-Spectrum AS forstår, falle inn under regelverket omtalt i EU-kommisjonens forordning nr. 1407/2013 om bagatellmessig støtte, som bygger på forordning nr. 1998/2006. Denne forordningen gir et unntak fra det generelle forbudet mot offentlig støtte til privat næringsliv, gitt i EØS-avtalens artikkel 61 nr 1.

Forordningen om bagatellmessig støtte sier at støttegiver kan gi inntil € 200 000 over en treårsperiode til ett enkelt prosjekt eller en enkelt aktør, forutsatt at kostnadene som støttes ikke allerede er støttet gjennom andre tilskudd.

Grensen på € 200 000 er i norske forskrifter omgjort til kr 1 500 000.

6.2. Egen vurdering i forhold til offentlig støtte

Kostnadene det søkes støtte til fra TUF dreier seg om kostnader til investering i nytt driftsutstyr og oppbygging av en operasjonssentral, og er ikke de samme kostnader som det er søkt om støtte til fra Innovasjon Norge eller andre aktører. Det totale budsjettet for denne nye investeringen er på kr 1 200 000, og NC-Spectrum AS søker om støtte fra TUF på kr 840 000. NC-Spectrum AS har ikke

mottatt annen støtte som kommer inn under reglene om bagatellmessig støtte de siste tre årene, og «potten» på kr 1 500 000 innenfor en treårsperiode er dermed ikke belastet tidligere. Støtten fra TUF vil altså ikke rammes av EØS-avtalens artikkel 61 nr 1 om forbud mot offentlig støtte til privat næringsliv, og vil derfor ikke være i strid med EØS-avtalen.

7. PROFILERING AV TELEMARSK

7.1. Hvordan vil dere benytte nye merkevaren Telemark?

NC-Spectrum AS er veldig stolt av Telemark og vår identitet som et Telemarksfirma. Vi ønsker å benytte oss av merkevaren Telemark i vår profilering og satsing videre.

7.2. Hvordan vil dere benytte Telemark Logo i Produktprofilering?

Vi ser flere muligheter der vi kan benytte oss av Telemark Logo i markedsføringen av vårt selskap, våre tjenester og produkt, men ønsker sammen med TUF, Innovasjon Norge, Vest Telemark Næringshage lage en detaljert strategi på hvordan vi best kan benytte Telemark Logo og merkevaren Telemark i en eventuelt satsing videre.

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Innovasjon Norge
Postboks 448 Sentrum
0104 OSLO

Vår dato: 23 JAN 2014

Vår ref.: NVE 201400830-1 tbb/fsk

Arkiv:

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Frank Skapalen

Anbefaling om tilskudd til innovasjonsprosjekt innen IKT-sikkerhet i energiforsyningen

Energiforsyningen er den viktigste infrastrukturen i Norge, og NVE har strenge regler for hvordan denne skal beskyttes.

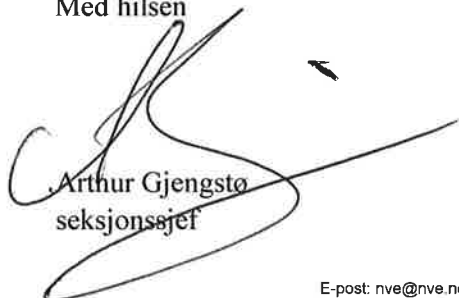
For å drive mest mulig effektivt og størst mulig grad sikre avbruddsfri strømforsyning, har selskapene i energiforsyningen i stadig større grad gjort seg avhengig av svært omfattende og komplekse IKT-systemer og –arkitektur for å overvåke og styre strømmettet. Denne utviklingen har imidlertid medført at man potensielt kan eksponere seg for økt sårbarhet overfor blant annet teknisk feil, uønsket inntrengning og skadevare. Truslene og sårbarhetene kan i verste fall, om de oppstår, medføre fare for utfall av strømforsyningen.

NVE har gjennom forskrift satt krav til beskyttelse av disse systemene, men IKT-teknologien er i rivende utvikling. Det samme er imidlertid også trusselbildet.

Utviklingen gjør at NVE er av den oppfatning at forskning på, og utvikling av, nye innovative løsninger som kan hjelpe virksomhetene i å beskytte seg mot digitale trusler og sårbarheter er avgjørende for å være i stand til å beskytte seg når IKT-systemene som energiforsyningen benytter seg av blir stadig mer komplekse og omfattende.

NVE anbefaler derfor at det gis støtte til utviklingsprosjekter som har som hensikt å utvikle nye løsninger for å beskytte kritisk infrastruktur mot digitale trusler og sårbarheter.

Med hilsen

Arthur Gjengstø
seksjonssjef

Frank Skapalen
seniorrådgiver

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Til Telemark Utviklingsfond
terje.bakka@t-fk.no

Hjartdal 30.05.2014

**Søknad om midlar til utstilling med tema kulturlandskap.
Tittel: «Kulturlandskapet – I dag, i går og i morgon».
Samarbeid mellom Kulturlandskapsenteret i Telemark og
Slåttefestivalen i Hjartdal (NM i Ijåslått)**

Kulturlandskapsenteret ynskjer å produsere ei utstilling om kulturlandskap til Slåttefestivalens 15-årsjubileum i 2015. Utstillinga skal seinare ha ein fast funksjon i tilknytning til Kulturlandskapsenteret si formidlingsverksemd - dvs. i samband med møte, kurs og mottaking av ulike grupper (t.d. skuleklasser, studentgrupper, forvaltning og faglag). Utstillinga vil kort oppsummert ta for seg den grunnleggjande landbrukshistoria, kulturarven og alle miljøgoda som ligg i heilskaplege og godt ivaretekne kulturlandskap.

Prosjektet vil styrke tenestetilbodet og drifta ved Kulturlandskapsenteret. I tillegg vil tiltaket gi positive ringverknader med omsyn til profilering av området og regionen som heilskap. I denne samanheng er det verdt å nemne at Telemarks fylkesblom, den sjeldne orkideen Systemarihand, er særskilt knytt til kulturlandskap og har sitt kjerneområde i Hjartdal-Svartdal. Ved å stimulere til verdsetjing og ivaretaking av kulturlandskap, kan ein vidare medverke til aktivering av kulturlandskap som ressurs for næringsutvikling på det einskilde gardsbruk. Det gjeld både auka utnytting av dei ressursane som er innanfor den tradisjonelle gardsdrifta, og tilleggsnæringar knytt opp mot formidling og opplevingar. Kulturlandskapsrelaterte tiltak er støtteberettiga gjennom ulike tilskotsformer, og kan også på den måten representere ny eller utvida næring på eit gardsbruk.

Bakgrunn

Dagens ungdom veks opp i ei tid der det enno er mogleg, men ikkje vanleg, å høyre om eldre dagars ressursbruk og haustingsformer. Dei generasjonane som vaks opp med det ekstensive landbruket er i ferd med å forlate oss. Uavhengig av by og land har unge i dag stort sett liten kjennskap til korleis landskap og naturtypar er resultat av ulike former for bruk opp gjennom tidene. Unge som vaksne kan ikkje lenger lese sitt eige landskap. Den på mange måtar mest grunnleggjande kulturarven vår står i fare for å gå i gløymeboke.

Samstundes er dei tradisjonelle slåttemarkene, lauvingstrea og haustingsskogane blant dei viktigaste kulturmarkselementa og naturtypane med tanke på ivaretaking av biologisk mangfald. Dette har dei siste 5-6 åra spegla seg av i handlingsplanarbeidet innanfor miljøsektoren. Utarbeidinga av handlingsplanar for ivaretaking av naturtypar starta nettopp med den tradisjonelle typen slåttemark, fordi dette er den mest artsrike naturtypa ein har i Noreg. No er ein tilsvarande handlingsplan for lauvingstre og haustingsskog rett rundt hjørnet.

Telemark er eitt av dei fylka der ein har kome lengst med å få på plass planar og grunneigaravtaler for skjøtsel av verdifulle kulturmarkslokalitetar. Fyrst og fremst gjeld dette tradisjonelt ugjødsle og seint slegne slåtteenger, men ein del lauvingstre og haustingsskoglokalitetar er også i ferd med å bli fanga opp. Dei to siste åra er det også sett på fokus på ivaretaking av stølslandskap i landskapsvernområde.

I tillegg til å arbeide konkret med ivaretaking gjennom planverk og tilskottsordningar, må det arbeidast med å auke kunnskapen om og forståinga for dei kulturhistoriske og miljømessige verdiane som er knytt til kulturlandskap. Dette er siktemålet med utstillinga, og målgruppa er «folk flest». Ein ynskjer å nå fram til både dei som har tilknytning til gardsdrift, og dei som ser det utanfrå.

Kulturlandskapssenteret har med same mål for auga også sett i gang eit arbeid med å utvikle eit undervisningsopplegg for ungdomsskulesteget. Ein fokuserer i dette opplegget på samanhengane mellom kulturlandskap, biomangfald, matvaretryggleik og dagens klimautfordringar.

Attendemeldinga frå skulane og lærarane som er involvert, er at dette er eit kjærkome tilskott til undervisinga, og noko ein gjerne vil integrere på fast basis. Ein arbeider for tida med å få på plass eit større prosjekt der ein vidareutviklar konseptet og koplar dei ulike emna meir spesifikt opp mot gjeldande læreplanar og kompetansemål innanfor relevante fag (historie, geografi, biologi). Det er søkt om midlar m.a. frå UNI-stiftelsen for å gjennomføre dette.

Utstillinga «Kulturlandskapet - I dag, i går og i morgon» vil på sikt kunne koplast opp mot det nemnte skuleprosjektet, og vera eit aktuelt besøksmål for lærarar og ev. skuleklasser. Den er like fullt meint å skulle stå på eigne føter, og vil marknadsførast både lokalt, regionalt og på landsdelsbasis. Ein vil bruke eksempel frå dei ulike skjøtelsplanane som er komne på plass i Telemark dei seinare åra, og nytte utstillinga til å markere at dette er eit arbeid ein er komen godt i gang med.

Innhald og praktisk gjennomføring

Utstillinga vil bli produsert for å passe inn i «Gamleskulen» på Kyrkjekrinsen skule i Hjartdal Nordbygd. Planen er å få utstillinga ferdig til sommaren 2015, i høve Slåttefestivalen sitt 15-årsjubileum. Ein vil utforme utstillinga på ein slik måte at den i ettertid kan få ein fast funksjon i tilknytning til Kulturlandskapssenteret i Hjartdal. Materiellet skal kunne nyttast i samband med Kulturlandskapssenteret si kursverksemd og ved mottaking av ulike type grupper (studentar, landbrukskontor m.m.).

Denne søknaden blir sendt i forståing med Slåttefestivalen, Hjartdal kommune og husstyret ved Gamleskulen. Kulturlandskapssenteret vil stå som prosjekteigar, og andre aktørar (m.a. DECOsign i Bø) vil fakturere senteret for medgåtte timar og faktiske utgifter i samband med produksjon av utstillingsmateriell.

Me har klar ein enkel disposisjon med ein stikkordsmessig gjennomgang av kva utstillinga skal ta for seg. Disposisjonen er delt inn i 7 emneområde:

- 1) **«Eng er åkers mor»:** Om ressurstilgang og tilpassingar i det norske landbruket. Ca. 3 % dyrkbar jord, utmarksbeite som berande element, vinterfôr som flaskehals, gjødsel som minimumsfaktor. Eldre jordbrukshistorie (milepelar med tanke på reiskapsutvikling, kopling til brynesteinsbrotet i Eidsborg).
- 2) **Kjenn ditt eige landskap:** Visualisering og skildring av dei viktigaste kulturmarksslaga og -elementa. Slåtteenga, slåttemyra, lauingstrea, risbakken, stølslandskapet, gamle driftevegar (geilen, buferdsvegen, vintervegen). Hevd vs. attgroing, ulike fasar.
- 3) **Hamskifte:** Nyare jordbrukshistorie. Det store hamskiftet på 1800-talet. Overgangen frå «det gamle» til det moderne landbruket i tida kring/etter 2. verdskrigen. Mekanisering og innføring av kunstgjødsel og kraftfôr. Strukturendringar og skilnader landsdelar i mellom.
- 4) **Det levande kulturminnet:** Om dei kulturhistoriske verdiane av tradisjonelt drivne slåtteenger, lauingstre, haustingsskoglokalitetar og stølslandskap m.m. Fokusere på heilskapen og samanhengen mellom kulturlandskap, kulturminne og kulturarv generelt. Omfattar m.a. bygningsarv i inn- og utmark, gjenstandar/reiskap, soge- og folkemusikktradisjon.
- 5) **Dei biologiske skattevistene:** Om biomangfald knytt til ulike kulturmarkstypar, fyrst og fremst slåtteenger og lauingstre. Viktigheita av økosystemtenestene som ligg i dette (insektliv og pollinering). Genressursar som grunnlag for utvikling innan mat- og fôrplanter, tilhøvet til klimaendringar m.m.
- 6) **Matvaretryggleik:** Kort presentere tal og fakta kring matvaretryggleik på verdsbasis, sjølvberging og import i Noreg per 2014.
- 7) **Landbruk, busetjing og reiseliv:** Om landbruket som grunnlag for busetjingsmønster og reiseliv. Kort presentere kva ein har funne ut i ulike undersøkingar kring kulturlandskap og reiseliv.

Teknisk sett vil utstillinga vera sett saman av plansjar med tekst, foto og figurar/teikningar, samt noko digital formidling i form av skjerm/video, og moglegvis ei lita reiskapsutstilling. Ein del av utstillinga skal også vera aktiviserande og inspirere den besøkande til å finne ut meir om kulturlandskapet på sin heimstad.

Den endelege utforming av plansjar og anna utstillingsmateriell vil ein koma fram til i fellesskap med DECOsign, kommunen/husstyret for Gamleskulen og Slåttefestivalen etter kvart som prosjektmidlar kjem på plass og arbeidet skrid fram. Det vil i hovudsak vera Kulturlandskapsenteret som utarbeider fagtekstar og leverer fotomateriell, medan DECOsign vil stå for formgjevinga. Det er også aktuelt å samarbeide med Vest-Telemark Museum, som har ein eigen verkstad for produksjon av utstillingsmateriell. Dei har også meldt interesse for å ta i mot ei temporær utgåve av utstillinga innanfor sitt program. Ein vil i samband med prosessen elles også hente faglege innspel frå andre institusjonar, i fyrste rekke Bioforsk, Genressurssenteret og Skog og landskap.

Framdriftsplan

Tidsrom	Aktivitet
Vår - Sommar 2014	Søknadsarbeid
Haust 2014	Redigering av innhald/Utarbeiding av manus
Vår 2015	Utforming og produksjon
Sommar 2015	Utstilling i Hjartdal
Haust 2015	Rapportering

Budsjett

Aktivitet/Utgiftspost	(kr)
Administrasjon*: 15 x 7,5 t = 75 t	52500
Redigering av innhald/Utarbeiding av manus: 7 x 4 x 7,5 t = 210 t	147000
Møteverksemd**: 10 møte à 3 deltakarar à ca. 2 t = ca. 60 t	42000
Omvising og vakthald under utstilling (innleigd hjelp)	20000
Grafisk produksjon	100000
Materiell (Utstillingsutstyr)	50000
Kjøp av foto	10000
Møteutgifter, estimert	5000
Annonsering, estimert	10000
Samla utgifter	436500

Timar er rekna med ein sats på 700 kr/t

* Søknadsarbeid/Kommunikasjon/Rapportering:

** Møte med DECOsign, Kommunen/Gamleskulen, Slåttefestivalen, VTM

Finansieringsplan

Søknad Telemark Utviklingsfond	314000
Søknad Miljødirektoratet/Utvalde naturtypar (infomidlar)	70000
Eigeninnsats	52500
Samla inntekter	436500

Kort om søkar

Kulturlandskapsenteret i Telemark AS blei etablert i 2005, og driv med formidling av kunnskapar om kulturlandskap gjennom guiding, kurs- og konsulentverksemd. Verksemda er organisert som eit aksjeselskap, med vedtekt om at selskapet ikkje skal betale utbytte av aksjekapitalen (Vedtektenes § 5). Overskot utover det som trengst til å styrkje og vedlikehalde eigenkapitalen, skal brukast til finansiering av eit utvida tenestetilbod. Meir informasjon om våre aktiviteter finnast på heimesida vår, www.kulturlandskapsenteret.no. Me er også å finne på Facebook.

Kulturlandskapsenteret i Telemark søker i samarbeid med Slåttefestivalen om 314.000 kr til å få på plass utstillinga «Kulturlandskapet - I går, i dag og i morgon» til Slåttefestivalens 15-årsjubileum. Utstillinga skal etter opninga ha ein fast funksjon i tilknytning til Kulturlandskapsenteret si verksemd.

Med venleg helsing

Kulturlandskapsenteret i Telemark

Ingvill Marit Buen Garnås

Dagleg leiar

Tlf.: +47 97187758

E-post: post@kulturlandskapsenteret.no

Adr.: Bygdesentralen, N-3690 Hjartdal

www.kulturlandskapsenteret.no

Org.nr. 988 277 552

Kontonr. 2699.11.49502

Slåttefestivalen

Henry Mæland

Koordinator

Kopi:

Slåttefestivalen

Hjartdal kommune

Husstyret for Gamleskulen ved Kyrkjekrinsen skule

05 MAI 2014

TOKKE KOMMUNE

28 APR. 2014

Telemark Utviklingsfond,

Postboks 2844,

3702 SKIEN.

Telemark utviklingsfond			
SAKNR.	DOK.NR.	ARKIVKODE	
14/1691	1	269	
SAKSBEH.	ARKIVDEL		
BTER	TUF		
KASS.	U.OFF.	HJEMMEL	DATO
			5/5-14

Att. Terje Bakka

Skien; 12.04.2014.

VEDR.: TOPPFINANSIERING GJESTEHAVN PROSJEKT.

Vedlagt søknad er resultat av et Regionalparkprosjekt som har tatt sikte på en oppgradering av 3 av de viktigste gjestehavner i Kanalsystemet. Som det fremgår av tabellen som ligger ved søknaden er totalbeløpet for oppgradering av Dalen; Kviteseid og Notodden gjestehavner totalt på 7,3 millioner.

Men det er verdt å merke seg at hele 5,7 mill er egenfinansiering, og at topp finansieringen er tenkt løst med bidrag fra Telemark Fylkeskommunes regionale utviklingsmidler (700'), Telemark Utviklingsfond (250'), Notodden Utvikling (200') og Innovasjon Norge (250')

Arbeidsgruppen for dette prosjektet har etter en del drøfting bestemt seg for å sende med omfattende vedlegg som dokumentasjon. Dette for at man evt. kan fordype seg i hva som har gått forut for dette prosjektet; og for å sette disse tre gjestehavnene inn i «en større sammenheng».

VEDLEGG.

Med vennlig Hilsen;

TOKKE KOMMUNE
Plan, næring og kultur
Storvegen 60, 3880 Dalen

For Kviteseid kommune;

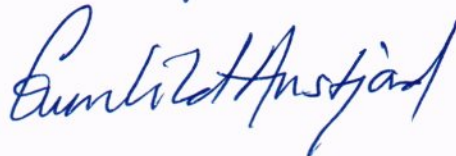

Elisabeth Lid

For vannfronten Eiendom A/S;

Olaf Flaaterud

For Tokke kommune

Nils Gjerde

**SØKNAD OM TISKUDD I FORBINDELSE MED FELLES SØKNAD OM MEDVIRKNING TIL
FINANSIERING- OG TILTAKSPLAN GJESTEHAVNER 2014.**

Ved gjennomgang av gjestehavner og gjestebrygger i 2013 ble det enighet om å bruke betegnelsen «Gjestehavner» på et mindre antall (8) enn det som fremkommer i Båtlivs havneguide (23). De tre vi synes å være enig om å prioritere i forhold til oppgradering er de to start – og/eller ende havnene på Dalen og Notodden pluss Kviteseid. De fem øvrige synes i dag å være tilfredsstillende selv om man må komme tilbake til disse i neste omgang. Det gjelder Ulefoss – Lunde – Akkerhaugen/Norsjø og Langbryggene i Skien. Det pågår et løpende arbeid vis-a-vis både Nome og Skien kommune for å bedre de allerede gode tilbud man har i disse to kommunene.

Dette er i overenstemmelse med den strategiske handlingsplanen for Telemarkskanalens Regionalpark vedr. hovedmålet om å øke besøkstallene; og med overordnede plandokumenter i forhold til reiselivssatsing. Tidligere søknad om medvirkning til finansiering av tiltak for å bedre servicenivå og infrastruktur for gjestehavner er blitt møtt med at dette vil få konsekvenser for gjestehavner langs kysten. Vi understreker at dette gjelder Telemarkskanalens indre vannveier; og at utfordringene her er helt annerledes enn for gjestehavner i Langesund, Valle eller Kragerø.

Men i tillegg til hensynet til tilreisende turister er vannfront og havnefasiliteter utrolig viktig som rekreasjonsområder for den lokale – fastboende befolkning. Dette understrekes også i forbindelse med den Europeiske Landskapskonvensjonen – ratifisert av Norge i 2004; og som også ligger som et av fundamentene i Regionalparksatsingen i Telemark. I tillegg er fokus på vertskapsforpliktelser et sentralt tema i reiselivssatsingen i fylket vårt. Det er liten tvil om at det å bli mottatt i velutstyrte gjestehavner er av vesentlig betydning for å få tilreisende båtturister til å føle seg velkommen. Samtidig vil vi tilstrebe en stadig bedre standardisering hva angår skilting, septik og drivstoff anlegg etc.

NOTODDEN – GJESTEHAVN NESØYA. (2.2 mill.)

Her har man på sett og vis begynt i feil ende – eller i beste fall i begge ender samtidig (Ut). På den ene siden har man. Man har på Nesøya en ikke ubetydelig infrastruktur på plass med veg – vann og strøm ført frem til nyanlagt bryggekant. Her har Notodden kommune og Vannfronten Eiendom A/S brukt betydelige beløp for å tilrettelegge for en Kanalmarina med gjestehavn og tilhørende service. Samtidig har man åpnet for at en gruppe private aktører kan begynne å legge ut en større enhet med flytebrygger til en 20 – 30 mindre fritids båter (20 – 24 fot?). Men dette har hatt den positive konsekvens at man har i underkant av kr 900 000 i egenkapital i Nesøya Marina. Selv om man burde begynt fra kant med å legge ut egnede breakwater i betong. Minst to av en robust type med vann og el lagt inn i betongenhetene. (Ørsta Marine Services). Det er også verdt å peke på Notoddens betydelige potensiale i forhold til å kunne bli en betydelig innlandshavn for Kongsbergregionen; samt attraksjonsverdien rundt Bluesfestival og etablering av den nye attraksjonsklyngen. Det er også et faktum at svært mange er på jakt etter en kanalopplevelse over 2 til 3 dager. Og her er Østkanalen for mange et meget godt alternativ under

forutsetning av at man finner et godt gjestehavns tilbud på Notodden. Det er også meget viktig å kunne lede noe av besøket fra Drammen og hovedstadsregionen inn mot Notodden. Dette vil for mange med trailede båter være et meget godt utgangspunkt for en kanaltur; og en annerledes båtoplevelse.

Selvsagt hadde det vært ønskelig med et drivstoffanlegg; men her må vi satse på å bruke de midlene som er satt av til en så god breakwater som mulig. Denne vil kunne gi 8 til 10 gjesteplasser på innsiden i båser; og i stille vær et antall på utsiden fortøyd langsetter.

Økonomisk ramme: Innskudd fra private båt eiere	900 000
Vannfronten Eiendom A/S Notodden	800 000
Regionale utviklingsmidler (TFK)	300 000
Vannfronten v/NUAS	200 000
<hr/>	
Foreløpig ramme totalt	2 200 000

Vi viser i Notodden tilfelle også til tidligere utarbeidet søknad fra Vannfronten Eiendom A/S som gir et mer fullstendig bilde av totaliteten rundt Nesøya Kanalmarina (vedlegg 1.)

DALEN GJESTEHAVN – TOKKE. (2.1 mill)

Tokke kommune har som det fremgår av vedlagte beregninger av 28.06.12 arbeidet målbevisst mot å oppgradere og reetablere sin gjestehavn med nytt drivstoff anlegg. (Vedlegg 2) Båthavnen på Dalen er meget viktig både som bestemmelsessted; og er mye benyttet startsted for fritidsbåter som kommer over fjellet (om lag 20+ pr. sesong); og for «trailede båter» som settes ut på Dalen. Gjennom flere år har man satset målbevisst i Tokke kommune på reiseliv; men det har av flere årsaker vært problematisk å finne frem til en god gjestehavnsløsning. Dette er man nå i ferd med å få på plass. Den tradisjonelle ruten over Dalen og til Vestlandet kan få sin renessanse med Fjordlines rute Bergen – Hirtshals – Langesund.

Som på Notodden gjenstår det nå blant annet en ny molo/»break water». Det er fra Tokke kommunes side tidligere bevilget 1 mill. til fjerning av gamle brygger – og innkjøp av nye; samt 1,5 mill. som blant annet har gått til nytt drivstoff anlegg i 2013. Angående omsøkt bidrag fra TUF tillater vi oss å minne om den gamle to-kommuners avtalen som ble inkorporert i Utviklingsfondet.

Man har regnet på at det gjenstår arbeider for om lag 2,1 million der en ny molokonstruksjon utgjør en stor del av kostnaden. Denne gir også tidsmessige og nødvendige gjesteplasser i det som etter hvert fremstår som en av våre viktigste gjestehavner. Men for at arbeidet skal kunne sluttføres må man få på plass et antall gjestehavns plasser langs, og på innsiden av to eller helst tre betongbrygger som også har molo eller breakwaterfunksjoner.

Men utgangspunkt i de kalkyler; og den helhetlige plan som foreligger vil det være naturlig med følgende kostnadsfordeling:

Tokke kommune.....	1 400 000
Regionale utviklingsmidler (TFK)	200 000
Innovasjon Norge	250 000

TUF 250 000

Totalt anslag foreløpig ramme 2 100 000

KVITSEID GJESTEHAVN. (2,8 mill.)

Kviteseid kommune har blitt utpekt som en av pilotkommunene i programmet «Framtidas bygder». Dette er et løft og selvsagt også en gylden anledning til å fremheve sine ambisjoner og planer for årene som kommer.

Kommunen har nå bestemt seg for å satse både i Kviteseidbyen - og på reetablering av gjestehavnen for fritidsbåter (vedtatt i kommunestyret 27.03. På sikt vil det også bli knyttet et mindre antall oppstillingsplasser for bobil til området i enden av en oppgradert gjestebrygge. En første fase vil kunne være bestemt av behovet for nytt og avrettet dekke på bryggen – kombinert med et antall stolper med uttak for strøm og vann. Her bør det også ligge inne enkel belysning (minst to av disse på ny flytebrygge). Her planlegger man å grave opp og å legge et helt nytt fundament for den langsgående bryggen som jo også er en del av den lokale «strandpromenade». Samtidig vurderer man å senke høyden over normalvannstand noe - for å bedre tilgjengelighet. Dette arbeidet er planlagt utført høsten 2014; men vi håper å kunne legge ut en flytebrygge i betong i forkant av sesongen 2014 da det helt åpenbart er behov for flere og bedre gjesteplasser i Kviteseidbyen. I gjestehavnen er det også båtutsettingsrampe.

Med ny fundamentering og tilrettelegging av en utstikker, vil man få et større antall gjesteplasser både for overnatting og dagsbesøk. Sommersesongen 2014 vil i tillegg en fløterbrakke med 7 køyeplasser bli en del av anlegget; lokalisert til den indre delen av bryggeanlegget. Denne flytende konstruksjonen ble satt i stand for et par – tre år siden. Dette vil evt. gi et lavkostovernattingstilbud til padlere og syklistere administrert av det lokale turistkontor.

Det er satt av 2.6 mill fra kommunens side til grunnarbeid og oppretting; samt nytt dekke på eksisterende gjestebrygge. Men det er som sagt også behov for et antall uttak for el og vann samt en helt ny uteligger. Muligens er det også behov for noe mudring. Alternativt må det angis dybder langs bryggene. Totalt sett vil dette kunne gi en etterlengtet oppgradering av gjeste- og besøkshavn for Kviteseidbyen som vil være i pakt med de tradisjoner man har for denne bygdebyen gjennom mange generasjoner.

Enkelt utkast finansieringsplan: Kviteseid kommune 2 600 000

Regionale utviklingsmidler 200 000

Total ramme for nybygg/oppgradering gjestehavn 2 800 000

Tilslutt er det verdt å påpeke at det i alle de tre kommunene er nedlagt betydelige midler i prosjektering og forberedelser til oppgradering og nyanlegg relatert til gjestehavn.

Tokre kommune;
v/Nils Gjerde

Vannfronten Eiendom A/S;
v/Olaf Flaaterud

Kviteseid Kommune;
v/Elisabeth Lid

	Egen finansiering	TKF regionale utviklings midler	TUF	NUAS	Inovasjon Norge	TOTAL
Vannfronten Eiendom Notodden	1 700 000	300 000		200 000		2 200 000
Dalen brygge Tokke	1 400 000	200 000	250 000		250 000	2 100 000
Kviteseid	2 600 000	200 000				2 800 000
TOTAL	5 700 000	700 000	250 000	200 000	250 000	7 300 000

SØKNAD OM STØTTE

FOR

DALEN MEKANISKE AS

GJELDER

PROSJEKT NAVN

**PRODUKSJONSCELLE FOR FLATT
STANGMATERIAL**

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN	3
1.1.	Opplysninger om søker	3
1.2.	De 10 største aksjonærer/eiere	3
1.3.	Bakgrunn – Kvalifikasjoner til søker	4
1.4.	Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt	4
1.5.	Kortform av søknaden- hva det søkes om	5
1.6.	Tidligere innvilget offentlig støtte	5
1.7.	Avslag på tidligere søknad	5
2.	UTFYLLING AV SØKNADEN	6
2.1.	Hva skal utvikles	6
2.2.	Formålet med prosjektet tiltaket	6
2.3.	Konsekvenser ved ny løsning	6
2.4.	Sammenlignbare prosjekter	6
2.5.	Konkurrenter	6
2.6.	Risikopunkter i prosjektet	6
3.	ANTALL ANSATTE	7
4.	ØKONOMI	8
4.1.	Investeringskalkyle	8
4.2.	Finansieringsplan	8
4.3.	Økonomiske resultater	9
4.4.	Eiendeler – Gjeld - Egenkapital	9
4.5.	Ytterligere beskrivelse av investeringene	9
4.6.	Ytterligere beskrivelser av økonomiske resultater	10
4.7.	Andre økonomiske vurderinger	10
4.8.	Andre mål – antall etc	11
5.	FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF	11
5.1.	Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond	11
5.2.	Prosjekt tiltaket i forhold til regionale planstrategier	11
6.	REGLER OM OFFENTLIG STØTTE (ESA)	11
6.1.	Hvilke regelverk vil søknaden falle inn under	11
6.2.	Egen vurdering i forhold til offentlig støtte	11
7.	PROFILERING AV TELEMAR	12
7.1.	HVORDAN VIL DERE BENYTTET NYE MERKEVAREN TELEMAR	12
7.2.	HVORDAN VIL DERE BENYTTET TELEMAR LOGO I PRODUKTPROFILERING	12

1. INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN

1.1. Opplysninger om søker

Tekst	Til Utfylling
Søkeres Navn	Dalen Mekaniske AS
Adresse 1	Tokkestad 2
Adresse 2	Postboks 24
Post nr og Sted	3886 Dalen
Organisasjonsnr.	NO 952 586 882 MVA
Kontaktperson	Hermann Betten
Telefon nr	91183778
Mailadresse	post@dalen-mekaniske.no
Hjemmeside	www.dalen-mekaniske.no

1.2. De 10 største aksjonærer/eiere

Navn	Antall
Betten Invest AS	51 %
Tore Olsen Holding As	49 %

1.3. Bakgrunn – Kvalifikasjoner til søker

Bakgrunn for prosjektet:

Vi har i dag ein moderende og effektiv produksjon av komponenter produsert av rundt stangmaterial av varierende type og kvalitet. På dette området har vi klart å møte den internasjonale konkurransen. Men vi har tapt anbud, og fått attendemelding frå våre viktigste kunder, om at vi er for dyre på komponenter produsert av flatt stangmaterial.

Kvalifikasjoner til søker:

- **Dalen Mekaniske AS**

Org nr:952 586 882

Selskapsform: Aksjeselskap

Daglig leder: Hermann Betten

NACE-bransje:25.620 Bearbeiding av metaller

Adresse: Tokkestad 2, 3880 Dalen

Postadresse: Postboks 24, 3886 Dalen

Stiftelsesdato:19.03.1989

Antall ansatte:0

Aksjekapital: 1 000 000

Selskapet ble omgjort til et eiendom og investeringsselskap i mai 2009 og produksjonen ble overført til Dalen Mekaniske Produksjon AS som et heleid dotterselskap av Dalen Mekaniske AS. Selskapet hadde sin opprinnelse i Bandak AS som ble stiftet tidlig på 1970 tallet. Den mekaniske varsemda har vært i kontinuerlig drift siden den gang, og virksomheten har erfaring og tradisjon i over 40 år med mekanisk produksjon.

Dyktige fagfolk ville ikke vært nok til å videreføre produksjonen i Dalen Mekaniske Produksjon AS. Morselskapet har derfor satsa på moderne teknologi. Gårsdagens teknologi ville ikke gitt oss innpass på et krevende marked for serieproduksjon. Vi har fulgt same investeringsstrategi frå første dag med fokusering på moderne og fleksible maskiner som vårt fremste konkurransefortrinn. Strategien gjør at vi kan levere produkter av høy teknisk kvalitet, til riktige priser og avtalt leveringstid.

1.4. Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt

Vi søker om tilskott på kr.1 225 043 som tilsvarer 15 % av totalinvesteringene til oppbygging og igangkjøring av automatisert produksjonslinje for flatt stangmaterialer.

1.5. Kortform av søknaden- hva det søkes om

Støtte til bygging av en automatisert produksjonslinje for flatt stangmateriale i form av økonomisk bistand til:

- Produksjonsarealer
- Innkjøp av maskiner.
- Innkjøp av hjelpemateriell
- Igangkjøring og opplæring av personell.

1.6. Tidligere innvilget offentlig støtte

År	Type tilskudd	Fra hvem	Type prosjekt	Beløp
2008	Investeringsstøtte	Tokke kommune	Maskin- og produksjonsutstyr	547 000
2003	Investeringsstøtte	SND	Maskin- og produksjonsutstyr	300 000

1.7. Avslag på tidligere søknad

2. UTFYLLING AV SØKNADEN

2.1. Hva skal utvikles

Produksjonslinje for automatisert bearbeiding av flatt stangmaterialer.

2.2. Formålet med prosjektet tiltaket

Nasjonal og internasjonal konkurranse kraft.

Videreutvikle og opprettholde eksisterende produksjon.

2.3. Konsekvenser ved ny løsning

Betydelig økning av konkurransekraften på denne produkttype.

2.4. Sammenlignbare prosjekter

Automatisert bearbeiding av rundt stangmateriale med egenutvikla produksjonslinje.

2.5. Konkurrenter

Norge: En av våre kunder på vest landet skal legge ned egenproduksjon av tilsvarende komponenter. Vi er i posisjon for å overta denne produksjonen, men frykter konkurranse fra noen andre vest-lands bedrifter, men den største konkurransen kommer fra Polen. Klarer vi ikke å matche Polen prisene så er det svært sannsynlig at komponentene blir "outsourced" til et lavkostland.

Europa: Maskinfabrikker i Polen og Bulgaria og til dels Kina

2.6. Risikopunkter i prosjektet

Endring i kapitalkostnader.

Tid. Salg og kontraktinngåelse til nye kunder tar lengre tid en forventet.

Rekruttering og opplæring av arbeidskraft.

Igangkjøring testing og optimalisering av produksjonslinjen tar lengre tid en.

3. ANTALL ANSATTE

< -----Ansatte pr ----->

<- ----Ansatte etter tiltaket---->

Typen fagpersonell	År - 2	År- 1	I år	År+ 1	År+2	År+3
Maskinarbeidere	11	11	11	13	14	16
Lager/Vedlikehold	1	1	1	2	2	2
Administrasjon	3	3	3	3	3	3

4.3. Økonomiske resultater

År	Omsetning	Varekost	Lønn Pers kostnad	Andre Drifts-kostnader	Resultat før skatt
År -2	31 239 386	18 312 923	7 995 817	4 632 790	297 856
År - 1	31 175 596	18 759 704	7 645 489	4 591 603	178 800
Dette år	32 000 000	18 800 000	8 000 000	4 600 000	600 000
År + 1 (?)	40 700 000	24 000 000	9 244 000	6 078 262	1 049 517
År + 2	49 400 000	29 200 000	10 488 000	7 556 523	1 499 033
År + 3	49 400 000	29 200 000	10 488 000	7 556 523	1 499 033

4.4. Eiendeler – Gjeld - Egenkapital

År	Omløpsmidler	Anleggsmidler	Kortsiktig gjeld	Langsiktig gjeld	Egenkapital
År -2	10 072 037	4 152 408	4 916 003	735 000	8 573 442
År - 1	9 159 390	3 626 427	3 710 501	427 500	8 647 816
Dette år	9 500 000	3 000 000	3 075 000	378 000	9 047 000
År + 1		10 000 000		5 000 000	
År + 2					
År + 3					

4.5. Ytterligere beskrivelse av investeringene

Generelt

Denne investeringen vil dessuten forbedre konkurransevnen vår på noen av våre eksisterende produkt som kan flyttes til ny produksjonslinje.

Opplæring:

Vi legger opp til at vår produksjonen skal foregå i mest mulig selvstyrte grupper. D.v.s. de tilsette i denne produksjonen må handtere de fleste funksjonene i hele verdikjeden, fra ordremottak til ferdig produserte produktene forlater fabrikk. Nye arbeidstakere må, i tillegg til selve maskinhandteringen også kunne mestre våre systemer for ordreplanlegging, material og produksjonsstyring, logistikk, programmer for dataassistert produksjon, vårt kvalitetssystem ISO 9001-2008. og Faro, digital måleutrustning for 3D geometri.

I tillegg til selve jobblæringen vi nye arbeidstakere ,avhengig av hvilke stilling de skal betjene, trengte spesiell opplæring i våre manuelle rutiner og datasystemer slik som:

- Gibbs Cam: Lager data assistert programmer (DAP) for numerisk styrte verktøymaskiner.
- ProM: Dataprogram for material og produksjonsstyring.(MPS)
- Faro: Målearm for digital måling i 3-dimensjonale geometrier.
- Innføring og bruk av vårt kvalitetssikringssystem.(ISO 0991-2008)

4.6. Ytterligere beskrivelser av økonomiske resultater

Denne investeringen kan også gi betydelige tilleggsinntekter i form av leieinntekter på produksjonslokaler. Bygget som vi ønsker å kjøpe er større enn det arealet som trengs til dette prosjektet. Betydelige arealer kan eventuelt leies ut til andre firmaer. Eller det kan benyttes til fremtidig ekspansjon og eller utviding av egen virksomhet.

4.7. Andre økonomiske vurderinger

Prosjektet vil i forhold til størrelsen på vår bedrift kreve svært store investeringer. Den økonomiske risiko er tilsvarende stor.

På grunn av investeringens størrelse er vår vurdering at den økonomiske risikoen er for stor til at vi kan ta den alene.

4.8. Andre mål – antall etc

År	1	2	4	5	6
År -2					
År -1					
Dette år					
År + 1					
År + 2					
År + 3					

5. FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF

5.1. Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond

Formål/strategi

- Målet er at TUF skal være et virkemiddel som bidrar til å skape og underbygge positiv befolknings- og næringslivsutvikling i alle deler av Telemark fylke. De tiltak fondet støtter skal ha som mål å gi langsiktige positive effekter i hele fylket.
- TUF skal særlig støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner. Likeledes kommuner med folketallsnedgang, eller kommuner med begge deler.

5.2. Prosjekt tiltaket i forhold til regionale planstrategier

Nye teknologi-arbeidsplasser i Tokke kommune er i tråd med lokale og regionale planer.

6. REGLER OM OFFENTLIG STØTTE (ESA)

6.1. Hvilke regelverk vil søknaden falle inn under

?

6.2. Egen vurdering i forhold til offentlig støtte

Bør minst komme opp i 40 %

7. PROFILERING AV TELEMAR

7.1. HVORDAN VIL DERE BENYTTE NYE MERKEVAREN TELEMAR

Industrifylket Telemar. Har tradisjon for å være langt framme i industrielle produksjon og utvikling.

Frå brynestein på 1100 tallet, til automatisert «high tec» produksjon med kvalitet og nøyaktighet på tusendels millimeter på Dalen Mekaniske AS bør vel kunne presenteres uten å skamme seg.

7.2. HVORDAN VIL DERE BENYTTE TELEMAR LOGO I PRODUKTPROFILERING

Hjemmeside på nettet, og ev. på vår faste annonse i fagpressen.

Søker

SØKNAD OM STØTTE
FOR
SILMAG INTERNATIONAL AS
GJELDER
«SILMAG DEMONSTRATION PLANT»
20. JUNI 2014

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN	3
1.1.	Opplysninger om søker	3
1.2.	De 10 største aksjonærer/eiere	3
1.3.	Bakgrunn – Kvalifikasjoner til søker	3
1.4.	Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt	4
1.5.	Kortform av søknaden- hva det søkes om	4
1.6.	Tidligere innvilget offentlig støtte	6
1.7.	Avslag på tidligere søknad	6
2.	UTFYLLING AV SØKNADEN	7
2.1.	Hva skal utvikles	7
2.2.	Formålet med prosjektet tiltaket	7
2.3.	Konsekvenser ved ny løsning	8
2.4.	Sammenlignbare prosjekter	8
2.5.	Konkurrenter	9
2.6.	Risikopunkter i prosjektet	10
3.	ANTALL ANSATTE	10
4.	ØKONOMI	12
4.1.	Investeringskalkyle	12
4.2.	Finansieringsplan	13
4.3.	Økonomiske resultater	13
4.4.	Eiendeler – Gjeld – Egenkapital	13
4.5.	Ytterligere beskrivelse av investeringene	14
4.6.	Ytterligere beskrivelser av økonomiske resultater	14
4.7.	Andre økonomiske vurderinger	14
4.8.	Andre mål – antall etc	15
5.	FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF	15
5.1.	Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond	15
5.2.	Prosjekt tiltaket i forhold til regionale planstrategier	17
6.	REGLER OM OFFENTLIG STØTTE (ESA).....	18
6.1.	Hvilke regelverk vil søknaden falle inn under	18
6.2.	Egen vurdering i forhold til offentlig støtte	18
7.	PROFILERING AV TELEMARK	18
7.1.	HVORDAN VIL DERE BENYTTET NYE MERKEVAREN TELEMARK	18
7.2.	HVORDAN VIL DERE BENYTTET TELEMARK LOGO I PRODUKTPROFILERING	19

Søker

1. INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN

1.1. Opplysninger om søker

Tekst	Til Utfylling
Søkeres Navn	SilMag International AS
Adresse 1	Hydrovegen 55
Adresse 2	3936
Post nr og Sted	Porsgrunn
Organisasjonsnr:	912049396
Kontaktperson	Per Bakke
Telefon nr	91542636
Mailadresse	bakke@serencap.com
Hjemmeside	

1.2. De 10 største aksjonærer/eiere

Navn	Antall
Serenity Capital Pte Ltd.	300 av 300

1.3. Bakgrunn – Kvalifikasjoner til søker

Serenity Capital Pte Ltd (SCP) er et Singapore-registrert holdingselskap, aktiv i generell infrastruktur og spesialist i prosjektadministrativ rådgivning.

SCP har ingått en rekke eksklusive avtaler med Norsk Hydro (NHY) i Q3'13, for en periode på 50 år, for å utvikle de eksisterende Brownfield produksjonsanlegg for Primær Magnesium og Silika, og resirkulering av Magnesium. Avtalene dekker alle tilgjengelige teknologilisenser, eksisterende utstyr, bygninger og landleieavtaler.

SCP vil overføre alle avtaler, prosessutstyr, teknologilisenser, bygninger og tomter leieavtaler til SILMAG AS (SMG) og SILMAG INTERNATIONAL AS (SMI), og beholde en management-avtale med SMG og SMI på kommersielle vilkår.

SMI vil være et heleid datterselskap av SMG med fokus på å resirkulere Magnesium.

SMI er ledet av et team av fagfolk fra industrien med lang erfaring og dokumentert vellykket storskala prosjektledelse- og -gjennomføringsevne, og tidligere ledere fra Hydro Magnesium. To av de mest sentrale er:

Søker

Allan MacDonald, CEO: Grunnlegger og administrerende direktør i Serenity Capital (SCP) fra 2001, med fokus på å lansere ny teknologi og miljømessig bærekraftige prosjekter. 30 års erfaring som toppleder og prosjektledelseserfaring i store luftfarts- og anleggsprosjekter med British Aerospace Utnevnt til Holding Company's Operations Executive Committee i 1995 som administrerende direktør for hele virksomheten i Australasia og Afrika. Tidligere administrerende direktør for BAe sin Regional Aircraft business.

Per B. Engseth, SVP Teknologi og Engineering: 35 års erfaring som Senior Produksjonsteknolog og R&D-sjef i Norsk Hydros Magnesium divisjon, med spesialkompetanse på Magnesium Elektrolyse, korrosjonsbeskyttelse, Magnesiumklorid produksjon og Magnesium Dehydrering. Tidligere administrerende direktør for SilMag DA, og har brukt 12 år å utvikle "grønne" prosesser for å produsere Magnesium fra Olivin med ansvar for bygging og drift av pilotanlegg.

SMI sitt styre og ledergruppe består av flg. personer:

- Allan MacDonald: CEO og Styreformann
- Arne Hellenes: CFO og Styremedlem
- Per Kristian Andersen: General Manager og SVP Mg Recycling
- Per Bjørn Engseth: SVP Technology & Engineering og Styremedlem
- Maria Russel: SVP Marketing og Styremedlem
- Per Bakke: SVP Product Development
- Svenn Ivar Strømhaug: SVP Technical Sales

1.4. Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt

Det søkes om 10 mill NOK fra TUF for å gjennomføre «SilMag Demonstration Plant», et delprosjekt som går over to år og som har til hensikt:

- Klargjøring og oppstart av Silika pilot for å kunne produsere ca. 50 tonn pr.år i hovedsak for produktkvalifisering og testing av prosessutstyr
- Klargjøring og oppstart av Magnesium resirkulering med kapasitet på 15000 tonn per år
- Det siste inkluderer implementering og optimalisering av SO₂ som dekk-gass under støping noe som gir betydelige miljøgevinster
- Utviklingsarbeid for å øke fleksibiliteten i råstofftilgang til magnesium resirkulering, inkludert brukt skrap og dross/slam.
- Utvikling og bygging av renseanlegg for destruksjon av avgasser fra nedsmeltingen av forurenset skrap og SO₂

1.5. Kortform av søknaden- hva det søkes om

Det søkes om å etablere og videreutvikle resirkuleringsanlegg for magnesium og pilotanlegg for produksjon av Silika fra det norske råstoffet Olivin. Dette gjøres for å produsere prøvemateriale for ut-testing og kvalifisering i markedet (Silika) og etablere kundeforhold innen Magnesium basert på materiale fra resirkuleringsprosessen.

Søker

Etableringen av resirkuleringsanlegget for magnesium (inntil 15000 tonn/år) og pilotanlegget for Silika (50 tonn/år) er første trinn i etableringen av SilMag-anlegget som skal produsere 64000 tonn/år Magnesium og 82000 tonn/år Silika.

Resirkuleringsanlegget for Magnesium, opprinnelig etablert av Hydro Magnesium er fortsatt verdens mest moderne, teknologisk avanserte, grunnleggende sikre og mest miljøvennlige resirkuleringsanlegg som produserer legeringer av tilsvarende kvalitet som primære legeringer med minimum metall tap. Ved å re-introdusere resirkulerings-virksomheten vil SMI samtidig forplikte seg til å forbedre denne teknologien ytterligere ved å gjennomføre følgende kritiske utviklingsoppgaver som hver representerer betydelige miljøforbedringer og bidrar til å etablere SMI som et verdensledende grønt selskap:

- Ved å utvikle og demonstrere closed-loop resirkuleringskonsept for dross/slam fra presstøping og resirkulert skrap, Best Available Technology (BAT) resirkulering av magnesium utvides til magnesium avfallshåndtering
- Gjennomføring og optimalisering av SO₂-dekning gass system for ingot casting (drivhuspotensial GWP 0), erstatter SF₆ med GWP 23900. Støping av 15000 tonn Magnesium som vil være målet for SilMags resirkuleringsanlegg, representerer en besparelse tilsvarende 215 000 tonn CO₂ ekvivalenter (CO₂e) sammenlignet med SF₆
- Et nytt avgassbehandlingssystem for håndtering av SO₂ og andre av-gasser vil redusere utslippene ved smelting sikre forbedret og tilfredsstillende arbeidsvilkår i støperiet.

Andre oppgaver utvikling vil konsentrere seg om:

- Utvikling av skreddersydde legeringer i samarbeid med store kunder, f.eks. europeiske bilprodusenter, både presstøpelegeringer til bilindustrien og Magnesiumlegeringer for innlegering i aluminiumindustrien
- Ovnsutvikling for å utvide ovnens levetid (lengre intervaller mellom store revisjoner). Det er forventet at smelting av vanskelig skrap (brukt skrap og dross/slam) vil føre til redusert levetid og et utviklingsløp for å forlenge levetiden for kritiske komponenter i ovnen er derfor påkrevet

Disse utviklingsoppgaver kan ikke foretas med mindre hele resirkuleringsanlegget er i drift.

Fase I omfatter også prosjektering, bygging, oppstart og testing av pilotanlegg for Silika produksjon fra olivin. Følgende utviklingsoppgaver er påkrevet:

- Testing av viktig prosessutstyr før prosjektering av fullskala anlegg for Silika.
- Tilpassing av prosessparametre for å oppnå de kvalitetene som kreves av kunder i dekkbransjen i den hensikt å forberede for markedsintroduksjon av høykvalitets Silika. Konkret omfatter dette produktprøver for testing og kvalifisering for high-end Silika-markedet for dekk (HDS Silika)

En samtidig oppstart av Silika pilotanlegg og Magnesium Resirkulering er en absolutt kritisk milepæl som må oppnås. Når SilMag sitt fullskala-anlegg er i drift, vil store mengder av

Søker

magnesium og Silika bli produsert og de respektive markedene må være tilpasset for å kunne absorbere det planlagte produksjonsvolum.

1.6. Tidligere innvilget offentlig støtte

År	Type tilskudd	Fra hvem	Type prosjekt	Beløp
2014	Betinget tilskudd	Innovasjon Norge	Dette	20 mill NOK
2012	Tilskudd og lån	TUF	SilMag Production*	1.2 mill NOK
2012	Tilskudd	Vekst i Grenland	SilMag Production*	0.15 mill NOK

*) SilMag Production var et selskap som i perioden 2011-2013 forsøkte å inngå avtaler med Hydro om overtagelse av Hydro Magnesium sine anlegg på Herøya og framskaffe midler til å etablere produksjon med SilMag-teknologien på Herøya. De lykkes ikke med noe av dette og la ned virksomheten i mai 2013. Serenity Capital Pte Ltd.ville videreføre det dekkende og etter hvert velkjente navnet SilMag og etablerte SilMag International i juni 2013. Hele teknologigruppa ble tatt over av SilMag International/Serenity mens ingen av de tidligere eierne i SilMag Production er i dag involvert i noen av disse selskapene. Bidraget fra TUF i 2012 er i ettertid vurdert som vesentlig for at teknologigruppa ikke gikk i oppløsning og kan nå videreføre sitt arbeid og sikre Porsgrunns framtid som verdens «Magnesiumhovedstad».

1.7. Avslag på tidligere søknad

Ingen

2. UTFYLLING AV SØKNADEN

2.1. Hva skal utvikles

- Utvikle og demonstrere closed-loop resirkuleringskonsept for dross/slam fra presstøping og resirkulert skrap, BAT resirkulering av magnesium utvides til magnesium avfallshåndtering
- Gjennomføring og optimalisering av SO₂-dekning gass system for ingot casting (drivhuspotensial 0), erstatter SF₆ med GWP 23900. Støping av 15000 tonn Magnesium som vil være målet for SilMags resirkuleringsanlegg, representerer en besparelse tilsvarende 215 000 tonn CO₂e sammenlignet med SF₆. Det må legges til at SF₆ i løpet av få år vil bli forbudt til denne bruken, og HFC-134a (GWP 1300) i blanding med CO₂ vil i de fleste tilfeller bli brukt i stedet. Sammenliknet med bruk av HFC-134a/CO₂-blandingen vil vårt anlegg med SO₂ representere en besparelse på om lag 5000 tonn CO₂e
- Et nytt avgassbehandlingssystem for håndtering av SO₂ og andre avgasser vil redusere utslippene ved smelting og sikre forbedret og tilfredsstillende arbeidsvilkår i støperiet
- Utvikling av skreddersydde legeringer i samarbeid med store kunder, både presstøpe- legeringer til bilindustrien og Magnesium legeringer for innlegering i aluminiumindustrien
- Ovnsvikling for å øke ovnens levetid (lengre intervaller mellom store revisjoner). Det er forventet at smelting av vanskelig skrap (brukt skrap og dross/slam) vil føre til redusert levetid og et utviklingsløp for å forlenge levetiden for kritiske komponenter i ovnen er derfor påkrevet
- Testing av viktig prosessutstyr før prosjektering av fullskala anlegg for Silika.
- Tilpassing av prosessparametre for å oppnå de kvalitetene som kreves av kunder i dekkbransjen i den hensikt å forberede for markedsintroduksjon av høykvalitets Silika

2.2. Formålet med prosjektet tiltaket

SilMag-prosessen er basert på co-produksjon av magnesium og Silika fra råstoffet olivin. Det er derfor helt avgjørende for lønnsomheten i fullskala prosjekt at de viktigste produktene (Silika og magnesium) kan selges samtidig for å unngå kostbare forsinkelser i ramp-up, stans i produksjonen eller oppbygging av lager. Formålet er således tredelt:

- Produsere prøvemateriale for ut-testing og kvalifisering i markedet (Silika) og etablere kundeforhold innen magnesium basert på materiale fra resirkuleringsprosessen. Dette holder samme høye kvalitet som magnesiumlegeringer fra primærmagnesium.
- Teste viktig prosessutstyr med tilpasning av prosessparametre for å oppnå de nødvendige kvalitetene før prosjektering av fullskala anlegg.

Søker

- Opplæring av personale som forberedelse til drift av fullskala anlegg.

2.3. Konsekvenser ved ny løsning

Etableringen og videreutviklingen av Magnesium resirkulering vil representere følgende miljømessige gevinster:

- Redusert CO₂ ekv. utslipp i Norge: 5000 t/år, oppnådd gjennom bruk av SO₂ dekk-gass (sammenlignet med HFC-134a/CO₂-blanding)
- Energibesparelse i industrien: 70 000 MWh/år (sammenlignet med konkurrenter innen Mg resirkulering i Europa)
- Redusert CO₂ utslipp i industrien: 40 000 t/år (sammenlignet med konkurrenter innen Mg resirkulering i Europa)

Det omsøkte prosjektet bør betraktes som første del av realiseringen av fullskala SilMag, hvor de miljømessige konsekvensene vil bli betydelige:

- Produksjon av primær Magnesium med SilMag-teknologien vil ha vesentlig lavere energiforbruk og CO₂-utslipp enn både Pidgeon prosessen, som står for ~ 85% av verdens Magnesium produksjon, hovedsakelig i Kina, og Bécancour-prosessen som regnes for å være den mest effektive teknologien som har vært brukt i Magnesium-framstilling før SilMag
- Bécancour-teknologien er ikke i bruk i dag, men er planlagt brukt i et nytt anlegg i Qinghai, Kina, med forventet oppstart i 2017
- De totale besparelser per år i full drift sammenlignet med Pidgeon- prosessen er anslått å være 2,8 TWh i energireduksjon og 2,6 millioner tonn CO₂-utslipp per år. Dette representerer henholdsvis 1,3% og 5,9% av Norges totale energiforbruk og CO₂-utslipp. Den årlige CO₂-besparelse tilsvarer utslipp fra ca. 520.000 biler.
- SilMag vil også være i forkant av effektiv og grønn produksjon av utfelt Silika med ~ 38% lavere energiforbruk og 22% mindre CO₂-utslipp enn den beste tilgjengelige teknologien brukt av konkurrenter.
- De totale besparelser per år i full drift sammenlignet med best tilgjengelig teknologi for utfelt Silika er anslått til å være 0,4 TWh i energireduksjon og 0,1 millioner tonn CO₂-utslipp per år.

SilMag vil også etablere et bransjeledende driftskostnadsnivå for både magnesium og Silika.

2.4. Sammenlignbare prosjekter

Det er ingen som i dag utvinner magnesium og/eller utfelt Silika fra råmaterialet olivin. SilMag sin produksjonsprosess er dekket av patenter og lisenser som SilMag har eksklusive rettigheter til gjennom lisensavtale med Norsk Hydro.

2.5. Konkurrenter

Kina er verdens største produsent av **magnesium** med over 85% av verdensproduksjonen på totalt 800000 tonn.

- Pidgeon- prosessen som har store miljøutfordringer representerer > 90% av Magnesium-produksjon i Kina
- Dolomitt som råmateriale, anvender termisk energi (vanligvis kull) for oppvarming for å behandle råmaterialet og ferrosilisium som input faktor i et ikke-kontinuerlig satsvis produksjonsprosess
- Pidgeon- prosessen er en arbeidsintensiv termisk ineffektiv produksjonsprosess med høy driftskostnader, høyt energiforbruk og omfattende utslipp. Den viktigste fordelen er relativt lave investeringer
- Elektrolytisk reduksjon er en mer avansert produksjonsprosess brukt av de fleste ikke-kinesiske produsenter, inkludert SilMag
- Ulike råstoff brukes, elektrisitet brukes til elektrolyseprosessen for å produsere smeltet Magnesium på kontinuerlig basis
- Elektrolyseprosessen er en effektiv produksjonsprosess med mulighet for vesentlig lavere driftskostnader, lavt energiforbruk og lave utslipp. Den største ulempen er den høye kapitalkostnaden for å etablere produksjonsanlegg

SilMag sine konkurrenter innen **magnesium resirkulering** har prosesser som gir mindre rom for prosesskontroll og som fører til variasjon i kvalitet. Konkurrentenes prosesser har også større metalltap (lavere utbytte).

- Med store mengder Magnesium prosess-skrap, typisk 30-50%, er presstøperene avhengig av en effektiv prosess for håndtering av skrap, og har tre alternativer:
  - Selg Magnesium skrap på åpent marked
  - Resirkuler Magnesium skrap internt (begrenset til stor størrelse skrap)
  - Resirkuler Magnesium eksternt, typisk med tollingavtale der presstøperene leverer skrap og får tilbake samme mengde resirkulert magnesiumlegering av primær kvalitet
- Betydningen av effektiv Magnesium gjenvinning vil øke i takt med økende bruk av magnesium i bilindustrien, luftfart og andre anvendelser
- Mer Magnesium prosess-skrap fra en voksende presstøpeindustri
- Økt etterspørsel for resirkulering av end-of-life applikasjoner (biler, lastebiler fly)

Alle produsenter av **utfelt Silika** bruker Natrium-Silikat ruten med kvarts og natriumkarbonat som råvarer, noe som resulterer i store mengder sulfatutslipp

- EU har forbudt utslipp av sulfat fra 2016, og tvinger de eksisterende produsentene til 1) foreta vesentlige endringer i deres produksjonsprosessen, 2) re-lokalisere produksjonsanlegg til kysten eller til ikke-EU-land med mildere miljøpolitikk, eller 3) avslutte driften
- Markedet i vest-Europa er dominert av to store produsenter, Evonik Industries og Rhodia/Solvay

2.6. Risikopunkter i prosjektet

For resirkulering er prosjektet i alt et lav-risikoprosjekt.

Konstruksjon:

- Eksisterende eiendeler opprustes med konservative kostnadsanslag
- Innebygd «contingency» i både prosjekttid og kostnader
- Enestående erfaring i bygging og drift av Magnesium resirkuleringsanlegg
- Nøye utvalgte entreprenører
- Oppfølgingsrutiner av høy standard

Business og markeder:

- Teamet er basert på enestående driftserfaring lokalt, kombinert med internasjonal erfaring fra prosjektledelse og finansiering gjennom SCP
- Høyt kvalifisert kompetanse i legeringsutvikling i kombinasjon med stort kontaktnett blant kunder og høy produktanseelse (kvalitet og kunnskap)
- Off-take -avtaler fra store kunder (Hydro, Alcoa, Volkswagen m.fl.)
- Antagelsene for markedene er basert på tilgjengelige udekkede markedsbehov med betydelig potensial for produkter med høyere verdi

Kostnader:

- Ca. 80 % av totale driftskostnader som variable kostnader, hovedsakelig metall
- Kostnader for skrap direkte relatert til salgspris av standard legeringer

Teknologi:

- Prosess basert på eksklusiv Hydro-teknologi
- Personalet har lang erfaring med teknologien

Miljø:

- Eventuelle allerede eksisterende miljøforpliktelser knyttet til festede/leide tomtearealer påhviler Norsk Hydro
- Prosessen er ikke-forurensende og i samsvar med norsk lov og EU-direktiver

3. ANTALL ANSATTE

I pilotanlegget for Silika legges det opp til å kjøre tre skift kontinuerlig mandag morgen til fredag kveld, tre operatører per skift, inkludert en i laboratoriet. I tillegg vil det være en produksjonssjef, to prosessingeniører og et salgs- og markedsutviklingsteam bestående av tre personer. Totalt blir det 15 personer i Silika-området.

Resirkuleringsanlegget vil bli driftet 24/7. Planen er å bruke fem skift, sju operatører per skift. I tillegg vil det være sju operatører på dagtid og 11 stillinger i ledelse / administrasjon,

Søker

inkludert logistikk, innkjøp, økonomi og salg / markedsutvikling. Salgs- og markedsutviklingsteamet vil bestå av tre personer. Totalt blir det 53 personer i magnesium-området.

Antall ansatte relatert til resirkulering og Silika pilotanlegg vil forbli på dette nivået. Fram mot oppstart av fullskala produksjon vil tallet på ansatte øke til minst 250.

I øyeblikket har SilMag ingen faste ansatte, men omlag 10 personer arbeider fulltid med prosjektet på innleid basis.

< -----Ansatte pr ----->

<- ----Ansatte etter tiltaket---->

Typen fagpersonell	År - 2	År- 1	I år	År+ 1	År+2	År+3
Operatører skift – Silika			0	9	9	9
Prosessingeniører – Silika			0	2	2	2
Ledelse/adminstrasjon - Silika			0	1	1	1
Markedsføring/salg - Silika			0	3	3	3
Operatører skift - Magnesium			0	35	35	35
Operatører dagtid - Magnesium			0	7	7	7
Prosessingeniører - Magnesium			0	1	1	1
Ledelse/adminstrasjon - Magnesium			0	7	7	7
Markedsføring/salg - Magnesium			0	3	3	3

4. ØKONOMI

Det omsøkte prosjektet «SilMag Demonstrasjon Plant» omfatter de to første driftsår.

Opex & Revenue for disse to årene er derfor inkludert i totale prosjektkostnadene, men ikke som investeringer.

I tabellen 4.3 og 4.4 nedenfor dekker "år 1" perioden Q4-2014 frem til og med Q3-2015, "år 2" dekker perioden Q4-2015 frem til og med 3. kvartal 2016, og så videre.

4.1. Investeringskalkyle

For ytterligere detaljer se tabell 12.1 "Detailed Cost Breakdown SilMag Demonstration Plant" i søknaden av 28. oktober, 2013. Alle tall i 1000 NOK.

Aktivitet	Antall enheter	Enhets pris	Beløp (1000 NOK)
Transferred Business Magnesium	9.1		338.904
Transferred Business Silika Pilot	5.2		24.047
SUB TOT. TRANSFERRED BUSINESSES			362.951
Investment REACH	1		1.040
Development inv.m. Silika Pilot Plant	3+4		7.189
Upgrading investments Recycling Civil	7		47.440
Development inv.m. Magnesium SO2 protection	8.2		5.000
Development inv.m. Off gas treatment	8.3		5.300
Dev. inv.m. Furnace lifetime improvem.	8.5		3.100
Dev. Inv.m. Magnesium metal for testing	8.6		15.000
Project Management	9.2		9.478
SUB TOTAL INVESTMENTS			93.547
TOTAL TRANSFERRED + INV.MENTS			456.498
Working Capital etc	9.3		49.338
Demonstration Plant OPEX NET	--		48.472
Total Cost base Demonstr. Plant			554.308

Søker

4.2. Finansieringsplan

Finansieringskilde	Status	Beløp (1000 NOK)
Equity in kind:	Corresponding values of existing assets validated by Bilfinger on "going concern" basis (standing values).	
- Share capital		6.000
- Premium		199.924
Grants; IN + TUF (50+10)	Conditional award from IN of NOK 20 mill achieved. TUF = this application.	60.000
Sub-ordinated loans (equity)	The providers now expressed willingness to convert to equity.	157.027
Bank loans	Per June 2014 the aim is, through Pareto fund raising, to equity fund approx. NOK 89 mill and have a working capital loan facility of NOK 42 mill (tendered).	131.357
Sum Finansiering		554.308

4.3. Økonomiske resultater

Alle beløp i 1000 NOK.

År	Omsetning	Varekost	Lønn Pers kostnad	Andre Drifts-kostnader	Resultat før skatt
År 1	50.942	40.850	19.030	37.469	-46.407
År 2	326.030	240.677	50.145	34.984	224
År 3	353.131	243.877	50.145	34.984	24.126
År 4	396.126	250.160	50.145	35.734	60.088
År 5	427.608	257.985	50.145	36.369	83.110

4.4. Eiendeler – Gjeld – Egenkapital

Alle beløp i 1000 NOK.

År	Omløpsmidler	Anleggsmidler	Kortsiktig gjeld	Langsiktig gjeld	Egenkapital
Open. Bal.	70.519	452.432	0	257.027	265.924
År 1	67.893	456.975	32.744	288.507	203.616
År 2	97.189	433.963	46.334	298.346	186.472
År 3	120.130	407.950	47.899	288.778	191.403
År 4	176.721	387.188	61.178	279.838	222.892
År 5	262.025	362.825	81.484	271.565	271.801

4.5. Ytterligere beskrivelse av investeringene

Investeringene omfatter i stor grad oppgradering av Brownfield-anlegg, og i mindre grad investeringer i nytt utstyr. Anlegget for magnesium resirkulering har vært i «møllpose» siden driften ble stanset sommeren 2006. Pilotanlegget for Silika ble etablert i 2009/2010 og en stor del av utstyret kan fortsatt brukes, mens noe må skiftes ut i hovedsak på grunn av funksjonalitet. Det er i begge tilfellene betydelige besparelser sammenlignet med å bygge anleggene fra grunnen av eller «greenfield».

Det er i prosjektet lagt opp til et utviklingsprogram for å videreutvikle BAT for Magnesium resirkulering. Dette utviklingsprogrammet kan ikke iverksettes uten at ordinær drift er etablert.

4.6. Ytterligere beskrivelser av økonomiske resultater

Prosjektets resultat før skatt (EBIT) viser en meget tilfredsstillende utvikling med balanse allerede i andre år og betydelige resultater deretter med en EBITDA-margin på 26% i år 5 tilsvarende en resultatmargin på 20%. Utviklingen i omsetning basert på et helt års produksjon på 15.000 tonn resirkulert magnesium øker fra NOK 326 mill i år 2 til NOK 428 mill i år 5.

Denne utviklingen, tross ingen økning i volum, skyldes en gradvis overgang til mer høyverdig spesiallegert magnesium til støpte lettvektsprodukter/deler for bilindustrien. Dessuten vil i økende grad leveransene også bli rettet mot markedet i USA der prisene er betydelige over resten av verden pga anti-dumping tollrestriksjoner.

4.7. Andre økonomiske vurderinger

SilMag vil kunne sikre tilgang på skrap og råstoff til resirkuleringsanlegget gjennom å:

- Tilby kundene resirkulering av «vanskelig» skrap i tillegg til førsteklasses skrap (klasse I)
- Tilby kundene tilgang til primærmotall når produksjonen av dette kommer i gang
- Benytte en økende tilgjengelig mengde brukt skrap (post consumer scrap)
- Fylle opp med ren Mg i form av barrer eller andre format i den grad det er nødvendig ut fra prosess-, kvalitet- og kapasitetshensyn.

Da resirkuleringsvirksomheten til Hydro Magnesium ble nedlagt i 2006 ble bare klasse I skrap resirkulert sammen med noe ren Mg i barreformat.

4.8. Andre mål – antall etc

En framdriftsplan for prosjektet er vist i tabellen under

Starting	To and including	Activity
Q2-2014	Q3-2014	Fundraising 80-100 mUSD
Q4-2014		Start SilMag-prosjektet
Q4-2014	Q2-2015	Få på plass nødvendige lisenser og tillatelser inkludert REACH
Q4-2014	Q1-2015	Bygningsarbeid Silika pilot
Q4-2014	Q2-2015	Bygningsarbeid recycling & støperi
Q4-2014	Q1-2015	Oppgradering, engineering og installasjon av utstyr i Silika pilot
Q2-2015		Start drift av Silika pilot
Q3-2015		Start drift av Magnesium resirkulering
Q4-2014		Oppstart markedsarbeid Silika og magnesium
Q4-2015		Start utviklingsprogram for Magnesium resirkulering

5. FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF

5.1. Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond

Målet er at TUF skal være et virkemiddel som bidrar til å skape og underbygge positiv befolknings- og næringslivsutvikling i alle deler av Telemark fylke. De tiltak fondet støtter skal ha som mål å gi langsiktige positive effekter i hele fylket. TUF skal særlig støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner. Likeledes kommuner med folketallsnedgang, eller kommuner med begge deler.

Siden REC og SiC la ned sine aktiviteter på Herøya juni 2012 har arbeidsledigheten i Telemark vært blant de høyeste i Norge. I motsetning til situasjonene med de store nedleggelse i det siste tiåret (Hydro Magnesium og Union), var det i 2012 ingen stor industri straks klar til å ansette et stort antall av de personene som ble sagt opp. I lys av dette er etablering av SilMag som et stort industriselskap med potensiale til hundrevis av nye arbeidsplasser i Porsgrunn-området svært viktig.

Under fase I som det her søkes om støtte til å gjennomføre, vil omtrent 60 personer være involvert i driften av Silika pilotanlegget og magnesium gjenvinningsanlegg, analyser på laboratoriet og markedsføring / markedsutviklingsaktiviteter.

Under byggefasen av anlegget for produksjon av primærmagnesium og Silika vil 1000 - 1500 personer bli direkte involvert i arbeidet på Herøya. Det forventes at SilMag vil plassere ordrer i størrelsesorden 200-400 millioner kroner fra lokale leverandører i Grenlandsområdet. Når anlegget er i full produksjon vil det være mer enn 300 nye stillinger innenfor SilMag, og dette vil typisk skape 700-1000 nye arbeidsplasser i Grenland.

Søker

TUF skal bidra til positiv utvikling for eksisterende næringer samt bidra til nyskaping innen alle typer næringer som kan skape vekst i Telemark.

SilMag-fabrikken vil være i stand til å utnytte all infrastruktur for strøm, vann, damp, luft, samt tjenester fra underleverandører. Beliggenhet ved sjøen gir gunstige mottaker og logistiske forhold, inkludert havn med daglige forbindelser til det europeiske kontinentet. Olivin fra norsk leverandør vil bli levert på eksisterende kai på Herøya Industri Park (HIP).

Etablering av SilMag på Herøya betyr at industriparken, HIP, vil ha en ny stor aktør som vil bidra til å sikre og utvikle industriparken. Dette bidrar igjen til reduserte enhetskostnader for alle selskaper som er etablert i industriparken. En vellykket SilMag inne HIP vil øke verdien av industriparken betydelig.

TUF skal støtte tiltak og prosjekter som bidrar til positiv profilering av Telemark.

Helt siden magnesiumproduksjonen startet på Herøya i 1951 har Porsgrunn internasjonalt vært sett på som verdens magnesiumhovedstad. Både innen prosess- og produktutvikling var Hydro Magnesium sine miljøer på Herøya verdensledende i flere tiår helt til produksjonen ble stoppet i 2006. Blant Hydro Magnesium sine tidligere kunder i presstøping- og bilindustri er det knyttet stor forventninger til at Porsgrunn er på vei tilbake i denne rollen. Dette ble bekreftet ved International Magnesium Association sin årlige konferanse i München 1-3. juni der representanter fra SilMag deltok og holdt foredrag.

TUF skal ha fokus på Fou virksomheter og utdanningsinstitusjoner som kan bidra til ønsket vekst i Telemark.

Det er ikke lenger slik at prosessindustrien kan ta inn sine ansatte rett fra gata. SilMag vil være en kunnskapsbedrift der det kreves spesialkompetanse innen en rekke områder som for eksempel prosesskjemi, metallurgi og materialteknologi, på alle nivåer fra tekniker til Dr.Ing. SilMag skal drive markedsorientert utvikling av sine produkter og dette krever betydelig Fou-innsats både internt og i samarbeid med lokale, nasjonale og internasjonale aktører.

Mange av personene som var sentrale i drift- og utviklingsarbeid ved Hydro Magnesium fram til 2006 er tiltenkt sentrale roller i SilMag. Erfarne og dedikerte magnesiumspesialister og operatører i Porsgrunn-regionen er fortsatt tilgjengelig for SilMag. Dette anses som avgjørende for vellykket realisering av prosjektet. Det er i distriktet også en svært kompetent arbeidsstyrke kjent med drift 24/7, noen av dem med lang erfaring fra magnesium. En stor del av kompetansen som trengs er ikke spesielt knyttet til magnesiumproduksjon, men til generell industri og vedlikehold kompetanse og denne type kompetanse er rikelig til stede lokalt.

TUF skal bidra til at utviklingen i Telemark har fokus på energi, klima og miljø. Herunder energioptimalisering, nye energikilder, klimautslipp, forvaltning av fornybare og ikke fornybare kulturarvressurser, vann m. m.

Basert på det norske råstoffet olivin, vannkraft og høyt kvalifiserte medarbeidere og teknologisk kompetanse på Herøya, Porsgrunn, skal SilMag etablere de mest miljøvennlige

Søker

produksjonsprosessene for utfelt Silika og magnesium i verden, noe som sikrer at produktene ikke bare ha den lavest mulig karbonavtrykk, men også bistår kundene i å redusere sine karbonutslipp. Det siste oppnås gjennom å levere magnesiumlegeringer til bilindustrien som redusere bilens vekt, og utfelt Silika til «grønne» dekk som gir mindre rullemotstand og lavere drivstofforbruk.

TUF skal bidra til at Telemark har, og ivaretar, systemer og organisasjoner som bidrar til høy kvalitet i stedsutvikling, kultur, folkehelse, idrett, friluftsliv, museer, bibliotek, frivillighet og integrering i hele fylket. Herunder ivareta tiltak og institusjoner med stor kulturell og næringsmessig betydning for Telemark.

Etableringen av SilMag vil gi et positivt bidrag til Porsgrunn, Grenland og hele Telemark i den forstand at det vil skape ny optimisme og tro på framtida i områder som til dels har hatt en negativ utvikling de siste årene. Det vil også føre til at nye ansatte vil flytte hit fra inn- og utland. Dette vil uten unntak være resurssterke personer som vil bringe med seg engasjement og impulser som beriker og styrker lokalsamfunnet.

5.2. Prosjekt tiltaket i forhold til regionale planstrategier

SilMag-prosjektet vil bidra positivt til alle tre dimensjonene Telemark Fylkeskommunens Regional Planstrategi 2012-2016 omfatter. Disse dimensjonene er økologisk og miljømessig bærekraft, økonomisk bærekraft og sosiokulturell bærekraft.

Økologisk og miljømessig bærekraft

Her ligger prosjektets positive bidrag først og fremst i tema «Klima og Energi». Prosjektet vil ha betydelige positive effekter på globalt klimagassutslipp og energiforbruk (se 2.3.). I tillegg er den pga av sin status som BAT innen Magnesium og Silika produksjon god forberedt på mulige framtidige regulatoriske tiltak angående energiforbruk, klimagassutslipp og ytre miljø. Dermed blir Telemarks industrivirksomhet mindre sårbar for framtidige regulatoriske forandringer.

Økonomisk bærekraft

Her ligger prosjektets positive bidrag først og fremst i tema «Verdiskaping og næringsutvikling» Som beskrevet flere steder i denne søknaden vil SilMag ha betydelige økonomiske direkte og indirekte ringvirkninger for hele regionen og skape store verdier. Se spesiell avsnitt 3. og 5 for detaljer.

Sosiokulturell Bærekraft

Her ligger prosjektets positiv bidrag først og fremst i tema «Kunnskap og utdanning». SilMag vil være en kunnskapsbedrift der det kreves en rekke spesialkompetanse. Prosjektet vil både være med å bevare den eksisterende kompetansen i Telemark og utvide den gjennom omfattende FoU-arbeider framover.

.

6. REGLER OM OFFENTLIG STØTTE (ESA)

6.1. Hvilke regelverk vil søknaden falle inn under

Silicapiloten er en type investering / prosjekt som faller inn under ordningen "Støtte til bedrifter som skal gjennomføre utviklingsarbeid i forbindelse med planlegging, investering og testing av pilot- og demonstrasjonsanlegg (FOU-støtte). Maksimal støtte til forskning, utvikling og industri for små bedrifter i henhold til denne ordningen er 45 %.

Mg-resirkulering er en type investering / prosjekt som faller inn under ordningen "Investeringsstøtte til bedrifter som skal bygge og drive pilot og demonstrasjonsanlegg som gir høyere miljøbeskyttelse enn EU-standard (miljøstøtte)." Maksimal støtte til merkostnader med teknologi, som er bedre enn EUs miljøstandard, for små bedrifter i henhold til denne ordningen er 55 %.

6.2. Egen vurdering i forhold til offentlig støtte

I forhold til Innovasjon Norge sine vurderinger bør ca. kr 60 mill kunne falle inn under Miljøteknologiordningen.

7. PROFILERING AV TELEMARKE

7.1. HVORDAN VIL DERE BENYTTET NYE MERKEVAREN TELEMARKE

Som nevnt i kapittel 5 er Porsgrunn internasjonalt sett på som verdens magnesiumhovedstad, og alt som har med magnesium å gjøre som kommer fra Porsgrunn assosieres med høy kvalitet, kompetanse og service. Telemark har i mindre grad vært profilert gjennom eksport av magnesium og tjenester knyttet til dette. SilMag er klar over at Telemark er et sterkt navn som bringer verdier til bedriften og overfører positive assosiasjoner til produkter og tjenester. SilMag er således svært glad for å kunne bruke merkenavnet Telemark som et «kvalitetsstempel» på bedriften, produktene og tjenestene. Dette vil også kunne forsterke Porsgrunn sitt internasjonale renommé ytterligere.

SilMag vil eksportere langt over 90% av produktene, først og fremst i Europa, men etter hvert også i Nord-Amerika og Øst-Asia (Japan, Korea, Taiwan). 100% vil selges utenfor Telemark. Gjennom salg, markedsføring og presentasjoner på konferanser etc. vil SilMag være i kontakt med flere hundre kunder og potensielle kunder hvert år, og kunder og andre interessenter fra hele verden vil besøke SilMag sine anlegg på Herøya. Det ligger helt klart et betydelig markedsføringspotensial i dette.

Etableringen av SilMag kan skape nye muligheter. SilMag tar gjerne initiativ til å diskutere med Fylkeskommunen eller andre om hvordan vi kan ha mest mulig gjensidig nytte av den internasjonale profilering av Telemark som muliggjøres ved etableringen av SilMag.

7.2. HVORDAN VIL DERE BENYTTE TELEMARKE LOGO I PRODUKTPROFILERING

Telemarkslogoen kan benyttes som kvalitetsmerke for SilMag's produkter, og stå som et symbol for Telemarkstilhørighet. Konkret kunne SilMag benytte Telemarkslogoen for eksempel på brevkort, presentasjoner, signaturer i e-mail, hjemmeside og informasjonsmateriell om bedriften som vil bli distribuert gjennom e-mail, kundebesøk, kontakt med myndigheter og på internasjonale fagkonferanser og messer.

SØKNAD OM STØTTE

FOR

TELEMARK OFFSHORE

GJELDER

UTVIKLE OG VIDEREFØRE ARBEID PÅ PROSJEKT
FOR ØKT VERDISKAPING OG ARBEIDSPASSER I
FYLKE

Telemark offshore

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN	3
1.1.	Opplysninger om søker.....	3
1.2.	De 10 største aksjonærer/eiere	3
1.3.	Bakgrunn – Kvalifikasjoner til søker	3
1.4.	Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt.....	4
1.5.	Kortform av søknaden- hva det søkes om.....	4
1.6.	Tidligere innvilget offentlig støtte	5
1.7.	Avslag på tidligere søknad.....	5
2.	UTFYLLING AV SØKNADEN	6
2.1.	Hva skal utvikles	6
2.2.	Formålet med prosjektet tiltaket.....	6
2.3.	Konsekvenser ved ny løsning.....	6
2.4.	Sammenlignbare prosjekter.....	6
2.5.	Konkurrenter	6
2.6.	Risikopunkter i prosjektet.....	6
3.	ANTALL ANSATTE	6
4.	ØKONOMI	7
4.1.	Investeringskalkyle	7
4.2.	Finansieringsplan.....	7
4.3.	Økonomiske resultater	7
4.4.	Eiendeler – Gjeld - Egenkapital	8
4.5.	Ytterligere beskrivelse av investeringene	8
4.6.	Ytterligere beskrivelser av økonomiske resultater.....	8
4.7.	Andre økonomiske vurderinger.....	8
5.	FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF	9
5.1.	Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond	9
5.2.	Prosjekt tiltaket i forhold til regionale planstrategier	9
6.	REGLER OM OFFENTLIG STØTTE (ESA)	9
6.1.	Hvilke regelverk vil søknaden falle inn under	9
6.2.	Egen vurdering i forhold til offentlig støtte	10

Telemark offshore

1. INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN

1.1. Opplysninger om søker

Tekst	Til Utfylling
Søkeres Navn	Telemark Offshore
Adresse 1	Klostergata 30
Adresse 2	
Post nr og Sted	3732 Skien
Organisasjonsnr:	999 179 789
Kontaktperson	Arnt Helge Hauglid
Telefon nr	93420611
Mailadresse	arnthelge@telemarkoffshore.no
Hjememside	Telemarkoffshore.no

1.2. De 10 største aksjonærer/eiere

Navn	Antall
Medlemliste/Aktør liste pr 01.07.14 er vedlagt som vedlegg 1	

1.3. Bakgrunn – Kvalifikasjoner til søker

Telemark Offshore klyngen ble startet i 2012 og har vokst veldig i perioden fra da. Klyngen har jobbet strategisk og i tett dialog med andre aktører i fylke og har vært med å skapt positivt

Telemark offshore

engasjement for næringsutvikling i fylke. Vi referer og til innvilget støtte og vedtak fra TUF styret i april 2013 og vedtaket der om at styret i TUF, gir positiv signaler til Telemark offshore ved en ny søknad, høsten 2014. Dette forutsetter at egenbetaling fra aktørene/medlemmene har økt fra sist søknad.

1.4. Hvilke beløp søkes det om og type prosjekt

Søker ber om et tilskudd på kr 1.000.000,- for prosjekt perioden 01.08.14 frem til 01.04.15. Noen aktører har gitt oss støtte for 2014 og vi ber om at 500` av søknaden gjelder for å sikre at støtten fra disse andre aktører blir gjort gjeldende i 2014

Klosterøya fondet : 125.000

Vekst i Grenland : 50.000

Notodden Utvikling : 25.000 (gjenstår endelig vedtak)

Støtten skal gå til å administrere og utvikle flere av prosjektene i TO, der hovedprosjektet er å fronte Telemark som piloterings fylke nr 1 i Norge. Videre skal, et området som det bli mer og mer fokus på ”Kunnskapsbasert verdiutvikling” vi øke produksjon og kvalifisering av ststyr/produkter fra Telemark, samt holde i gang pågående prosjekt:

- ✓ Ta del av kostnaden for å planlegge og arrangere aktørsamlinger for bedriftene og institusjoner knyttet til Telemark offshore
- ✓ Ta del av kostnad på organisering av felles messer og stand i og utenfor fylke. Det være seg minimesse på Ibsenhuset, Subsea valley messen, Energidagen på Hit og andre relevante arrangement.
- ✓ Bidra til å opprettholde FoU forum sammen med HiT, bedrifter i TO og Fou institusjoner i fylke.
- ✓ Bidra til positiv omtaler og skape positiv giv om Telemark som etablerer fylke, for bedrifter innen olje og gass.
- ✓ Bidra til å skape en positiv holdning og utvikling i Telemark, der hovedmålet er flere arbeidsplasser.
- ✓ Ha dialog og bistå relevante avdelinger i fylkekommunen, der de er del aktive i målene over.
- ✓ Administrere og koordinere andre oppgaver som kommer opp og som det er naturlig at en klynge som Telemark offshore håndterer og/eller engasjerer seg i.

1.5. Kortform av søknaden- hva det søkes om

Vi søker om del finansiering til å kunne organisere klyngen og dets mange prosjekt, på en profesjonell og synlig måte gjennom prosjektperioden frem til april 2015.

Det er politisk vedtak i strategi planer at Telemark skal ha fokus på olje og gass som en av hovedsatsningene for å få mer verdiskaping , høyere omsetning og flere arbeidsplasser i fylke.

For å kunne videre føre de nevnte prosjekt og oppgaver gjennom denne prosjektperioden, trenger man offentlige virkemiddel midler ved siden av private midler. Det private har, i regi av medlemsbedriftene økt sin egenbetaling til klyngen, gjennom de to år prosjektet har pågått, og egenbetaling/ medlemskontigenten er økt med hele 50%. For 2014 er det budsjettert med et beløp på kr 490.000,-

Telemark offshore

Det viser at medlemsbedriftene vil og har ønske om å ha en nettverksklynge innen dette fagområdet i fylke, men det er dessverre ikke mange nok store aktører til at man kan bære dette økonomisk alene. Planen fra Telemark offshore var å få Arena status, våren 2014. Da ville vi ha blitt tatt opp i Arena programmet og vi ville fått statlige og fylkeskommunale midler som sikret vår eksistens, i flere år fremover. Det er synd for vår region at vi ikke klarte å hevde oss i toppen her i år, men TO vil jobbe med en ny søknad, der frist er våren 2015 og vi håper det kan bli et positivt vedtak da. Selvfølgelig er vi avhengig av økonomiske midler for å kunne kjøre gjennom en så tung søknad igjen, som en Arena søknad er, men vi håper miljøet rundt ser viktigheten av det og vil være positive til å bidra med midler, så det kan realiseres.

1.6. Tidligere innvilget offentlig støtte

År	Type tilskudd	Fra hvem	Type prosjekt	Beløp
2012		Innovasjon Norge	Oppstart av klynge	100.000
2012		Telemark fylkeskommune	Oppstart av klynge	200.000
2013		Telemark fylkeskommune	Marked og deler av messe	128.750
2013		Innovasjon Norge	Gjennomføring av markedsundersøkelse	106.500
2013		Vekst i Grenland	Klyngeprosjekt	100.000
2013		Notodden utvikling	Klyngeprosjekt	30.000
2013		Telemark Uviklingsfond	Klyngeprosjekt	1.000.000
2013		Innovasjon Norge	Klyngeprosjekt	100.000
2014		Vekst i Grenland	Klyngeprosjekt	50.000
2014		Telemark Fylkeskommune	Internasjonale prosjekt	178.000

1.7. Avslag på tidligere søknad

Vi har hatt få direkteavslag på søknad, men redusert bevilgning fra TUF og andre virkemiddel leverandører i fylke, til Telemark offshore.

Men Arena søknad mot IN våren 2014 ble det dessverre avslag på og tilskudd til kunnskaps og kompetanse løft prosjekt fra IN, ble det avslag på høsten 2013.

Telemark offshore

2. UTFYLLING AV SØKNADEN

2.1. Hva skal utvikles

Videreutvikle en Olje og gass relatert klynge for hele Telemark.

2.2. Formålet med prosjektet tiltaket

Øke attraktiviteten av Telemark som gir spinn-off til økt omsetning og flere arbeidsplasser i hele fylke.

2.3. Konsekvenser ved ny løsning

N/A

2.4. Sammenlignbare prosjekter

NCE Node i Kristiansand

NCE System engineering Kongsberg

OOF oslofjordens offshore forum

Subsea valley klyngen i Drammen/Asker

2.5. Konkurrenter

Ingen, bare samarbeidende klynger

2.6. Risikopunkter i prosjektet

Svært få, har bygd oss opp som en klynge med over 80 medlemsbedrifter, fra Telemark, på kort tid. Det kreves ressurser for å holde aktivitetsnivået oppe, hvis vi ikke lykkes med å holde oppe aktivitetsnivået, er man redd for at hele klyngen dessverre kan komme til å "dø"ut.

3. ANTALL ANSATTE

< -----Ansatte pr ----->

<- ----Ansatte etter tiltaket---->

Typen fagpersonell	År - 2	År - 1	I år	År+ 1	År+2	År+3

Vanskelig å måle antall nye stillinger, men indirekte har det blitt flere arbeidstakere hos våre medlemsbedrifter og flere skal det blir.

Telemark offshore

Økonomi

3.1. Investeringskalkyle

Aktivitet	Antall enheter	Enhets pris	Beløp
Se vedlagte budsjett 2014			
Sum Investering			0

3.2. Finansieringsplan

Finansieringskilde	Status	Beløp
Se vedlagte budsjett 2014		
Sum Finansiering		

3.3. Økonomiske resultater

År	Omsetning	Varekost	Lønn Pers kostnad	Andre Drifts-kostnader	Resultat før skatt
År -2					
År -1					
Dette år	Se vedlagte regnskap 2012 og 2013				
År +1					
År +2					
År +3					

Telemark offshore

3.4. Eiendeler – Gjeld - Egenkapital

År	Omløpsmidler	Anleggsmidler	Kortsiktig gjeld	Langsiktig gjeld	Egenkapital
År -2					
År -1					
Dette år	Se vedlagte regnskap 2012 og 2013				
År +1					
År +2					
År +3					

3.5. Ytterligere beskrivelse av investeringene

Viser til vedlagte årsregnskap for 2013

3.6. Ytterligere beskrivelser av økonomiske resultater

Viser til vedlagte årsregnskap for 2013

3.7. Andre økonomiske vurderinger

I form av attraktivitet, nye arbeidsplasser og større omsetning fra bedriftene innen olje og gass i Telemark.

Telemark offshore

4. FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF

4.1. Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond

Hovedformål

Fondet skal være et virkemiddel for å skape og underbygge en positiv befolkningsutvikling og næringsutvikling i alle deler av Telemark Fylke.

Dette må passe som hånd i hanske på hva klyngen Telemark offshore har av oppgaver og gjør.

Fondet skal være et virkemiddel for å skape og underbygge en positiv befolkningsutvikling og næringsutvikling i alle deler av Telemark Fylke

Det gjør vi, for hele fylke.

Fondet skal primært nyttes til realisering av målsettinger i regionale planstrategier for Telemark fylke og tilhørende regionale planer.

Næringenplaner; Økt verdiskaping innen olje og gass, gir nye arbeidsplasser i fylke. Det er et av hovedformålene til fylkes regionale planer og strategier , ref også til de siterte planer og strategier som er utarbeidet og listet under

- ✓ Plan for bærekraftig Telemark, vedtatt i fylkestinget 09.12. 2009
- ✓ FOU strategi for Telemark, vedtatt i fylkestinget 09.12. 2009
- ✓ Regional plan for nyskaping og næringsutvikling
- ✓ Andre planer/strategier vedtatt av fylkestinget
- ✓ Regionale eller lokale planer som bygger opp under fondets formål

Skal bidra til positiv profilering av Telemark.

Ja, det gjør vi på en god måte, mener vi.

4.2. Prosjekt tiltaket i forhold til regionale planstrategier

Er kommentert under hvert formål over, samt henviser til Strategi dokument for prosjektet; Invest in Telemark og fylkeskommunens egne nettsider ift verdiskaping og næringsutvikling.

5. REGLER OM OFFENTLIG STØTTE (ESA)

5.1. Hvilke regelverk vil søknaden falle inn under

Vi har prøvd å belyse på bakgrunn av ESA sine retningslinjer, listet under, hvilke gruppeunntaksregler vi mener søknaden her kan og bør ligge innenfor:

- Støtte til rådgivningstjenester til små og mellomstore bedrifter
- Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer
- Støtte til forskning og utviklingsprosjekter

Telemark offshore

- Støtte til tekniske forundersøkelser
- Støtte til lån av høyt kvalifisert personale
- Opplæringsstøtte

Vi mener å ha fått belyst, på en god måte, både gjennom årsmeldinger og statusrapporter, søknaden og aktiviteter vi har satt i gang, at nettverket Telemark offshore sine oppgaver ligger i mindre eller større grad innenfor de 5-6 unntaksreglene/ punktene som er listet opp i TUF sitt dokument " Støttereglementet og muligheter"

5.2. Egen vurdering i forhold til offentlig støtte

Vi har i total stønadssum kommet over reglene om bagatellmessig støtte, men ser ikke det som noe hinder for å søke om midler videre. Vi mener vi bør kunne defineres under gruppeunntaksregler til ESA , men hvis styret i TUF mener at det ikke er riktig ser vi uansett ikke noe grunn til å avslå eller utsette en positiv behandling av søknaden fra TO med bakgrunn i avsnittet under.

Søknaden vår her, gjelder siste halvdel av tredje driftsår og første kvartal av 2015. Vi mener og uansett at det er vårt eget ansvar, om vi mottar for høy sum av offentlige midler innenfor bagatellmessig støtte ordningen og reglene til ESA. Vi er i klar over den risiko vi løper, men mener at vi er så nær opp til formålet til andre forhåndsgodkjente støtteordninger, godkjent av ESA, at det ikke må tas hensyn til i vurderingen av å innstille på økonomisk støtte til denne organisasjon sine prosjekt beskrevet i denne søknad.

Vedlegg:

Årsmelding for 2013

Nyhetsbrev 2014

Regnskap for 2012

Regnskap for 2013

Budsjett for 2014

Medlemsliste/Aktøroversikt pr 01.07.14

Vedtektene til TO

Med vennligs hilsen for Telemark Offshore

Arnt Helge Hauglid

styreleder

Telemark Offshore

Årsberetning 2013 for Telemark Offshore

Virksomhetens art og lokalisering

Telemark Offshore skal være en tverrfaglig, ideell forening uten økonomisk formål for virksomheter i Telemark som arbeider innenfor offshore området. Telemark Offshore skal synliggjøre medlemsbedriftene og bidra til at den enkelte skal øke sin verdiskapning. Telemark Offshore drives med utgangspunkt i Skien. Foreningen ble etablert i 2012 og formelt stiftet 9. november 2012.

Telemark Offshore har 77 medlemmer per 31.12.2013.

Fortsatt drift

Det bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Redegjørelse for årsregnskapet og forslag til anvendelse av overskuddet

Selskapets inntekter er knyttet til medlemskontingenter og serviceavgift. I tillegg er det inntektsført 1.761.044 knyttet til tilskudd fra Telemark Fylkeskommune, Innovasjon Norge, Vekst i Grenland, Notodden Utvikling og Klosterøyfondet og andre inntekter. Årsresultatet ble på 46.778. Foreningens økonomi ansees tilfredsstillende. Årsresultatet er foreslått overført til annen egenkapital.

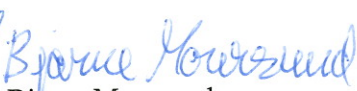
Arbeidsmiljø og likestilling

Det er 1 ansatte i Telemark Offshore. Arbeidsmiljøet anses tilfredsstillende Det har ikke vært sykefravær eller ulykker av betydning i 2013.

Virksomheten medfører i seg selv svært begrenset påvirkning på det ytre miljøet.

Skien, 23. april 2014

Arnt Helge Hauglid
Styrets leder

Bjarne Moursund
Styrets nestleder

Gunnar Bråthen
Styremedlem

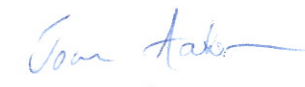

Nils Johan Tufte
Styremedlem

Lars Ivar Bø
Styremedlem

Torgeir Straand
Styremedlem

Evy-Anni Evensen
Styremedlem

Morten Chr. Melaaen
Styremedlem

Torunn Aakermann
Styremedlem

Årsregnskap

Telemark Offshore

2013

Telemark Offshore

Resultatregnskap

NOTE	DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2013	2012
2	Kontingenter	36 750	28 500
2	Serviceavgift	372 875	236 000
3	Tilskudd	1 215 250	300 000
4,6	Annen inntekt	<u>545 794</u>	<u>0</u>
	Sum inntekter	<u>2 170 669</u>	<u>564 500</u>
5	Lønnskostnader	82 130	0
6	Annen driftskostnad	<u>2 043 368</u>	<u>516 857</u>
	Sum driftskostnader	<u>2 125 498</u>	<u>516 857</u>
	Driftsresultat	<u>45 171</u>	<u>47 643</u>
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
	Annen renteinntekt	1 670	0
	Annen rentekostnad	<u>63</u>	<u>0</u>
	Netto finansresultat	<u>1 607</u>	<u>0</u>
	Resultat	<u>46 778</u>	<u>47 643</u>
	ÅRSRESULTAT	<u>46 778</u>	<u>47 643</u>
	Overføringer		
7	Avsatt til annen egenkapital	<u>46 778</u>	<u>47 643</u>
	Sum overføringer	<u>46 778</u>	<u>47 643</u>

Telemark Offshore

Balanse pr 31. desember

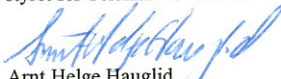
NOTE	EIENDELER	2013	2012
	Omløpsmidler		
	Fordringer		
	Kundefordringer	170 000	30 000
	Andre fordringer	<u>144 526</u>	<u>30 143</u>
	Sum fordringer	<u>314 526</u>	<u>60 143</u>
8	Bankinnskudd, kontanter og lignende	<u>425 722</u>	<u>0</u>
	Sum omløpsmidler	<u>740 248</u>	<u>60 143</u>
	SUM EIENDELER	<u><u>740 248</u></u>	<u><u>60 143</u></u>

Telemark Offshore Balanse pr 31. desember

NOTE EGENKAPITAL OG GJELD	2013	2012
Egenkapital		
7 Annen egenkapital	<u>94 421</u>	<u>47 643</u>
Sum egenkapital	<u>94 421</u>	<u>47 643</u>
Sum egenkapital	<u>94 421</u>	<u>47 643</u>
Gjeld		
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	348 208	12 500
Skyldige offentlige avgifter	22 160	0
Annen kortsiktig gjeld	<u>275 459</u>	<u>0</u>
Sum kortsiktig gjeld	<u>645 827</u>	<u>12 500</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	<u><u>740 248</u></u>	<u><u>60 143</u></u>

Skien, 23. april 2014

I styret for Telemark Offshore

Arnt Helge Hauglid
Styrets leder

Bjarne Moursund
Styrets nestleder

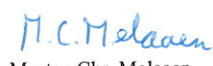

Gunnar Bråthen
Styremedlem

Nils Johan Tuft
Styremedlem

Lars Ivar Bøe
Styremedlem

Torgeir Straand
Styremedlem

Evy-Anni Evensen
Styremedlem

Morten Chr. Melaaen
Styremedlem

Torunn Aakermann
Styremedlem

Telemark Offshore

Noter til regnskapet 2013

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Kontingenter, serviceavgift og andre inntekter

Kontingenter, serviceavgift og andre inntekter regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Tilskudd

Driftstilskudd er presentert som inntekt og periodisert sammen med de kostnader tilskuddet er ment å dekke.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Sammenlignbare tall

Telemark Offshore ble etablert i 2012 og formelt stiftet 9. november 2012. Sammenlignbare tall for 2012 gjelder for perioden 9.11.2012 til 31.12.2012. Telemark Offshore har ikke erverv til formål.

Note 2 Deltakere/aktører

Telemarks Offshors aktører/deltakere er de som til en hvert tid betaler kontingenter. Ny aktører skal godkjennes av styret. I 2013 hadde Telemark Offshore 77 deltakere

Note 3 Tilskudd

Telemark Offshore har i 2013 inntektsført driftstilskudd fra Telemark Fylkeskommune, Telemark Utviklingsfond, Innovasjon Norge, Vekst i Grenland, Notodden Utvikling og Klosterøyfondet.

Note 4 Annen inntekt

Annen inntekt består av viderefakturerte kostnader hovedsakelig i forbindelse med ulike arrangementer samt tilskudd i forbindelse med markedskartlegging, jf note 6

Note 5 Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

Lønnskostnad	2013	2012
Lønn	71 981	-
Folketrygdavgift	10 149	-
Andre ytelser	-	-
Sum	82 130	-

Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret 0,12 -

Note 6 Annen driftskostnad

Annen driftskostnad består av	2013	2012
Prosjektledelse	1 082 850	306 297
Markedskartlegging	444 722	-
Møter, web, nyhetsbrev, reklame	243 364	210 560
Andre kostnader	272 432	-
Sum	2 043 368	516 857

Det er ikke utbetalt godtgjørelse til selskapets styre. Det er imidlertid utbetalt godtgjørelse til selskap eiet av selskapets styreformann med kroner 270.713 eks mva for arbeidet som arbeidende styreformann, tilsvarende 25% av engasjementet og kroner 812.137 eks. mva gjeldende for prosjektarbeid tilsvarende 40% av engasjementet, på oppgaver slik som messeforbredelser, Arena søknad, ONS2014, nettverkssekretariat, FoU forum, Rystad kartlegging og flere andre prosjekter som har vært delfinansiert eller som er finansiert fra ordinær drift. I tillegg er det utbetalt 76.381 i forbindelse reiser for arbeidende styreformann.

Når det gjelder markedskartlegging har selskapet fått egen støtte til dette prosjektet. Denne støtten på 415.344 er inntektsført som en del av andre driftsinntekter.

Revisor

Godtgjørelse til Deloitte AS og samarbeidende selskaper fordeler seg slik:

	2013	2012
Lovpålagt revisjon	14 000	-
Skatterådgivning	32 875	-
Andre tjenester utenfor revisjonen	37 000	-

Note 7 Egenkapital**Oversikt over endringer i egenkapital**

	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.13	47 643	47 643
Årsresultat 2013	46 778	46 778
Egenkapital 31.12.2013	94 421	94 421

Telemark Offshore har ikke bunden egenkapital per 31.12.2013.

Note 8 Bundende midler

Bankinnskudd, kontanter o.l. omfatter bundne skattetrekkmidler med kr. 6.887,-.

Til årsmøte i Telemark Offshore

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Telemark Offshore som viser et overskudd på kr 46.778. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foreningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Telemark Offshore per 31. desember 2013 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

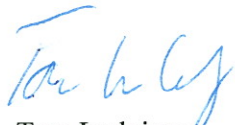
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Skien, 23. april 2014
Deloitte AS

Tore Ludvigsen
statsautorisert revisor

8 3 SEPT. 2024

TELEMARK FYLKESKOMMUNE
Avdeling for areal og transport

Telemark utviklingsfond
Postboks 2844

3702 SKIEN

Telemark utviklingsfond			
SAKNR.	14/3958	DOKNR.	1
		ARKIVKODE	Q74
SAKSBEH.	TUF	ARKIVDEL	BTER
KASS.	U.OFF.	HJEMMEL	DATA
			10/9-14

Vår ref. 14/2131-6
N30/ANDHI

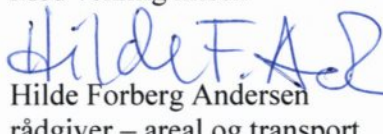
Dato 01.09.2014

Søknad om tilskudd til utbedringer av Tårnbrygga på Jomfruland, Kragerø kommune

Viser til tidligere dialog i saken og vedlagte saksframlegg og saksprotokoll. Da Fylkestinget behandlet saken 17.juni 2014 ble tilskuddet på grunn av korte frister foreslått finansiert fra Fylkestingets disposisjonsfond. I rådmannens vurdering ble det uttrykt at man skal undersøke muligheter for alternativ finansiering, eksempelvis fra Telemark utviklingsfond.

Søker med dette om tilskudd på 300 000 kr til delfinansiering av det nevnte tiltaket.

Med vennlig hilsen

Hilde Forberg Andersen
rådgiver – areal og transport
hilde-f.andersen@t-fk.no

Vedlegg:

1. Saksframlegg: Tilskot – utbetringar av Tårnbrygga på Jomfruland
2. Vedlegg til saksframlegg: Kost-nyttevurdering av Tårnbrygga ved Kragerø fjordbåtselskap IKS
3. Saksprotokoll: Tilskot – utbetringar av Tårnbrygga på Jomfruland

Saksframlegg

Tilskot - utbetringar av Tårnbrygga på Jomfruland

Arkivsaksnr.:14/2131
Arkivkode:N30

Saksbehandlar:
Hilde Forberg Andersen

Behandling i:
Hovudutval for samferdsel
Fylkestinget

Forslag frå fylkesrådmannen

1. Telemark fylkeskommune tildeler 300 000 kr frå disposisjonsfond 25610000
Til fri disp fylkestinget til rehabilitering av Tårnbrygga på Jomfruland.
2. Tildelinga føreset at Kragerø kommune bidrar med tilsvarande beløp.
3. Det leggest til grunn at Kystverket berer resterande kostnader knytt til rehabiliteringa av Tårnbrygga.
4. Tildelinga føreset at fylkeskommunen som rette mynde for kulturminner får uttale seg om planlagde tiltak på Tårnbrygga av di naustet ved brygga er freda etter kulturminnelova.

Saka i få ord

Tårnbrygga på Jomfruland har behov for omfattande rehabilitering. Kystverket er eigar av brygga men ønsker bidrag til finansieringa. Fergetransporten til området er knytt til reise- og fritidsliv, kulturminner og -landskap, samt geopark og etablering av ny nasjonalpark. Telemark fylkeskommune (Tfk) eiger 29% av vegen mellom Tårnbrygga og Eikeskauen. Det er stipulert ein prosjektkostnad på 2 mill. kr. for rehabilitering av Tårnbrygga, der Kystverket kan stille med 1,4 mill. kr. Kystverket ber om at Kragerø kommune og Tfk bidrar med ca. 300' kr kvar.

Saksopplysningar

Bakgrunn og økonomi

Naust, brygge og båtøpptrekk blei først etablert ved det som nå heter Tårnbrygga i 1852. Sjølve brygga har blitt rusta opp i etappar etter dette. Kystverket er grunneigar av brygga, men etter avbemannning av fyret i 1991 nyttar dei brygga fire gonger i året. Kragerø fjordbåtselskap iks (Kfs) legger til ved brygga fire gonger i døgnet kvar dag, føresatt gunstige vêrforhold. Brygga er ikkje dimensjonert for denne bruken som har medført slitasje på brygga.

Kystverket planlegg nå tiltak og informerte om planane på eit møte i Kragerø 26.mai 2014. Det er sprekker og skader på brygga, inkludert brudekke, berebjelkar og pilarar, som ytterligare svekker kapasiteten på brygga. Kystverket vurderer å innføre anløpsavgift

ved Tårnbrygga for å finansiere vedlikehaldet på sikt. Dei andre hamnene som nyttast av fergene i Kragerø eiges av Havnevesenet og alle desse har anløpsavgift.

Tårnbryggevegen fortsetter frå brygga til Eikeskauen. Etter ein lengre rettsrunde i jordskifteretten i 2009 ble det fatta eit vedtak om at fylkeskommunen har del- og bruksrettigheter i Tårnbryggevegen, tilsvarande 29 %. Kragerø kommune og Miljødepartementet (MD) har tilsvarande 29% kvar, Kystverket har 10% og ein lokal grunneigar 3%. Denne fordelinga dannar grunnlaget for eit årlig vedlikehaldsansvar mellom partane. Tfk Eigeendom opplyser at det er etablert et veglag og at vidare vedlikehald av vegen skal administrerast av dette.

Kystverket ønskjer å lyse ut anbod på utbetningsarbeidet for Tårnbrygga før sommaren. Utbetningar er planlagt utført i uke 35-36. Prosjektkostnad for rehabiliteringa er stipulert til 2 mill. kr, men faktiske priser vil først vere klart etter tilbod med bindande prisar i anbodsprosessen. Kystverket har blitt tildelt 1,4 mill. kr til prosjektet frå MD. Tfk samt Kragerø kommune er bedt om å bidra med ca. 300' kr kvar for å fullfinansiere. Kragerø kommune opplyser at dei er innstilt på å bidra i prosjektet. Kystverket opplyser vidare at dersom tiltaket ikkje gjennomførast i 2014 er det muleg at dei tildelte midla på 1,4 mill. kr kan bli inndratt.

Hovudutval for samferdsel blei ikkje tildelt regionale utviklingsmidlar i 2014. Det er tilgjengelige midlar i disposisjonsfond *25610000 Til fri disp fylkestinget*. Leiar for Telemark utviklingsfond (Tuf) uttaler at dei ikkje kan ta ei avgjerd om tildeling av midlar til Tårnbrygga innan skrivefristen. Neste styremøte i Tuf er planlagt i slutten av august.

Reiseliv

Jomfruland er eit mye nytta friluftslivsområde i Telemark der Tårnbrygga er vesentlig for tilgjenge til øyas fasilitetar utan bil. Tårnbrygga er eit knutepunkt for tilreisande, hyttefolk og fastbuande. Øya tilhøyrar Gea Norvegica geopark og etablering av nasjonalpark på øya går føre. I samband med saka er Kragerø fjordbåtselskap iks (Kfs) bedt om å komme med ei uttale. Kfs opplyser at totale transportar til Jomfruland i 2013 var ca. 35.000 (tur/retur-bilettar). I sommarsesongen er fordelinga ca. 80% til Tårnbrygga, medan i vinterhalvåret ca. 40%. Øvrige passasjerar, samt dei bilar som skal til øya, går av ved Jomfrulands andre ferjeleie, Åsvik brygge. Denne har fylkeskommunen bidratt til å oppgradere. Det var totalt 24.500 som nytta Tårnbrygga i 2013. Kfs uttaler at dei synes det er vanskelig å vurdere trafikkutviklinga om Tårnbrygga stenges, men at dei i så fall forventar misnøye og reduserte passasjertal. Dei pekar på at fleire truleg vil nytte taxibåt til Jomfruland, som vil gje tapte inntekter til fergeselskapet. Uttala er lagt ved saka.

Kulturminnevern

Avdeling for kulturminnevernet i Tfk opplyser at naustet ved Tårnbrygga er freda etter kulturminnelova. Sjølv om ikkje brygga i seg sjølve er freda vil det stillast krav til at utbetring av brygga skjer i samsvar med freding av naustet. Dette gjeld til dømes utforming, konstruksjon og materialbruk som kan ha tyding for det visuelle inntrykket av området.

Vurdering frå fylkesrådmannen

Ei funksjonell brygge ved Tårnbrygga på Jomfruland er viktig for grøn turisme til øya. Passasjertal frå Kragerø fjordbåtselskap bekreftar at Tårnbrygga i hovudsak betener reiselivet og er difor eit viktig knutepunkt for reiselivssatsing.

Det er uheldig at anlegget ikkje er vedlikehalda. Kystverket eiger brygga, og har hovudansvaret. Men skadane som er oppstått er til dels forårsaka av ferjene, då anlegget ikkje er dimensjonert for ferjene som nyttar brygga. Telemark fylkeskommune sitt deleigarskapet av vegen mellom Tårnbrygga og Eikeskauen kan og gje noko forplikting for bryggeanlegget.

Fylkesrådmannen ser det som viktig å sikre at den investeringa kystverket nå har moglegheit til å gjennomføre vil skje, og ser at eit spleiselag kan realisere dette, og vil tilrå dette.

Det mogleg å sette av midlar til tilskot frå fylkeskommunen sitt disposisjonsfond, og fylkesrådmannen tilrår dette no. Samstundes vil fylkesrådmannen jobbe vidare med å vurdere alternative finansieringskjelder, til dømes moglegheita for å nytte regionale utviklingsmidlar knytt til reiseliv eller midlar frå Telemark utviklingsfond.

Fylkeskommunen er dessutan rett mynde for sakar som gjeld freda bygningar. På bakgrunn av dette tilrår fylkesrådmannen eit vedtak som uttrykt i innstillinga.

Vedlegg: Kost-nyttevurdering av Tårnbrygga for Kragerø Fjordbåtselskap IKS, av 10.6.2014

Vedlegg 2

KRAGERØ FJORDBÅTSELSKAP IKS
"En positiv opplevelse"

Telemark Fylkeskommune
Att: Erik Bergerud

Kragerø: 10.06.2014

Kost nytteverdi av Tårnbrygga Jomfruland for Kragerø Fjordbåtselskap IKS

Kragerø Fjordbåtselskap IKS (heretter kalt KFS) har gjennomgått kost /nytteverdi for bruk av Tårnbrygga Jomfruland

KFS har stor andel person transport til Tårnbrygga spesielt i sommersesongen, fordelingen av persontransport for Tårnbrygga og Aasviks Brygge på Jomfruland er i størrelsesorden ca 80% til Tårnbrygga og resterende ca 20% på Aasviks Brygge i sommermånedene o.a. høytider vår og høst, all kjøretøytrafikk håndteres via Aasvik Brygge.

I vinterhalvåret er persontransporten til Jomfruland fordelt ca 40% Tårnbrygga og ca 60% Aasviks Brygge

Totalt antall persontransporter til Jomfruland i 2013 var 35.396

Vår / høst /vinter står for	ca 9.400 person transporter
Sommersesongen inkl andre høytider står for	ca 26.000 person transporter

D.v.s ca 24.500 som ankommer og reiser fra Tårnbrygga

Det er vanskelig å vurdere trafikkutviklingen om en stenger Tårnbrygga for persontransport med ferje, men sannsynligheten er stor for at totaltrafikken vil reduseres og at reisende vil være svært misfornøyd med tilbudet, da det fra Tårnbrygga er kort gangavstand til det meste på Jomfruland

En annen utvikling som kan gjøre seg gjeldende er at flere samler seg og tar Taxi båt til Tårnbrygga, noe som totalt sett gir tapte inntekter for KFS

Anløpsavgift for Tårnbrygga vil påvirke KFS sin økonomi og er lite ønskelig, med henblikk på at Jomfrulands rutene gjennom året utenfor høysesong har vansker med å få en bærekraftig økonomi

KFS er med bakgrunn i overnevnte av den oppfatning at Tårnbrygga bør være tilgjengelig for ferjetransport

Med vennlig hilsen
Inge O Rønning

TELEMARK
FYLKESKOMMUNE

Saksprotokoll

Utval: Fylkestinget
Møtedato: 17.06.2014
Sak nr: 53/14

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 14/2131

Tittel: Saksprotokoll: Tilskot - utbetringar av Tårnbrygga på Jomfruland

Vedtak i Fylkestinget

1. Telemark fylkeskommune tildeler 300 000 kr frå disposisjonsfond 25610000
Til fri disp fylkestinget til rehabilitering av Tårnbrygga på Jomfruland.
2. Tildelinga føreset at Kragerø kommune bidrar med tilsvarande beløp.
3. Det legges til grunn at Kystverket dekker 1,4 mill. kroner
4. Dersom kostnadene går utover prosjektramma, forutsettes det at Fylkesmannen, Kragerø kommune og fylkeskommunen forhandler om delingen av overskridelsen
5. Tildelinga føreset at fylkeskommunen som rette mynde for kulturminner får uttale seg om planlagde tiltak på Tårnbrygga av di naustet ved brygga er freda etter kulturminnelova.

Behandlinga i Fylkestinget

Tilrådinga i saka vart sendt til fylkestingets medlemmer pr e-post måndag kl. 15.05 etter møte i hovudutval for samferdsel.

Tilrådinga frå hovudutval for samferdsel blei samrøystes vedtatt (med endring i pkt. 4: Kystverket strykes og fylkesmannen blir lagt inn).

TELEMARK FYLKESKOMMUNE

Avdeling for regional utvikling

Team internasjonalt arbeid

Telemark utviklingsfond
Postboks 2844

3702 SKIEN

Ref.

Vår ref. 14/4011-1
/HAUL

Dato 11.09.2014

Søknad om arrangements støtte

Søknad om 500.000 kr årlig i 5 år som tilskudd til støtt for arrangementer som profilerer Telemark.

Telemark fylkeskommune mottar jevnlig søknader om økonomisk støtte til arrangementer som bidrar til å profilere Telemark. Flere av de eksterne arrangementene søker både Telemark fylkeskommune og TUF om støtte. Dette er arrangement som ut i fra profilerings- og markedsføringshensyn bør få sin støtte fra Telemark fylkeskommune. Den økonomiske situasjonen til Telemark fylkeskommune tilsier at det kan bli vanskelig å kunne støtte slike arrangementer fullt ut med egne midler og søker dermed TUF om bidrag for å kunne støtte viktige arrangement. Ved å kunne bidra med støtte til gjennomføringen av arrangement vil Telemark fylkeskommune, ved hjelp av TUF, bli en aktiv medspiller som det er naturlig å henvende seg til. På denne måten blir det mulig å se de regionale virkemiddelaktørene i fylket i en sammenheng som bidragsytere til positive tiltak.

Et viktig element for fylkeskommunen er kravet om å bruke merkevareprogrammet, gjennom dette vil store arrangementer i fylket brukes til å synliggjøre Telemark og Telemarksprofilen.

I tillegg har fylkeskommunen egne arrangement som støtter opp om Telemarks profil.

Arrangementer det er naturlig å støtte opp kan være Fotavtrykk, VM i Telemarkskjøring i 2017, lokale Open Days arrangement og andre nasjonale / internasjonale arrangement. Det er naturlig at daglig leder av TUF er med i å velge arrangementer som får støtte

For å kunne profilerer Telemark fylkeskommune og TUF samt det nye profileringsprogrammet søkes det om kr 500.000 i en periode på 5 som skal brukes til støtte av arrangementer som har profileringsverdi for Telemark nasjonalt og internasjonalt.

Lars Haukvik
kst. Næringssjef
lars.haukvik@t-fk.no

Telemark Utviklingsfond

Beløp til disposisjon om TUF fortsatt skal videreføre TFK kostnader fra 2016

Årlig indeks økning		3 %	3 %	3 %	3 %	
	Opprinnelig beløp	2014	2015	2016	2017	2018
Dekking av admin kostnader i Kraftkommuner henhold til vedtekter for TUF VTR	2 010 000	2 093 685	2 156 496	2 221 190	2 287 826	2 356 461
Dekking av admin kostnader i Kraftkommuner henhold til vedtekter for TUF Tinn	425 040	442 736	456 018	469 699	483 790	498 303
Dekking av admin kostnader i Kraftkommuner henhold til vedtekter for TUF Hjørdal	234 960	244 742	252 084	259 647	267 436	275 459
Tilskudd til driftskostnader Telemarkskanalen, innvilget årlig t.o.m. 2015. Index justeres.	2 600 000	2 708 250	2 789 498	2 873 182	2 959 378	3 048 159
Tilskudd til sluseavgifter Telemarkskanalen, innvilget årlig t.o.m. 2015. Index justeres.	1 300 000	1 354 100	1 394 723	1 436 565	1 479 662	1 524 051
Geoparken, overtar del av avtalen TFK	1 191 010	1 240 600	1 277 818	1 316 153	1 355 637	1 396 306
Regionalparken Telemarkskanalen	900 000	937 500	965 625	994 594	1 024 432	1 055 165
Tilskudd til TIN overtar del av avtalen TFK, midlene fordelses til Telemarkskanalen og Telemark Reiser	3 201 800	3 335 100	3 435 153	3 538 208	3 644 354	3 753 684
Sum faste bevilgninger i vedtekter pluss oppgaver fra Fylkeskommunen	11 862 810	12 356 713	12 727 414	13 109 237	13 502 514	13 907 589
Bevilget frem til 2018 Skiforbundet	1 950 000	2 043 413	2 104 715	2 167 857	2 232 893	2 299 879
Estimert årlig admin utgifter	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Faste beløp dersom bevilgninger til TFK fortsetter	15 312 810	15 900 126	16 332 130	16 777 094	17 235 406	17 707 469
Budsjett overførte inntekter fra KKST		31 200 000	25 500 000	22 200 000	17 400 000	17 300 000
Til disposisjon andre tiltak		15 299 874	9 167 870	5 422 906	164 594	-407 469